

30.11.2016

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

21 – 2016

Kokousaika: 30.11.2016 klo 18.00 – 00.06

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan
asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

21 – 2016

Mötestid: 30.11.2016 kl 18.00 – 00.06

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragnings-
lista i vilka någon har yttrat sig.

30.11.2016

302 §.....	7
Esityslistan asia nro 4	7
KAUPUNGINMUSEON JOHTOKUNNAN VARAJÄSENEEN VALINTA	7
Valtuutettu Rissanen.....	7
303 §.....	7
Esityslistan asia nro 5	7
OPETUSLAUTAKUNNAN RUOTSINKIELISEN JAOSTON VARAJÄSENEEN VALINTA	7
Valtuutettu Kivekäs	7
305 §.....	8
Esityslistan asia nro 7	8
NYKYISET MATALALATTIARAITIOVAUNUT KORVAAVIEN RAITIOVAUNUJEN HANKKIMISTA KOSKEVAN HANKESUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN	8
Valtuutettu Koskinen.....	8
Valtuutettu Rissanen.....	8
Valtuutettu Tuomas Rantanen	9
Valtuutettu Arhinmäki.....	9
Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro).....	10
Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	10
Apulaiskaupunginjohtaja Sauri	11
306 §.....	12
Esityslistan asia nro 8	12
GUGGENHEIM HELSINKI -TAIDEMUSEOHANKKEEN TOTEUTTAMISTA KOSKEVAN SOPIMUKSEN HYVÄKSYMINEN	12
Apulaiskaupunginjohtaja Viljanen	12
Valtuutettu Rydman	15
Valtuutettu Pakarinen	17
Valtuutettu Arhinmäki.....	18
Ledamoten Oker-Blom (vastauspuheenvuoro)	20
Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	20
Valtuutettu Koivulaakso	20
Valtuutettu Modig.....	21
Valtuutettu Muttilainen	22
Valtuutettu Niiranen (vastauspuheenvuoro).....	23
Valtuutettu Honkasalo.....	23
Valtuutettu Holopainen (vastauspuheenvuoro).....	25
Valtuutettu Oskala (vastauspuheenvuoro).....	25

30.11.2016

Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro).....	26
Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	26
Valtuutettu Männistö	26
Valtuutettu Pajamäki (vastauspuheenvuoro)	28
Valtuutettu Niiranen (vastauspuheenvuoro).....	28
Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro).....	29
Valtuutettu Lehtipuu (vastauspuheenvuoro)	29
Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	30
Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro).....	30
Valtuutettu Lovén.....	31
Valtuutettu Kanerva	31
Apulaiskaupunginjohtaja Viljanen	32
Valtuutettu Pajamäki.....	33
Valtuutettu Puhakka (vastauspuheenvuoro)	33
Valtuutettu Saarnio (vastauspuheenvuoro).....	33
Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	34
Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro).....	34
Valtuutettu Ebeling.....	35
Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)	36
Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro).....	36
Valtuutettu Arajärvi (vastauspuheenvuoro).....	36
Valtuutettu Honkasalo (vastauspuheenvuoro)	37
Valtuutettu Koulumies (vastauspuheenvuoro)	37
Valtuutettu Pajamäki.....	38
Valtuutettu Valokainen.....	38
Apulaiskaupunginjohtaja Viljanen	39
Valtuutettu Arhinmäki.....	39
Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)	39
Valtuutettu Kanerva (vastauspuheenvuoro).....	40
Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro).....	40
Valtuutettu Laaninen.....	40
Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro).....	41
Valtuutettu Honkasalo (vastauspuheenvuoro)	42
Valtuutettu Mari Rantanen (vastauspuheenvuoro)	42
Valtuutettu Vuorjoki.....	42
Valtuutettu Oskala (vastauspuheenvuoro).....	43
Valtuutettu Honkasalo (vastauspuheenvuoro)	44
Valtuutettu Anttila.....	44
Valtuutettu Ebeling (vastauspuheenvuoro)	45
Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro).....	45
Valtuutettu Nieminen (vastauspuheenvuoro)	46
Valtuutettu Jalovaara	46
Valtuutettu Rissanen (vastauspuheenvuoro)	47

30.11.2016

Valtuutettu Oskala (vastauspuheenvuoro).....	47
Valtuutettu Jalovaara (vastauspuheenvuoro)	47
Valtuutettu Sevander	48
Valtuutettu Puhakka.....	49
Valtuutettu Relander (vastauspuheenvuoro)	50
Valtuutettu Puhakka (vastauspuheenvuoro)	51
Valtuutettu Oskala	51
Valtuutettu Vuorjoki (vastauspuheenvuoro)	53
Valtuutettu Honkasalo (vastauspuheenvuoro)	53
Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)	54
Valtuutettu Oskala (vastauspuheenvuoro).....	54
Valtuutettu Hakanen	55
Valtuutettu Hyttinen	56
Valtuutettu Rauhamäki	58
Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro).....	60
Valtuutettu Rauhamäki	61
Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro).....	61
Valtuutettu Andersson	61
Valtuutettu Vesikansa	62
Valtuutettu Pelkonen.....	64
Valtuutettu Stranius	65
Valtuutettu Mutttilainen (vastauspuheenvuoro).....	66
Valtuutettu Rissanen.....	67
Valtuutettu Järvinen	68
Valtuutettu Niiranen (vastauspuheenvuoro).....	70
Apulaiskaupunginjohtaja Viljanen	70
Valtuutettu Järvinen (vastauspuheenvuoro)	71
Valtuutettu Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)	71
Valtuutettu Mutttilainen (vastauspuheenvuoro).....	72
Ledamoten Wallgren.....	72
Valtuutettu Kousa	73
Valtuutettu Vesikansa (vastauspuheenvuoro)	75
Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	76
Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro).....	76
Valtuutettu Kanerva (vastauspuheenvuoro).....	77
Apulaiskaupunginjohtaja Viljanen	77
Valtuutettu Holopainen	77
Valtuutettu Hursti (vastauspuheenvuoro).....	79
Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	79
Valtuutettu Pajamäki.....	80
Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)	81
Valtuutettu Oskala (vastauspuheenvuoro).....	81
Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro).....	82

30.11.2016

Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro).....	82
Valtuutettu Holopainen (vastauspuheenvuoro).....	83
Valtuutettu Luukkainen	83
Valtuutettu Hakola	84
Valtuutettu Saarnio	85
Valtuutettu Paavolainen	86
Valtuutettu Valokainen (vastauspuheenvuoro)	87
Valtuutettu Razmyar	87
Valtuutettu Koulumies (vastauspuheenvuoro)	88
Valtuutettu Ikävalko	88
Valtuutettu Tuomas Rantanen	90
Valtuutettu Pakarinen (vastauspuheenvuoro).....	92
Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro).....	92
Valtuutettu Relander	92
Ledamoten Wallgren (replik).....	94
Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro).....	94
Valtuutettu Honkasalo (vastauspuheenvuoro)	95
Valtuutettu Raatikainen.....	95
Valtuutettu Kantola	96
Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)	97
Valtuutettu Ingervo.....	97
Valtuutettu Relander (vastauspuheenvuoro)	98
Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro).....	98
Valtuutettu Enroth	99
Valtuutettu Kivekäs	100
Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)	102
Valtuutettu Rauhamäki (vastauspuheenvuoro).....	102
Valtuutettu Modig (vastauspuheenvuoro)	102
Valtuutettu Pajamäki (vastauspuheenvuoro)	103
Valtuutettu Kivekäs (vastauspuheenvuoro)	103
Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	103
Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro).....	104
Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro).....	104
Ledamoten Wallgren (vastauspuheenvuoro)	105
Ledamoten Finne-Elonen	105
Valtuutettu Kaarin Taipale	106
Valtuutettu Relander (vastauspuheenvuoro)	108
Valtuutettu Nieminen (vastauspuheenvuoro).....	108
Valtuutettu Arajärvi	108
Valtuutettu Mari Rantanen	110
Valtuutettu Rautava	111
Ledamoten Oker-Blom.....	112
Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	113

30.11.2016

Valtuutettu Bogomoloff	113
Valtuutettu Raittinen	114
Valtuutettu Karhuvaara	115
Valtuutettu Abdulla.....	116
Valtuutettu Oskala (vastauspuheenvuoro)	117
Valtuutettu Ilkka Taipale	117
Valtuutettu Bogomoloff (vastauspuheenvuoro)	118
Valtuutettu Mäkimattila	119
Valtuutettu Pakarinen	119
Valtuutettu Kolbe	120
Ledamoten Månsson	121
Valtuutettu Alanko-Kahiluoto	122
Valtuutettu Stranius	123
Valtuutettu Rydman (vastauspuheenvuoro)	125
Ledamoten Rantala	125
Valtuutettu Arhinmäki.....	126
Valtuutettu Valokainen.....	128
Valtuutettu Kantola	128
Valtuutettu Villo.....	129
Valtuutettu Hursti	129
Valtuutettu Lehtipuu (vastauspuheenvuoro)	130
Valtuutettu Hursti (vastauspuheenvuoro).....	131
Valtuutettu Villo (vastauspuheenvuoro)	131
Valtuutettu Ilkka Taipale	131

30.11.2016

302 §

Esityslistan asia nro 4

KAUPUNGINMUSEON JOHTOKUNNAN VARAJÄSENEEN VALINTA

Valtuutettu Rissanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Esitys on Jenni Pajunen.

303 §

Esityslistan asia nro 5

OPETUSLAUTAKUNNAN RUOTSINKIELISEN JAOSTON VARAJÄSENEEN VALINTA

Valtuutettu Kivekäs

Kiitos, puheenjohtaja.

Esitän opetuslautakunnan ruotsinkielisen jaoston varajäseneksi Noora Lindströmiä.

30.11.2016

305 §

Esityslistan asia nro 7

NYKYISET MATALALATTIARAITIOVAUNUT KORVAAVIEN RAITIOVAUNUJEN HANKKIMISTA KOSKEVAN HANKESUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tässä hankinta-asiassa hämmästyttää vuosina 1998–2004 Bombardier Transportation Finland Oy:ltä hankittujen 40 matalalattiaraitiovaunun huono kunto. Bombardier'n velvollisuus tehdä vaunujen korjaustöitä päättyy 30.4.2108. Nyt vaihtoehtoina ovat vaunujen hankintaa koskevien sopimusten purkuprosessi tai neuvotteluratkaisu, jotta HKL saisi korvauksia lyhentyneen käyttöajan johdosta. Samalla on sovittu, että kyseessä olevien raitiovaunujen liikennöinti päättyy Helsingissä 2020-luvun alkupuolella. Epäonnistuneen hankinnan johdosta joudutaan tilaamaan enintään 20 kappaletta uusia raitiovaunuja toiselta toimittajalta.

Kun miettii metrovaunuhankintoja ja nyt näitä raitiovaunuhankintoja, vaikuttaa selvältä, että HKL:llä ei ole ollut käytössään riittävää asiantuntemusta hankintoja tehtäessä, eli kalliiksi tulee. Jotain asialle pitäisi tehdä. Kysyn, ollaanko hankintatoimen osalta lisäämässä kaupunkiin resurssia.

Valtuutettu Rissanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Koskinen nosti aivan oikein esiin nämä Bombardier'ltä hankitut raitiovaunut ja niiden surullisen saagan. Me, jotka olemme tämän hankinnan kanssa olleet tekemisissä jo alusta saakka, muistamme, että tässä itse asiassa kävi juuri niin, että hyvältä kuulostava tarkoitus – niin kuin tässäkin oli se, että saadaan täysin täysimatalalattiaiset raitiovaunut, täysin esteettömät – ei aina välttämättä osoittautu käytännössä sitten parhaaksi. Näinhän tässä sitten kävi, että tämä tekninen ratkaisu ei ollut sellainen, joka täällä Helsingin lehtikeleissä ja muissa sitten tu-

30.11.2016

lee onnistumaan, ja senhän takia näistä on käyty pitkiä oikeustaisteluja jo aiemminkin. Tai siis ei nyt oikeustaisteluja, mutta kuitenkin neuvotte-luja toimittajan kanssa. Olen todella tyytyväinen siihen, että nyt nämä uudet raitiovaunut on päätetty vähän toisella tavalla toteuttaa ja kuitenkin samalla vaalitaan esteettömyyttä.

Kiitos.

Valtuutettu Tuomas Rantanen

Puheenjohtaja.

Jatkan Laura Rissasen puheenvuoroon suoraan nykyisenä HKL:n puheenjohtajana. On ihan selvää, että ne ovat teknisesti olleet käyttötar-koitukseensa sopimattomia, ja juuri nämä tietyt tekniset ratkaisut, joilla on pyritty hyvään, ovat johtaneet siihen, että se runko ei kestä meidän rataprofiilejamme ja ne kuluvat paljon nopeammin kuin on laskettu ai-kaisemmin.

Valtuutettu Koskiselle voi sanoa, että sopimuksen mukaan niiden piti kestää 40 vuotta, ja tästähän nyt sitten käydäänkin kiistaa, miten Bom-bardier hyvittää tämän käyttämättä jäävän ajan. Jos kaikki menee niin kuin sopimuksissa pitäisi olla – ainahan se ei ole ihan helppoa – peri-aatteessa meidän pitäisi saada menetetty käyttöaika takaisin korvauk-sena tältä toimittajalta.

Mitä me tänään olemme päättämässä täällä, me olemme päättämässä uusien korvaavien vaunujen hankinnasta, ja se taas on tällä hetkellä erityisen hyvin perusteltavissa, koska jossain tapauksessa me jou-dumme joka tapauksessa luopumaan näistä nyt käytöstä poistuvista ennenaikaisista matalalattiaraitiovaunuista. Nämä uudet ovat erittäin hyviä, sen me tiedämme jo entuudestaan, ja tämä optio, jota olemme käyttämässä tässä, on myös edullinen. Tässä suhteessa tämä tehty esitys täällä on hyvä, mutta seuraavaksi tulemme käymään näitä kes-kustelua siitä, miten tämä edellinen epäonnistunut hankinta saadaan kotiin sillä lailla, että se menetetty käyttöaika saadaan korvauksina lai-tetoimittajalta, jonka virhe tämä selvästikin on.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

30.11.2016

Aina kun tehdään virheitä – kollektiivisestikin – niistä on hyvä oppia, ja yksi sellainen on, että kun on kysymys on raitiovaunuista, sisäisestä lauttaliikenteestä tai vaikkapa junahankinnoista, niin kun tehdään kilpailutuksia, pitäisi osata paremmin huomioida vaikeat pohjoiset olosuhteet ja esimerkiksi tiukat kulmat ja muut. Tavallaan se, että kun tehdään kilpailutuksia, raha ei saa olla se ainoa kriteeri, vaan kriteereissä pitää olla myös muuta osaamista ja näytettyä osaamista myös.

Tästä päästään myös siihen, että tällä tavalla me monesti voimme myös tukea suomalaista työtä ja suomalaista veronmaksua ja suomalaista taloutta, jos näitä huomioidaan enemmän. Siinä mielessä voi sanoa, että Helsingin kaupunki on myös oppinut tästä: nythän hankinnoissa, joista puhutaan, olemme tekemässä ihan toiselta pohjalta kuin silloin tehtiin. Tämä on enemmän muistutuksena siitä jatkoakin varten, että emme unohda niitä oppeja. Meillä on aika paljon kokemuksia – ei vain Helsingin kaupungilla, vaan myös muualla – siitä, että kun me olemme menneet enemmän raha kuin luotettavuus edellä ja emme ole tehneet niin, että suomalaista työtä saataisiin, siitä voidaan joutua maksamaan välillä kovakin hinta.

Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Jatkan tuohon Arhinmäkeen, että se, mitä olen tässä puheenjohtajana HKL:ssä oppinut, niin tämä ongelma ei ole pelkästään meitä koskeva, vaan matalalattiaraitioteiden tekniikassa on ollut haasteita, jotka ovat tulleet näkyviin muuallakin. On tapahtunut siirtymä takaisin tällaisiin te livetoisiin ratkaisuihin, joissa esteettömyys yritetään ratkaista toisenlaisin keinoin. Siinä suhteessa tämä tilanne ei ole siis mitenkään sellainen, jonka välttämättä me tai ne, jotka olivat tätä kilpailutuspäätöstä tekemässä, olisimme voineet ennakoida.

Toinen ongelma on, että vaikka itsekin olen erittäin iloinen siitä, että meidän nykyinen laitetoimittajamme toimii Kainuussa, missä tämä tuotantolaitos on, me emme voi nykyisten kilpailusäädösten mukaan asettaa sitä etusijalle, että se on kotimainen toimittaja, vaikka toivomme, että kotimaiset toimittajat tietysti pystyvät tarjoamaan tekemiemme kriteerien mukaisissa kilpailuissa parhaan tarjouksen.

Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

30.11.2016

Valtuutettu Rantanen on täysin oikeassa siinä, että emme voi ottaa kottimaisuutta kriteeriksi, mutta me voimme kilpailutuksissa painottaa esimerkiksi sellaisia asioita, että tiedetään, että ne pärjäävät näissä olosuhteissa. Tällä on myös esimerkiksi Valtionrautateitä hyvin tuntevia ihmisiä valtuustossa, jotka tietävät, miten jotkut hankkeet ovat menneet Suomen ulkopuolelle ja toiset on pystytty täältä hankkimaan sillä, että on mietitty niitä kriteereitä taaksepäin. On tehty myös sitä, että kun jotkut kilpailutukset ovat menneet ulkomaille, on tavallaan ajettu takaisin päin niin, että on nähty, missä kohtaa se tuli se ratkaiseva asia. Tämä voi olla joidenkin mielestä törkeää markkinatalouden vastaisuutta, mutta ei minun mielestäni Suomen pitäisi olla paavillisempi kuin paavi itse, vaan pitää olla myös EU-kilpailutuskriteereissä sellaista tiettyä positivistista isänmaallisuutta ja kansantaloudesta huolehtimista.

Apulaiskaupunginjohtaja Sauri

Puheenjohtaja. Ordförande. Hyvät valtuutetut. Ärade fullmäktige.

Valtuutettu Koskinen kysyi, onko HKL:n nyt tarkoitus vahvistaa hankintaosaamistaan. Periaatteessahan tämä nyt kyseessä olevien poistettavien matalalattiaraitiovaunujen hankinta oli onnistunut. Siis siinä sopimuksessa edellytettiin, että ne soveltuvat Helsingin olosuhteisiin. Nyt kun ne eivät ole soveltuneet Helsingin olosuhteisiin, me olemme erittäin hyvässä neuvotteluasemassa, kun nyt yritämme saavuttaa neuvottelutulos, jonka avulla voimme tämän hankinnan purkaa tai saattaa loppuun Helsingin kannalta edullisin ehdoin. Siinä mielessä Helsingin hankintaosaamisessa ei sinänsä ollut ongelmaa, vaan pikemminkin siinä valmistajan osaamisessa.

Nyt kun nämä teknisesti ongelmalliseksi osoittautuneet raitiovaunut ollaan vaihtamassa uusiin, siis Suomessa valmistettaviin raitiovaunuihin, tilannehan on sikäli hyvä, että tätä matalalattiatekniikkaa on koeteltu jo Helsingin olosuhteissa raitiovaunujen suunnitteluvaiheessa, joten on odotettavissa, että nyt hankittavien raitiovaunujen kanssa samankaltaisia ongelmia kuin näitten Bombardier-vaunujen kanssa ei ole odotettavissa.

30.11.2016

306 §

Esityslistan asia nro 8

GUGGENHEIM HELSINKI -TAIDEMUSEOHANKKEEN TOTEUTTAMISTA KOSKEVAN SOPI- MUKSEN HYVÄKSYMINEN

Apulaiskaupunginjohtaja Viljanen

Hyvä valtuuston puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Nyt esiteltävä Guggenheim Helsinki -museon perustamishdotus on hyvin toisenlainen kuin vuoden 2015 ehdotus. Helsingin taloudellinen vastuu on olennaisesti rajatumpi kuin aikaisemmassa ehdotuksessa, Helsinki on vastuussa vain museorakennuksesta, mutta ei enää taloudellisessa tai toiminnallisessa vastuussa museon toiminnassa. Yksityisen rahoituksen määrä on poikkeuksellisen suuri, yhteensä 66,4 miljoonaa euroa, eli esitys on taloudellisesti olennaisesti edullisempi kuin aikaisemmat vaihtoehdot. Museoinvestoinnin kokonaishinta on 148,4 miljoonaa euroa. Se jakaantuu 2 osaan: rakennusinvestointiin 130 miljoonaa euroa ja lisenssimaksuun eli brändioikeuksiin 18,4 miljoonaa. Tästä Helsinki maksaisi 80 miljoonaa euroa ja yksityinen säätiö loput.

Helsinki vastaa vain museorakennuksesta. Tämä on uutta verrattuna aikaisempaan. Me investoimme museoon 80 miljoonaa euroa, ja vuosittain Helsinki varaisi budjettiinsa 900 000 euroa, joka tarvitaan lämmitykseen, sähköön ja vesikuluihin ja muuhun vastaavaan, museon ylläpitoon. Muita menoja Helsingin kaupungilla tästä museosta ei olisi. Sen lisäksi on haluttu tehdä näkyväksi menetetty vuokratulo, 5,6 miljoonaa euroa. Se on siis vertailukustannus, joka tulisi, jos museo vuokrattaisiin ulkopuoliselle, mutta sitä ei todellisuudessa budjetoitaisi Helsingille.

Guggenheim Helsinki Tukisäätiö on myös vastuussa museon investoinnista. Se tekee ensinnäkin 15 miljoonan euron suorasijoituksen museoon. Jane ja Aatos Erkon ja Tiina ja Antti Herlinin säätiö ovat tehneet 20 vuoden pääomasijoituksen tukisäätiölle ilman korko-, tuotto- tai lyhennysvelvoitetta, jotta museon rakentaminen mahdollistuu. Tämä tuottaa säätiölle 16 %:n omistusosuuden museorakennuksesta. Sen lisäksi Tukisäätiö maksaa lisenssimaksun eli brändioikeuden kokonaissuudessaan, joka on 18,4 miljoonaa euroa. Se on siis alentunut 10 miljoonalla dollarilla.

30.11.2016

Myös Solomon Guggenheim -säätiö on tullut vastaan. Säätiö maksaa kiinteistöyhtiön ottaman lainan takaisin korkoineen, yhteensä 33 miljoonaa euroa. Tukisäätiön maksama lainaosuus siirtyy kokonaisuudessaan kaupungin omistukseen, eli kaupungin omistusosuus tästä museosta on 84 % ja säätiölle jää 16 %. Helsinki antaisi lainalle takauksen, jotta laina saadaan edullisesti. Kun Helsinki on takaajana, se luetaan taseessa nollariskiluokkaan, mutta omavelkaisen takauksen ehtona on vastavakuus, jonka kiinteistöyhtiö antaa museorakennukseen kohdistuvina laitoskiinnityksinä. Museorakennus on siis meille vakuutena.

Tukisäätiö maksaa vuokraa vuosittain 1,6 miljoonaa euroa. Tämä vuokrakulu käytetään kokonaisuudessaan lainanhoitokuluihin ja lyhennyksiin. Tässä käytetään siis nimeä vuokra, ei vastike, rahoitusvastike, koska kysymys on normaalista kiinteistöyhtiöstä, ei keskinäisestä kiinteistöyhtiöstä. Tämä takaisinmaksu on täysin riippumaton kävijämääristä. Lipun hinnoista varataan 3 euroa vuokranmaksuun, ja tämä perustuu sopimuksen nimenomaiseen säännökseen.

Vaikka kävijämäärä jäisi alemmaksi, Helsingille lainan takaisinmaksu on kuitenkin turvattu, koska hallintomaksu alenee samassa suhteessa. Kun kävijämäärä esimerkiksi putoaa 100 000 kävijällä, hallintomaksu alenee noin 200 000 eurolla. Jos kävijämäärä putoaisi 150 000, hallintomaksu putoaa lähes 300 000 eurolla.

Museon rakentamiskustannukset ovat 130 miljoonaa euroa. Se arvioitiin arkkitehtikilpailun aikana, mutta tilakeskus on sen kilpailun jälkeen myös uudestaan arvioinut. Hankesuunnitelmavaiheessa tämä muodostaa enimmäisrajan. Hankesuunnittelussa on huolehdittava, että rakennuskustannukset eivät ylitä. Samalla tuodaan esille sekin, että viime vuonna esimerkiksi Helsingillä oli 650 rakennushanketta, joista yli 10 miljoonan hankkeita oli yli 40, ja vain 1–2 hankkeessa rakennuskustannukset ylittyivät ja ne kaikki olivat uudisrakennushankkeita.

Helsinki ei siis vastaa museon päivittäistoiminnasta lainkaan. Se on täysin Helsinki Guggenheim Tukisäätiön varassa. Säätiön ovat perustaneet Rakennusteollisuus ja Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa sekä Solomon R. Guggenheim -säätiö. Valtio tukee säätiön toimintaa vuosittain 1,3 miljoonalla eurolla. Koska julkiset tuet ovat pienemmät kuin museolla Suomessa ylipäättään, yksityisen rahoituksen osuus tässä museossa on huomattavan korkea.

Täällä on käyty paljon keskustelua säätiön taloudesta. Täytyy huomata kuitenkin, että kustannukset ovat tiedossa, ne ovat hallinnassa, ja on pystytty arvioimaan, minkälaisia menoja. Tähän ei todennäköisesti tule

30.11.2016

mitään ennakoimattomia uusia tuloeria. Kumppanit ovat sitoutuneita, luotettavia tahoja, ja säätiö on vastuussa museon päivittäisestä toiminnasta, museon tuloista ja menoista. Helsinki ei ole niistä lainkaan vastuussa.

Yksityistä rahaa tähän on kerätty ennennäkemätön määrä, yli 35 miljoonaa euroa. Se osoittaa sen vakavuuden, jolla museota toivotaan Helsinkiin. Siis tähän mennessä on kerätty 36,4 miljoonaa euroa, ja kun otetaan huomioon myös se lainan takaisinmaksu, tähän tulee kaiken kaikkiaan yksityistä rahoitusta 66,4 miljoonaa. Tämä on myös avaus Helsingin ja yksityisen rahoituksen todelliseen kulttuurirahoituksen kumppanuuteen, jota toivomme Helsinkiin myös lisää.

Täällä on kysytty paljon, mikä on Solomon R. Guggenheimin rooli tässä. Uskon, että Guggenheim tulee tukemaan museotaan kaikella mahdollisella tavalla, jotta siitä tulee menestys. Brändin hintaa on rakennettu 80 vuoden aikana, ja Solomon R. Guggenheim – maailman kuuluisimpiin museoihin kuuluva nykyaikaisen museo – tulee varmasti teemmään kaikkensa, että Helsingin museo menestyy. Ja jos pahin riskiskenaarior toteutuisi, kaupungille jää kuitenkin 130 miljoonan arvoinen museorakennus hyvällä paikalla Helsingin keskustassa.

Miksi tämä olisi hyödyllinen Helsingille? Se tuo työtä ja tuloja, tuo turisteja ja mielenkiintoa Helsinkiin, antaa vetoapua Helsingin tekemisessä tunnetuksi kiinnostavana taidemuseo- ja designkaupunkina. Erityisesti Helsingin museot näkevät Guggenheimin vetoapuna. Se mahdollistaa kävijämäärän merkittävän nousun nykytasosta. Merkittävää myös on, että Guggenheim Helsinki -museo käyttäisi noin miljoona euroa vuodessa Helsingin markkinointiin museokaupunkina, ja tämä on merkittävä rahoituserä.

Anteeksi, saanko ottaa vettä? Anteeksi, olen puhunut tänään niin paljon, että äänikin lähtee pois.

Helsingin museojohtajat näkevät erityisesti etuna sen, että tämä museo antaisi heille vetoapua ja toisi myös kansainvälisiä katsojia museoihin. Helsingin tuleekin verrata itseään pohjoismaisiin muihin pääkaupunkeihin ja suuriin eurooppalaisiin kaupunkeihin, ja me olemme arvioineet myös Helsingin kaupungin omassa arviointitutkimuksessa, että 550 000 kävijää vuodessa on realistinen määrä juuri tälle museolle.

Millainen museo tästä sitten tulisi? Onko tämä musta möhkäle? Tosi-asiassa siitä tulee hopeanharmaa. Hiillostettu puu harmaantuu arvokkaasti. Tämä ehdotus on voittanut 1 700 ehdotuksen joukosta. Se ei ole pompöösi, mahtipontinen rakennus, vaan sopii hyvin pohjoiseen

30.11.2016

perinteeseen. Tosin museon lopullisesta pintamateriaalista tullaan päättämään lopullisesti vasta hankesuunnitteluvaiheessa. Sitä ei vielä määritellä tässä ratkaisussa.

Helsinki Guggenheim -museo toisi uudenlaisen ja omaperäisen lisän Guggenheim-museoihin. Se on osaava, korkeasti koulutettu, ympäristöystävällinen, 2 erilaisen kulttuurin, lännen ja idän, museo. Guggenheim on modernin taiteen johtavia museoita maailmassa. Alun perin yksityinen kokoelma, joka oli omistettu eurooppalaisella avantgardelle. Nykyisin sillä on erityisen maineikas eurooppalaisen taiteen kokoelma. Siihen kuuluu ennen muuta 1900-luvun merkittävimpien taiteilijoiden teoksia, kuten Kadinsky, Chagall, Picasso, Modigliani, Miró, Agnes Martin, Luis Burgos.

Helsinki Guggenheim -museossa olisi 3–4 päänäyttelyä vuosittain ja 5–6 pienempää näyttelyä. Kolmasosa näyttelyistä olisi kiertonäyttelyistä, kolmasosa kuratoituja ja täällä tuotettuja, jotka voisivat lähteä myös Helsingistä käsin kiertämään muihin maihin, ja kolmasosa näyttelyistä olisi kumppaninäyttelyitä. Siksi lopuksi haluan sanoa, että minusta ei yhtään kulttuuri-investointia ole Helsingissä jälkeenpäin jouduttu katuamaan. Siksi uskon, että esitysehdotus olisi Helsingille ja helsinkiläisille hyvä.

Kiitos.

Valtuutettu Rydman

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Mikäli valtuusto päättäisi näyttää tänään Guggenheimille vihreää valoa, merkitsisi se mittavia taloudellisia sitoumuksia helsinkiläiselle veronmaksajalle. Esityksen mukaan kaupunki vastaisi museokiinteistön hoito- ja ylläpitokustannuksista, kaupunki ei perisi vuokraa tontista eikä reaalisesti myöskään itse kiinteistöstä. Rakentamiskuluista kaupunki maksaisi 80 miljoonaa euroa, minkä lisäksi kaupunki takaisi museon tukisäätiön ottaman 35,5 miljoonan euron lainan.

Yksityistä rahaa hankkeessa on oleellisesti vähemmän kuin mitä julkisuudessa on pyritty esittämään. Yksityiseen rahoitukseen on laskettu yhtä hyvin valtio-omisteisten yhtiöiden lupaamaa tukea kuin Tukisäätiön suunnittelemaa lainaakin. Toisaalta sopimuksen ehdoksi on asetettu, että museo pääsee valtiollisen VOS-tuen piiriin, joka on arvioitu 1,3 miljoonaksi euroksi vuosittain. VOS-tuen määrä on itse asiassa myös varsin lähellä sitä summaa, joka arvioidaan vuosittain menevän kau-

30.11.2016

pungin takaaman lainan lyhennyksiin ja muihin kuluihin ja jota sopimuksessa kutsutaan harhaanjohtavasti vuokraksi.

Enimmäkseen museohanketta on perusteltu elinkeinopoliittisena investointina matkailun edistämiseksi. Jos kävisi niin kuin tuossa apulaiskaupunginjohtaja Viljasen esittelemässä esityksessä esitettiin, että tämä toisi vuosittain 100 000 uutta turistia Suomeen, se tarkoittaisi joka päivä noin 270 turistia, jotka tulisivat Suomeen nimenomaisesti Guggenheimin perässä. Se tarkoittaisi sellaista 2:a lentokoneellista Guggenheim-turisteja joka ainut päivä. Tämä ei välttämättä ole järin uskottavaa.

Nämä arviot ovat kovin optimistisia. Niiden perustana on tietysti oletus Guggenheimin korkeasta brändiarvosta, joka jo itsessään vetäisi merkittäviä turistivirtoja puoleensa. Maailmalla Guggenheim-museohankkeet ovat kuitenkin selvästi useammin epäonnistuneet kuin menestyneet. Oikeastaan vain Bilbaossa Guggenheim on onnistunut, ja sielläkin saavutettu menestys näyttäisi olevan seurausta pikemminkin arkkitehtuurista, baskihallinnon miljardi-investoinneista ja hyvästä onnesta kuin itse museokonseptista. Guggenheimin brändiin tunnutaan tässä esityksessä luotettavan olennaisesti vahvemmin kuin mihin sen kansainvälinen menestys antaisi aihetta. Elinkeinopoliittisesti ja matkailun edistämisen kannalta Guggenheim olisi julkisin varoin tehtävä riskisijoitus, jonka taloudelliset velvoitteet veronmaksajalle olisivat kouriintuntuvat, mutta mahdolliset hyödyt hyvin epävarmat.

Lisäksi on huomattava, että turistit etsivät matkakohteistaan useimmiten jotain sellaista eksotiikkaa, jota eivät muualta löydä. On vaikea nähdä, miksi kansainvälisen museoketjun uusi toimipiste olisi sellaista ainutkertaisuutta, joka lisäisi Helsingin vetovoimaa suunnitellun investoinnin arvoisesti. Tästä puolestaan päästään siihen, miksi kulttuuripoliittiset perusteet eivät puolla Guggeheimia sen paremmin kuin elinkeinopoliittisetkaan. Guggenheim olisi Suomen mittakaavassa niin suuri investointi, että sitä voisi hyvällä syyllä pitää jonkinlaisena kulttuuripoliittisena kärkihankkeenamme. Mutta haluammeko todella valita kulttuuriseksi kärkihankkeeksemme juuri isoilta osin kiertäville näyttelyille toimintansa perustavan kansainvälisen museoketjun uuden toimipisteen perustamisen?

Tässä haluaisin vielä sivuta muutamaa sellaista erikoista väitettä, jota tämän keskustelun tiimoilla on esiintynyt, jossa on esitetty lähinnä mielikuvaperusteisia huomioita, että nyt äänestetään avoimuuden puolesta kuoreen käpertymistä vastaan. Ei, me äänestämme siitä, otammeko me tämän näillä ehdoilla vai emme. Minä en sitä kannata näillä esityksillä mitä tässä on. Esitän, että esitys hylätään.

30.11.2016

Valtuutettu Pakarinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Meillä on Etelärannassa parkkipaikka upeilla näkymillä. Meillä on kuitenkin nyt mahdollisuus tehdä siitä paljon hienompi, meillä on mahdollisuus saada siihen maailmankuulu taidemuseo. Minulle Guggenheim on sekä kulttuurihanke että etenkin elinkeinopoliittinen hanke. Taiteen tehtävänä on herättää tunteita. Siinä Guggenheim-taidemuseo on onnistunut jo ennen rakentamistaan.

"Nobody in their right mind would come to Helsinki in November". Se on Slush-tapahtuman slogan. Juuri tällä viikolla meillä ovat hotellit täynnä Hyvinkäätä myöden, mutta miten on ensi viikolla? Vaikka matkailu on Helsingissä viime vuosina lisääntynyt, emme pärjää kilpailussa läheskään Tukholman, Oslon ja Kööpenhaminan kanssa. Ei sää muissa Pohjoismaiden pääkaupungeissa sen kummempi ole kuin meilläkään. Niissä on vaan rospuuttoaikana enemmän tekemistä kuin Helsingissä.

Ai miten niin? Oletteko googlanneet hakusanalla "sights in Helsinki"? TripAdvisorin top 10: Suomenlinna, Temppeliaukion kirkko, Seurasaari, Kampin kappeli, Uspenskin katedraali, Esplanadi, Tuomiokirkko, tram system eli raitiovaunujärjestelmä, Senaatintori, Kiasma. Meidän aikamme, varmaan suurin piirtein meidän elinaikamme on päätetty näistä Kampin kappelin rakentamisesta. Kiitoksia Helsingin seurakuntayhtymälle, mutta olisiko aika meidänkin päättää jostain sellaisesta, joka pääsisi edes sinne TripAdvisorin listoille?

Jos joku on ollut huolissaan sataman toiminnasta siinä tapauksessa, että Guggenheim rakennetaan, niin siitä ei kannata olla huolissaan. Sataman toimintaa Guggenheim ei hankaloita. Museorakennuksen jatko-suunnittelussa on vain huolehdittava siitä, että autojen kulku laivasta katuverkkoon otetaan huomioon. Uskon rakentamisen itse asiassa vain lisäävän laivamatkustamista.

Vaikka Helsingin ja Tallinnan välinen laivaliikenne kasvaa 45 asteen kulmassa, matkailijoiden määrä Tukholman ja Helsingin välillä on pysynyt pitkään samana ja Itämerellä seilaa etupäässä suomalaisia. Fotografiska, valokuvamuseo Tukholmassa, sijaitsee aivan Viking Linen terminaalin vieressä. Siellä käy vuosittain 500 000 kävijää. Aika hyvin valokuvamuseolle. Voiko siinä valossa 550 000 kävijän tavoite olla mahdoton Guggenheim-museolle? Olisi hienoa saada tällekin puolen

30.11.2016

Itämeren museo, johon voisimme puolestamme houkutella esimerkiksi ruotsalaisia kävijöitä. Jotain Guggenheimin laajemmasta kansainvälisestä kiinnostavuudesta kertoo, että arkkitehtuurikilpailuunkin tuli yli 1 700 ehdotusta 77:stä eri maasta.

Onhan meillä hienoja museoita, vaikka TripAdvisor ei niistä mainitsekaan muita kuin Kiasman. Eräs taidealan toimija totesi, että Guggenheim on jo saanut paljon hyvää aikaan suomalaisissa taidemuseoissa. Niiden on ollut pakko skarpata toimintaansa. Meille on myös tulossa upea Amos Andersonin museo Lasipalatsiin. Epäilen kuitenkin vahvasti, että pystyisimme ikinä saamaan aikaan sellaista markkinoinnillista näkyvyyttä, jolla suomalaiset museot saataisiin matkailijoiden tietoisuuteen maailmalla. Guggenheim on valmis brändi, joka tunnetaan kaikkialla. Eikä se ole pois muilta taidemuseoilta – päinvastoin. Matkailijat, jotka tulevat tänne yhden museon takia, todennäköisesti käyvät useammassa. Taiteessa on se hieno puoli, että tarjonta vain lisää kysyntää.

Harvaa hanketta on esimerkiksi sosiaalisessa mediassa tarkasteltu foliohattu yhtä syvällä päässä kuin Guggenheim-hanketta. Kaikenlaisia salaliittoteorioita on esitetty. Sopimusta on varmasti tutkittu jokaisessa valtuustoryhmässä suurennuslasilla. Minusta huom. voittoa tavoittelematon Guggenheim-säätiö tarjoaa Helsingille aivan asiallista sopimusta. Tulevista kävijämääristä ei tietenkään ole luotettavia laskelmia – miten voisikaan olla – mutta otetaan huomioon vaikka nämä Fotografiskin kävijämäärät, kävijätavoite ei vaikuta lainkaan epärealistiselta.

Näistä elinkeinopoliittisista vaikutuksista on tehty parikin tutkimusta, ja ne apulaiskaupunginjohtaja toi hyvin esiin.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Apulaiskaupunginjohtaja Viljanen puheenvuorossaan totesi, että tähän Guggenheim-diiliin on saatu taakse ennennäkemätön määrä yksityistä rahaa. Moni valtuustoryhmä asetti tämän hankkeen ehdoksi sen, että tämä on pääosin yksityisin varoin rahoitettu. Tässä puhutaan siitä, että takana on yli 60 miljoonaa euroa yksityistä rahaa, mutta kun pilkotaan tämä rahoitus osiin, nähdään, ketkä tämän museon rahoittavat. Helsingin kaupungin suora rahoitus tämän esityksen perusteella 20 vuoden aikaa 98 miljoonaa euroa. Valtion suora rahoitus 26 miljoonaa euroa. Tämän lisäksi kaupungin epäsuorahoitus 112 miljoonaa euroa. Sitä kautta tontin vuokrien, vuokratuloja ja muiden, niitä ei peritä. Valtion

30.11.2016

epäsuora vähintään 31 miljoonaa euroa, jos ajatellaan että rakentamisen alv palautetaan ja jos uskotaan ja luotetaan siihen, että tämä rakennus tulee maksamaan vain 130 miljoonaa euroa.

Entä se yksityinen puoli näiden vastapainona? Noin 20 miljoonaa euroa. Se on se summa, joka tulee suoraa yksityistä rahoitusta. Sen lisäksi on 15 miljoonaa euroa lainaa säätiöiltä ja 35 miljoonaa kaupungin takaamaa pankkilainaa. Ei täyty se ehto, jonka suurin osa ryhmistä asetti sille, että yksityinen rahoitus pitää olla pääosassa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kulttuuria pitää nyt ja tulevaisuudessakin tukea julkisilla varoilla. Kulttuuri ei toimi ilman julkisia varoja. Silloin pitää miettiä, mihin kulttuuriin me haluamme sijoittaa, millä me haluamme rakentaa tätä kaupunkia. Tätä Guggenheim-museohanketta ei ole perusteltu juurikaan sisällöllisesti tai taidepoliittisesti. Tätä on perusteltu lähinnä turismi- ja elinkeinonäkökulmasta. Eli tavallaan tehdään taidemuseota, mutta tosiasiasa sisältö ei niinkään kiinnosta.

Tästä päästään näihin käyttötalouskuluihin. Onko tämä 550 000 maksanut asiakasta joka ikinen vuosi 20 vuoden ajan realistista? Jos vertaa niitä vastaaviin museoihin, Kansallisgalleriaan, jossa on Kiasma, Ateneum ja Sinebrychoff yhdessä, vertaa niitä Tukholman Moderna Museetiin, vertaa niitä Louisianaan Kööpenhaminan lähellä, nämä luvut vaikuttavat vähintäänkin ylioptimistisilta. Jos nämä luvut eivät tule toteutumaan, kuka on maksajana? Helsinkiläiset veronmaksajat.

Kyllä tässä varmasti on yksi taho, joka tässä hankkeessa on voittaja. Se on New Yorkissa toimiva Guggenheim-säätiö. Riippumatta siitä, onnistuiko tämä hanke tai ei, siellä tullaan tekemään rahaa.

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Haluammeko me kehittää helsinkiläistä taide- ja kulttuurielämää siten, että olemme kansainvälisen museoketjun sivutoimipiste, jossa kierrätetään näyttelyitä, joita on mahdollisesti nähty aikaisemmin New Yorkissa, Bilbaossa ja Abu Dhabissa vai haluammeko painottaa siihen, että meillä on omaleimaista, uutta, kiinnostavaa ja yllättävää taidetta? Tämä on se, joka itse asiassa vetää myös niitä kovasti kaivattuna turisteja – ei niinkään nähdä jotain, joka on nähty muualla, vaan nähdä jotain uutta ja ainutlaatuista.

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

30.11.2016

Näillä perustein, yllättävää kyllä, historian siipien havinaa, kannatan valtuutettu Rydmanin tekemää hylkäysesitystä.

Ledamoten Oker-Blom (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Ehkä vasemmistolaiset äänestäjät käyvät kaikissa noissa kaupungeissa katsomassa näitä näyttelyitä, mutta kaikki eivät suinkaan pääse sinne niitä katsomaan. Olisi hyvä, että täälläkin niitä näytetään.

Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Tätä hanketta – niin apulaiskaupunginjohtaja Viljanen kuin julkisessa keskustelussa laajemminkin – on perusteltu lähinnä turismi- ja elinkeinonäkökulmalla, ei taiteellisen sisällön näkökulmasta. Miksi tätä pitää verrata siihen, tuleeko kansainvälisen ketjumuseon kolmanteen sivupisteeseen kiertävä näyttely, kiinnostaako se turisteja? Sen vuoksi, että tämä hanke ei ole niinkään taidepoliittinen hanke, vaan tämä on turismi- ja elinkeinohanke. Meidän lähtökohtamme on se, että helsinkiläisiä nykyisiä taidemuseoita – muun muassa Kiasmaa, HAMia, tulevaa Rexiä – tullaan painostamaan ja tukemaan, ja siitä nimenomaan saadaan sitä kohtuuhintaista näyttelytoimintaa, josta pääsevät nauttimaan niin oikeistolaiset kuin vasemmistolaiset taiteen ystävät.

Valtuutettu Koivulaakso

Puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Vasemmistossa me kannatamme kaikenlaista kulttuuria: korkeakulttuuria, katutaidetta, kaikkea sillä välillä. Me voimme kannattaa myös Guggenheimia, mutta meidän reunaehdoissamme on se, että silloin se rahoitetaan yksityisellä rahoituksella, ja se ei nyt toteudu tässä hankkeessa.

Kannatan tämän hankkeen hylkäämistä. Itse olen useasti ollut Rydmanin kanssa samaa mieltä. Tiukka taloudellinen seuranta on paikoin oikein hyvästä, mutta joskus erityisen irvokkaaksi tällaisen hankkeen hyväksymisen tekee budjettikokouksessa se, että me emme kuitenkaan kaikkiin sosiaalisiin investointeihin, mitä voisimme tehdä, takaa riittä-

30.11.2016

västi rahaa. Me voisimme paljon enemmän panostaa kaupunkilaisten hyvinvointiin emmekä hyväksyä tämän tyyppisiä hankkeita, jotka eivät ole selkeästi kulttuurihankkeita eivätkä elinkeinohankkeita, vaan jotain siltä väliltä. Eikä tämä ole tullut kenellekään täysin selväksi. Aina kun puhutaan kulttuurista, käännetään keskustelu talouteen ja jos puhutaan taloudesta, käännetään keskustelu kulttuuriin. Tämä esitysikin olisi voinut olla huomattavasti huolellisempi, jos mietitään sitä viittä vuotta, mitä sitä on valmisteltu – vai onkohan vielä pidempään.

Kannattamme lämpimästi kulttuuria, ja esimerkiksi sillä tavalla kuin nämä Amos-museot ja muut toteutetaan yksityisellä rahalla, myös Guggenheim voi joskus tulevaisuudessa olla tervetullut tänne näin. Kannatan hankkeen hylkäämistä.

Kiitos.

Valtuutettu Modig

Arvoisa puheenjohtaja.

Tätä keskustelua on leimannut mielestäni julkisuudessa se, että hankkeen kannattajat ovat leimanneet Helsingin todella tylsäksi kaupungiksi, missä ei ole yhtään mitään. Valtuutettu Pakarinen onnistui pitämään sellaisen puheenvuoron täällä. Jos joku tänne tuloa harkitseva turisti sen kuuli, niin ei varmaan tule. Minä itse paljasjalkaisena helsinkiläisenä olen hyvin ylpeä Helsingistä ja pidän tätä kiinnostavana kaupunkina, joka tarjoaa myös turisteille paljon, ja me kehitymme siinä koko ajan. Varsinkin taidepuolen tarjonnassa Helsingillä on paljon annettavaa. Myös turismin tunnusluvut ovat kasvussa, joten kai se kertoo siitä, että joku syy tänne on tulla.

Nostan vain esiin 2 asiaa tästä rahoituksesta. Toinen on tämä laina, jonka kaupunki takaa ja toinen on valtionosuudet. Vaikka luottaisi Tukisäätiön lainanmaksukykyyn, lainan takaajan on varauduttava siihen, että se laina kaatuu meidän hoidettavaksemme, eli siinä on yksi riski, jossa kaupungin rahoitusvastuu kasvaa siitä, mitä tässä esityksessä on esitetty.

Toinen on valtionosuudet. Niistä meillä on tämän hallituksen ennakoitunut mielipide, joka ei itse asiassa tarkoita yhtään mitään. Tämä hallitus ei voi päättää seuraavan hallituksen puolesta, jonka aikana Guggenheimin rahoitustarve vasta konkretisoituu eikä tämä hallitus voi tietää, mikä valtionosuuksien taso on seuraavan hallituskauden aikana. Valtionosuuksia on leikattu vuoden 2014 jälkeen 3,3 miljoonaa euroa. Siinä

30.11.2016

tilanteessa, kun meidän omien museoidemme ja meidän oman taidekenttämme rahoitusta on leikattu niin valtion kuin kaupungin tasolla, en pidä perusteltuna tätä investointia yhdysvaltalaisen säätiön hyväksi.

Valtuutettu Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Hyvää kulttuurikeskiviikkoa, jos tätä voi kulttuuriksi puhua. Apulaiskaupunginjohtaja Ritva Viljanen otti esiin, että nyt on kyseessä ikään kuin erikoistarjous. En näe sitä erikoistarjouksena. Näen sen pikemminkin aika kalliina harrastuksena.

Yleensä kun tässä salissa tai kaupungissa puhutaan kulttuurista, se nähdään menoina, ja nyt se nähdään tuloina. Painotan myös tätä, että nyt ei puhuta kulttuurista, vaan jostain elinkeinopoliittisesta kuviosta. Olen nähnyt muun muassa Edinburghissa, kuinka paljon se kulttuuri tuo fyrkkaa kaupungille. Meillä on omia kulttuurihankkeita: keskuskirjasto, Tanssin talo, omat taiteilijat, museot, kulttuuritahot, jotka taatusti vetävät tänne porukkaa. Me olemme varmaan nähneet nämä kaikki kaupunginosafestivaalit, mitä meillä on.

Nyt tässä lasketaan, että jokainen lisätty porontalja tai Espalla juotu kahvikuppi olisi ikään kuin, se vaikuttaisi tähän kuvioon, että muuten ne jäisivät juomatta tai ostamatta. Minä en näe tässä mitään vetovoimaa. Minä näen tässä enemmänkin sellaisen punkin tai jonkun verta imevän elementin kaikesta meidän omasta kulttuuristamme.

Tuossa mainittiin myös se, että jos tämä talo tämä talo jää tyhjilleen, meillä on sitten ainakin talo. Tehdäänkö siitä sitten ABC:n huoltoasema vai mitä halutaan tehdä? Luultavasti. On puhuttu siitä, onko parempi, että siinä on parkkipaikka. Guggenheim oltiin vetämässä sinne lahden toiselle puolelle, mutta se ei onneksi mennyt silloinkaan läpi, ja nyt siinä on joku maailmanpyörätyyppinen ja allastyyppinen mesta, jossa on hyvinkin elävää kulttuuria koko ajan ja siihen tulee sitä lisää.

On tärkeätä, että me teemme myös kansainvälistä työtä eri taiteilijoiden kanssa, ja me teemme jo. Laitetaan fyrkat mieluummin tähän kuvioon, joka meillä on nyt jo aika hyvin auki, ja omaan kulttuuriin.

Lisäksi meillä on tämä Elävän musiikin yhdistyksen 3 000 hengen sali, joka luvattiin silloin kun he suostuivat luopumaan Nosturin tiloista. Se on nyt osoitettu Suvilahteen, mutta vielääkään kaupunginhallitus tai -valtuusto puhumattakaan ei ole käsitellyt kyseistä lainahakemusta. Sii-

30.11.2016

hen tarvittaisiin 12 miljoonaa – huom. lainahakemus tämäkin – ja tämä toisi taatusti meille mielenkiintoisia kansainvälisiä yhtyeitä.

Minä en lähde tässä luettelemaan mitään lukemia. Ne taatusti tulevat tänään esiin, ja me olemme nähneet tuossa jonkinlaista PowerPointia. Ottaisin vielä sen esiin, että jos tämä on kerran kulttuurihanke, niin ainakaan kulttuurijohtajan kommenttiraitaa kyseisestä paperista ei myöskään löydy. Hyvin mielenkiintoista. Toivon kaikille ihmisille järkevyyttä tässä asiassa, ja kuunnelkaa nyt oikeasti vaikka kaupunkilaisia näin vaalien alla.

Kiitos.

Valtuutettu Niiranen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kommenttoisin valtuutetuille Muttilainen ja Modig. Ensin Modigille, että olen samaa mieltä siitä, että Helsinki on jo nyt erittäin hieno kulttuuri-kaupunki, ja itse asiassa juuri sen johdosta minä olen kallistunut taas Guggenheimin kannalle. Suomalaisuuden ja suomalaisen kulttuurin nostoa ajatellen Guggenheimhan olisi siinä mielessä mainio, että Guggenheimin museon koko toiminnasta kolmannes suunniteltaisiin Helsingissä ja kolmannes tulisi muista Guggenheim-museoista ja aivan muualta. Tällä tavalla suomalainen kulttuuri linkittyisi tähän kansainvälisyyteen, ja sellaista tavallaan kirsikkaa kakun päällä me Helsingissä vielä tarvitsemme – tällaista lisäattraktiota, joka sitten vetää ihmisiä ja matkailijoita tänne.

Kiitos.

Valtuutettu Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Mikään muu kuntopoliittinen kysymys ei ole herättänyt yhtä suurta huomiota mediassa valtuustourani aikana kuin Guggenheim, ja sitä on vaikea välillä ymmärtää. Minä toivoisin, että yhtä suuri tarmo ja kiinnostus kohdistettaisiin esimerkiksi kasvavaan eriarvoisuuteen kaupungissa. Suunnattaisiin huomio esimerkiksi siihen, miten epäoikeudenmukaisesti taiteen perusopetus kaupungissa jakautuu, mikä osaltaan vaikuttaa siihen, että perheiden sosioekonominen tausta edelleen vaikuttaa voimakkaasti siihen, päästäänkö taidetta ja kulttuuria edes pienestä

30.11.2016

pitäen harrastamaan. Tämä puolestaan vaikuttaa siihen, miten taiteen ja kulttuurin merkityksestä yleisesti keskustellaan ja kuinka lujasti se on sidoksissa luokkaan.

Guggenheim-keskustelussa olen pitänyt erittäin ikävänä sitä, että tämän nyt käsillä olevan esityksen vastustamista, jossa yksityisen rahoituksen osuus edelleen jää huomattavan alhaiseksi, on pidetty merkinä kulttuurivihamielisyydestä ja nurkkakuntaisuudesta. Myös täällä valtuustossa. On esitetty, että vasta nyt saadaan sitä korkeakulttuuria, joka kaupungistamme puuttuu, ettei tarvitse enää sitä kulttuuria R-kioskista lähteä hakemaan. Samaan aikaan on avoimesti naureskeltu Checkpoint Helsingille ja sen teoksille ja tuotannoille. Eivät kuulemma saaneet maailmanvalloitusta aikaiseksi. Miksi tämä tarve elitistiseen kulttuurikeskusteluun juuri Guggenheimin yhteydessä, jolla on loppujen lopuksi hyvin vähän tekemistä itse taiteen sisällön kanssa? Pikemminkin se kertoo puhujan tarpeesta määritellä itsensä tiettyyn yhteiskunnalliseen luokkaan ja erottautua oletetusta rahvaasta. Siinäpä monen väitöskirjan aihe tulevalle tutkijasukupolvelle.

Arvoisa puheenjohtaja.

Me olemme vasemmistoliiton valtuustoryhmässä peranneet huolella uusimman Guggenheim-esityksen sisällöt ja viestimme on selkeä: Tämä hanke tehdään julkisella rahalla, yksityinen rahoitus ja sekin suurimmaksi osaksi lainaa, on marginaalissa. Riskin hankkeesta kantavat kaupunkilaiset, ja mitä enemmän me ja myös kriittinen media on rahoitussuunnitelmaa käynyt läpi, sitä pehmeämmällä pohjalla se on, kun vertaa esimerkiksi suomalaisiin tai kansainvälisiin museoihin. Yhtälö ei kerta kaikkiaan toimi.

Erittäin hataran rahoitussuunnitelman lisäksi olennaista on se, että myyjän tarjous on monilta osin epäselvä myös sisällön suhteen. On luotu turha vastakkainasettelu, vaikka kyse on viime kädessä siitä, pitääkö julkisen vallan investoida yksityiseen brändiin samalla kun kotimaisten taidealan toimijoiden rahoitusta kiristetään ja valtionosuusjärjestelmää laitetaan uusiksi ja odotettavissa ovat julmat pudotuspelit.

Me vasemmistoliiton valtuustoryhmässä haluamme tukea helsinkiläistä ja suomalaista taidekenttää. Guggenheim heikentää olemassa olevien ja hyvää työtä tekevien taidemuseoissa tehtävää työtä, väitetään mitä tahansa. Kaupungin taide- ja kulttuurimäärärahat ovat äärimmäisen niukat, ja kaupungin taidemuseo joutui viime toukokuussa leikkaamaan uushankinnoista kaksi kolmasosaa.

Arvon valtuutetut.

30.11.2016

Guggenheim-keskustelu osoittaa hyvin myös sen, kuinka säätiön ryppeminen ihmisoikeusongelmien keskellä Abu Dhabin hankkeessa on kuitattu hippien haihatteluna. Miten niin siirtotyöläisten työehtojen polkeminen ja Guggenheim-säätiön tapa katkaista neuvottelut paikallisten ihmisoikeusaktivistien ja taiteilijoiden kanssa ei olisi kysymys, johon meidän tulisi myös tänä iltana ottaa kantaa? Abu Dhabissa rakennustyöt seisovat edelleen.

Hyvät valtuutetut.

Kannatan esityksen hylkäämistä.

Valtuutettu Holopainen (vastauspuheenvuoro)

Täällä jo muutamat muut toivat esiin aiemmin, että tämä heikentäisi kotimaista kulttuurikenttää ja toki jakaa mielipiteitä – se tiedetään – mutta esimerkiksi Helsingin oman taidemuseon johtaja Maija Tanninen-Mattila toi minusta ihan hyvin esiin sen, että tämä hänen mukaansa vahvistaisi Helsingin omia taidemuseoita tuomalla niihin myös kävijöitä. Ennen kaikkea Guggenheimin omat markkinoinnilliset toimenpiteet nostaisivat mahdollisuuksia ihan kaikkia Helsingin taidemuseoita koskein. Ei tämä nyt ihan näin nollasummapeliä ole kaikkien kotimaisten taidealojen vaikuttajien suunnasta.

Valtuutettu Oskala (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Itsekin tiedustelin valtuutettu Honkasalolta, mihin perustuu ajatus, että tämä on pois suomalaiselta ja erityisesti helsinkiläiseltä muulta kulttuurikentältä. Se, että onko se pois resursseista, on täysin poliittinen kysymys ja tämän samaisen valtuuston päätösvallassa. Ainakin itse olen täysin sitoutunut siihen, että koko Helsingin koko kulttuurikenttää kehitetään. Vaikea on ymmärtää ylipäättään sitä ajatusta, että se, että meille tulee lisää museota, olisi pois kulttuurikentästä tai muilta museoilta edes.

Kiitos.

30.11.2016

Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Nythän meillä on, niin kuin hyvin Oskala tietää, se tilanne, että kulttuuri- rahaa nyt onneksi saatiin ensi vuodeksi vähän lisää, mutta eiväthän kenenkään taidelaitoksen avustukset ole nousseet mihinkään. Ne ovat pysyneet samoissa. Jos tulee uusia toimijoita, rokottaa taatusti näitä edellä mainittuja juttuja. Se on ihan mahdoton yhtälö – se on nähty tässä ainakin 4 vuoden aikana – että yhtäkkiä tulisi suuria kulttuurirahoja sinne lisää.

Mitä puhutaan ? pienestä kulttuurista tai ruohonjuuritason kulttuurista, missä olisi paljon kehitettävää tässä kaupungissa, niin nyt on kauhea pakkomielle saada tuonne eräskin rautakauppa Kallion suunnalle, niin pistäkää se Bauhaus mieluummin vaikka sinne parkkipaikan tilalle sitten, ennen kuin se halutaan myydä jollekin hotellisijoittajalle tai gryndätä muuten vain. Joku siitä mielellään maksaa myös.

Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Uskon, että hankkeen puolustajat ovat siinä oikeassa ja itse hankkeen vastustajanakin uskon, että jos tämä museo rakennetaan, se jossain määrin tuo lisää turisteja. En siinä määrin kuin mitä esitetään, mutta tuo lisää. Todennäköisesti ne, jotka tulevat taiteen vuoksi, vierailevat myös Kiasmassa, Ateneumissa, HAMissa, tulevassa Amos Rexissä, Emmaassa, mutta kyllä tämä on ihan suoraan pois myös näiden museoiden toiminnasta. Nimittäin vuoden 2014 jälkeen valtionosuuksia on leikattu 3,2 miljoonaa euroa, eli museoilla on vähemmän valtionosuuksia kuin aikaisemmin. Museot saavat kaksi kolmasosaa niistä valtionosuuksista, jota niillä henkilömäärien mukaan pitäisi olla. Nyt tämä hanke jos hyväksytään, lähtökohta on se, että 1,3 miljoonaa tälle hankkeelle valtionosuuksia tulee lisää tilanteessa, jossa muilta on jo leikattu. Tätä kautta se on pois kehittämismahdollisuuksilta muilta museoilta.

Valtuutettu Männistö

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

30.11.2016

Viime viikot minua on ahdistanut. Minua on ahdistanut tämä keskustelu, sen tyyli ja tapa, jolla Guggenheim-hankkeesta on puhuttu. Ei se, että me olemme kaikki saaneet satoja viestejä, meihin ovat olleet yhteydessä kymmenet ja kymmenet ihmiset, lobbarit, toimijat, jotka ovat pyrkineet vaikuttamaan meidän mielipiteisiimme. Se on ihan normaalia, se on osa poliittista päätöksentekoa. Vaan se, että tuntuu, että ihan tavalliset ihmiset ja myös me päättäjät olemme menneet yhä kauemmas toisistamme eri leireihin huutamaan tämän hankkeen, tämän esityksen ympärillä ”juupas, eipäs”.

Me olemme muodostaneet mielikuvia, emmekä ole katsoneet riittävästi faktoja. Me olemme sivuuttaneet sen, mitä toinen sanoo, sulkeneet korvamme ja vahvistaneet ja voimistaneet omaa viestiämme. Se on äärettömän vaikea tapa tulla yhteen ja tehdä päätöksiä. Kai se on ajan kuva. Meille kellekään se ei ole varmaan ihan tuntematonta, että tässä ajassa tuntuu ilmiö, jossa huudetaan vailla kuuntelua, perustetaan omat argumentit mielikuviin eikä faktoihin. Se tyyli yleistyy.

Mutta onneksi me olemme nyt täällä. Me olemme vihdoinkin siellä, jossa tästä hankkeesta pitää tehdä päätöksiä, ja minä olen vihdoinkin täällä puhujapöytästä kertomassa oman mielipiteeni. Minä olen koko ajan ollut sitä mieltä, että hanke pitää saada tänne tämän valtuuston päätettäväksi ja tämän valtuuston, meidän pitää ottaa valta omiin käsiimme.

Hanketta voi päätyä näillä nykyisillä ehdoilla puolustamaan tai vastustamaan ihan hyvin, ihan rationaalisesti, ja tällaisiin hankkeisiin liittyy epävarmuutta. Minun mielestäni olennaisin kysymys ei kuitenkaan tänään ole se, päädymmekö me näillä säätiön tai virkakunnan esittämillä ehdoilla puolustamaan vai vastustamaan hanketta, vaan meidän pitäisi tulla yhteen ja miettiä, mitkä ovat ne ehdot, joilla me uskomme tähän hankkeeseen – mikä on se valtuuston vastaus tälle toimijalle niin kuin kaikille muillekin toimijoille, jotka haluavat Helsinkiin. Meidän pitää miettiä, mitä pitäisi yhä parantaa.

Teen esityksen, joka on kirjattu sinne järjestelmään, ja nyt jos tämän kalvon saisi tuonne näkyville, niin sitä hetken perustelen. Olen nimittäin viimeiset viikot – sen sijaan, että olisin käyttänyt julkiseen keskusteluun tai some-keskusteluun – miettinyt, mitkä ovat sellaisia ehtoja, joilla itse näen tämän hankkeen perusteltuna. Olen iloinen ollessani samaa mieltä esimerkiksi valtuutettu Arhinmäen ja Rydmanin kanssa, kun valtuutettu Arhinmäki äsken sanoi, että hankkeessa yksityisen rahan tulisi olla kiistatta valtaosassa ja vähemmistä voi tulla veronmaksajien rahoina.

Minä näen, että suurin ongelma tässä pohjaesityksessä on se, että se sotkee julkisen ja yksityisen rahoituksen tavalla, joka ei ole perusteltu.

30.11.2016

Helsingin kaupungin lainatakaus tälle lainalle, joka hankkeeseen liittyy, ei ole mielestäni perusteltu sen takia, että se hämärtää rajapintaa siinä, mikä on julkista ja mikä yksityistä panosta tähän hankkeeseen. Esitän tältä osin siis muutosta. Helsingin ei tule mielestäni myöntää tälle hankkeelle lainatakausta.

Sen lisäksi näen, että enemmistön tästä rahoituksesta museoinvestointiin, joka on siis 148,4 miljoonaa kokonaisuudessaan, tulisi olla yksityistä rahaa mukaan lukien tämä ? yksityinen laina. Sitten näen myös – kuten apulaiskaupunginjohtaja täällä jo totesi, mutta on esitykseeni sisällytetty – että varsinaisesti tästä arkkitehtuurista ja pintaratkaisusta, väreistä ynnä muista tulisi päättää vasta asemakaavoituksen yhteydessä.

Nämä ovat ne ehdot, ja se esitys sopimusmuutoksiksi, joilla nämä ehdot toteutuisivat, on viety sinne järjestelmään vastaesityksenä. Tämä palauttaisi pallon Guggenheim Helsinki -säätiölle. Jos he nämä ehdot saisivat kasaan, sitten olen valmis kannattamaan tätä hanketta. Jos taas ei, sitten tämä hanke raukeaa.

Toivon, että jokainen tässä salissa miettii nyt omaa päättäjän rooliaan ja vastuutaan, miettii näitä faktoja eikä asetu ”juupas, eipäs” -linjalla huutamaan toisilleen, vaan mietitään, millä ehdoin, miten tämä hanke kannattaisi Helsingissä toteuttaa.

Valtuutettu Pajamäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä on ehkä koomisin käänne koko tämän 5–6 vuoden prosessissa. Lasse Männistö, hyvä valtuustoryhmäpuheenjohtajakollega, sinä esitit nyt hylkäystä, piste. Minä olen hyvin tietoinen siitä, että kokoomuksella on tapana puhua pääomapiirien puolesta, mutta et kai sinä nyt kesken valtuuston kokouksen rupea tuomaan tänne ehdotusta, miten toiset lainansa takauttavat tai kuinka paljon yksityistä rahaa he keräävät? Me olemme lukeneet tänään pitkin päivää sitä Helsingin Sanomista ja muualta, että tämä on se esitys ja tässä ollaan. Eihän näitä nyt tuoda tunti sen jälkeen, eikä Lasse Männistö ole sama kuin suomalaiset säätiöt tai suomalaiset pääomapiirit. Nyt joku tolkkua tähän touhuun.

Valtuutettu Niiranen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

30.11.2016

Männistön vastaesitys sisältää itse asiassa hyviä piirteitä, ja toivottavasti tämä esitys saa täällä kannatusta. Tuolla tavoin tietysti pallo palautuisi säätiölle, Guggenheimille ja näille hankkeeseen ryhtyville. Meillä on nyt täällä tilaisuus edistää hienolla tavalla helsinkiläistä kulttuuri-brändiä ja tehdä siinä samalla suuri palvelus koko Suomen matkailuelinkeinolle. En haluaisi, että tätä tilaisuutta jätetään nyt käyttämättä.

Tuo Lasse Männistön loppuosassa mainitsema museon musta kylki – tai hän ei sitä suoraan näin sanonut, vaan tämä arkkitehtoninen ulkoasu – on ollut yksi seikka, joka on minua tässä mietityttänyt kovasti. Minusta olisi hyvä, että tämä voitaisiin kirjata lopulliseen sopimukseen ja päätökseen niin, että korostetaan asemakaavavaiheen tärkeää merkitystä tässä prosessissa.

Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

En tiedä, missä on valtuutettu Lasse Männistö tätä kaikessa hiljaisuudessa askarrellut. Kuten olemme nähneet, tämä Guggenheim tulee tassaisin väliajoin tähän valtuustoon näköjään tai kaupunginhallitukseen. Jos katsellaan vaikka sitten ensi valtuustokaudella, mikä on meininki. Näitä tarjouksia näköjään heitellään. Nyt ollaan säästetty ihan hyvin niin, lähdetään nyt tarjoamaan tätä sitten ensi kerran, jos sopii.

Kiitoksia.

Valtuutettu Lehtipuu (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvä valtuusto.

Kyseessä ei ole vastaesitys vaan palautusesitys. Meillä on käsitellyssä sopimusehdotus, ja sopimuksessa on 2 osapuolta, ja toinen osapuoli ei voi yksipuoleisesti sanella sopimuksen sisältöä, vaan jos tämä Männistön ehdotus saa kannatusta täällä, se tarkoittaa sitä, että sopimusneuvottelut jatkuvat näitten hankkeen tekijöitten kanssa. Pidän tätä sikäli ongelmallisena vaiheena, että kyllä tällainen keskustelu kuuluisi ennemmin valmisteluun ja kaupunginhallitukseen, jossa ymmärtääkseni myös valtuutettu Männistöllä on ollut tilaisuus tähän asiaan vaikuttaa. Sinänsä itse asiasta olen sitä mieltä, että tämä on turhaa hienosäättöä. Hanke on riittävän hyvä tällaisenaan hyväksyttäväksi.

30.11.2016

Mutta tosiaan jos Männistön ehdotus saa kannatusta, sehän tarkoittaa asian palauttamista.

Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Nythän on kolmas yritys Guggenheimilla Helsinkiin. Ensimmäinen tyrmättiin suoralta kädeltä, toinen kaupunginhallituksessa ja nyt kolmas esitys on täällä valtuustossa. Kolmas esitys on parempi kuin toinen esitys, mutta se ei ole missään tapauksessa riittävän hyvä. Se, mikä minusta tässä on oleellista, niin ihmiset ja myös valtuutetut ovat kokeneet, että tätä on salaa juntaamalla viety eteenpäin. Tässä ei voi luottaa niihin faktoihin, joita tästä hankkeesta tuotetaan. Pidän erikoisena, että nyt täällä valtuuston kokouksessa kaupunginhallituksen jäsen, joka olisi voinut tehdä palautusesityksen kaupunginhallitusvaiheessa, tuo sen valtuustovaiheeseen. Tämä ei missään nimessä ole vastaesitys, vaan palautusesitys, mutta tässä vaiheessa meidän tehtävämme on joko hyväksyä tai hylätä tämä esitys. Kuten olemme nähneet aikaisemmin, sitkeä sissihän tämä Guggenheim on, että mikäänhän ei estä tuomaan aina vain uutta esitystä. Saamme aikaan ikiliikkujan, ja sitä on maailmankaikkeuden ajan yritetty löytää.

Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Olen samaa mieltä Männistön kanssa siinä, että tämän hankkeen yksi ongelma, joka tämän esityksen sisällä on, on tämä yksityisen ja julkisen rahoituksen sotkeminen tavalla, joka on hämärtänyt kuvaa siitä, kuinka paljon yksityistä rahoitusta, hankittua sellaista ylipäänsä on ja mitkä ovat julkisen ja yksityisen puolen vastuut. Se koskee kyllä tämän rakennusinvestoinnin lisäksi myös sitä toimintataloutta, missä pyöritellään sellaisia julkisen rahoituksen osuuksia, jotka eivät ole millään muotoa varmistuneet.

Se, että Männistö oman ryhmänsä puheenjohtajana tuo nyt tänne tämän palautusesityksen tai vastausesityksen – kummaksi se nyt sitten lopulta tulkitaankin – on falski juuri sen takia, että jos hän olisi alun perin esittänyt tämän hankkeen valmistelun yhteydessä, silloin myös säätiö olisi kyennyt ottamaan kantaa siihen, ovatko he valmiit tämän muuttamaan. Tämähän muuttaa tämän asetelman aivan toisen-

30.11.2016

laiseksi, jos kokoomus toimii tämän ryhmän puheenjohtajansa mukaisesti.

Tulkitsen, että Männistö myös tällä linjauksellaan tulee äänestämään hylkäyksen puolesta, mikäli tämä palautusesitys ei mene läpi. Tämähän tietysti vaikuttaa merkittävästi tähän lopputulokseen.

Valtuutettu Lovén

Kiitoksia.

Minä haluaisin huomauttaa, ettei hankkeen rakennuskustannuksissa ole mukana esirakennuskustannuksia.

Kulttuuri-investoinneista Elmu-hankkeen lainantakauksiin tai investointitukea Konepajalle ei syntynyt. Se siitä. Olisi aineetonta kulttuuri ? tuotantoa tuettu ruohonjuuritasolta. Muun muassa HIM-niminen maailmankuulu laulu- ja soitinorkesteri ja moni muu ovat tuollaisista hankkeista lähtöisin. Suvilahdessa on siis valtuutettu Muttalaisen mainitsema kulttuurihanke samansuuntaisena. Sinne panostusta kannatan.

Yksityinen rahoitus tässä esillä olevassa hankkeesta on eilisten uutistietojen pohjalta isoilta osin lainoitusta eikä suoraa investointia. Jäisihän meille se hieno rakennus. Aiemmin Viikkiin nousi erikoisen kaunis rakennus spesifiseen käyttöön, ja se jäi kaupungille toiminnan loputtua, ja ongelmaksi. Ei ollut helppo ratkoa Gardenian kohtaloa.

Tätä hanketta on esitelty meille investointina turismiin ja bisneshankkeena. En pidä tätä hyvänä sellaisena. Voin olla väärässäkin, tiedä häntä. Investointia varten ei ole myöskään pohdittu varausta. On ollut esissä jopa ajatuksia siitä, että Guggenheim-hanke rahoitettaisiin investointiohjelman päätöksistä leikkaamalla.

Tässä kohtaa en vielä tee järjestelmään tekemääni palautusesitystä. Harkitsen sitä vielä hiukan. Kannatan valtuutettu Rydmanin hylkäysehdotusta.

Valtuutettu Kanerva

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Meriupseerina olen sitä mieltä, että satama ei ole minkään maailmanpyörän, uimalan tai museon paikka. Satama on satama.

30.11.2016

Sitten itse asiaan. Onko tämä helsinkiläisten ykköstarve? Ei varmaankaan. Helsinkiläisillä on monia tarpeita, ja otan yhden esimerkin: Helsingillä on vain varaa 3 300 omaishoitajaan. Tämä on siis yksi esimerkki ongelmista. Tällä kertapanoksella saisi 16 000 omaishoitajaa. Jos se jaetaan vaalikaudelle, se on 4 000 lisää kullekin vuodelle. 4 vuoden aikana Helsinki pystyisi ottamaan ja maksamaan 7 500 omaishoitajaa nykyisen runsaan 3 000:n sijaan. Siinä on esimerkiksi yksi tarve...

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Anteeksi kuinka?

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Tämä on justiin asiasta. Minä puhun nimittäin siitä Guggenheimista, että Guggenheimin kertapanoksella pystytään maksamaan 16 000 lisää. Oikeastaan tämä oli minun asiani. Tällaisia tarpeita löytyy muitakin, ja olen sitä mieltä, että tämä ei ole ollenkaan helsinkiläisten ykkösasia.

Apulaiskaupunginjohtaja Viljanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Nyt kun taas hengitys alkaa kulkea ja olen tuossa katsonut tätä ehdotusta, niin tällainen ehdotushan on mahdollinen. Tässä esityksessä, jonka Männistö on tehnyt, ei ole mitään sellaista, joka pakottaa, että se palautetaan. Se tarkoittaa sitä, että valtuusto asettaa ehdon sopimukselle, ja jos vastapuoli hyväksyy sen – eli jos Guggenheim Helsinki Tukisäätiö nyt tämän vastaehdotuksen hyväksyy – siitä tulee sopimus.

Nyt kun arvioin tätä ehdotusta, niin tämä tarkoittaa sitä, että kun tässä alkuperäisessä ehdotuksessa säätiö tekee siis 15 miljoonan euron sijoituksen museorakennukseen, niin tämä 15 miljoonaa euroa nousee 22 miljoonaan euroon ja se nostaa myös heidän omistussuuttaan rakennuksesta. Samalla sitten Helsingin, joka on siis alkuperäisessä esityksessä investoimassa 80 miljoonaa euroa, investointiosuus siis jää 73 miljoonaan euroon, ja prosentuaalisesti hieman laskee myös 84:stä Helsingin omistussuus. En tuossa ehtinyt laskea sitä prosenttiosuutta vielä, mutta varmasti saadaan tässä se kohta.

Tässä aikaisemmin oli, että Helsinki olisi antanut omavelkaisen takauksen, mutta tässä siis lähdetään, että takaus oltava, mutta se ei ole kaupungin takaus, ja omistussuudet olisivat silloin 49 % kaupunki ja 51

30.11.2016

yksityinen tästä kokonaisrahoituksesta. Ehdotus on siis Helsingille edullisempi, mutta nyt jännittäväksi jää, miten vaikea tämä on säätiölle. Säätiö on ilmoittanut, että he ovat kyllä kaikkensa tehneet jo näihin rahankeruisiin, joka on ollut heillä mittava ponnistus. Mutta tässä esityksessä ei ole siis mitään, joka pakottaa, että se on palautettava, vaan silloin kaupunki sanelee sopimukselle ehdot ja sopimus syntyy sillä hetkellä, jos säätiö tulee hyväksymään tämän esityksen.

Valtuutettu Pajamäki

Puheenjohtaja.

Istunut 20 vuotta valtuustossa, ja en ole koskaan nähnyt sellaista tilannetta, että tuodaan ikään kuin vaikuttajaviestintäesitys kesken kokouksen, jonka saman tien esittelijä laskee, tulee ilmoittamaan, että näin voidaan toimia ja sotkee absoluuttisesti valtuutettujen kyvyn toimia demokraattisessa päätöksenteossa. Puheenjohtajan on oikeasti pantava tämä peli poikki.

Valtuutettu Puhakka (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Toivoisin, että tämä episodi tässä, jonka valtuutettu Lasse Männistö toi, voitaisiin ohittaa, koska mielestäni tämä on kyllä päätöksenteon kannalta erittäin arveluttavaa. Että tässä vaiheessa näin iso muutos tehdään, mutta joka ei olennaisesti muuta kuitenkaan niitä esimerkiksi taloudellisia reunaehtoja lukuun ottamatta pieneltä näyttävää viilausta. Täytyy sanoa, että kyllä tässä herää itsellekin kysymys, missä valtuutettu Männistö on tehnyt näitä laskelmia omassa rauhassaan. Toivoisin, että tästä ei todellakaan vakavasti käytäisi keskustelua, että tämä olisi päätöksenteon pohjana.

Kiitos.

Valtuutettu Saarnio (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Minulla on vielä kaksikertainen vuosimäärä tuohon Osku Pajamäkeen nähden, ja kyllä tämä nyt on ensimmäinen kerta, kun tällä lailla sopimusta tehdään. Meillehän voidaan tuoda tälle blanko hommia, ja sovi-

30.11.2016

taan sitten vain, mitä tehdään eri asioissa. Kyllä minä nyt toivon, että virkamiehet ottaisivat ihan lusikan kauniisti käteensä ja toteaisivat sen, että tämä on täysin mahdoton lähtökohta. Tällä lailla asioita ei voi hoitaa, ja minusta ei voi tulla kysymykseen, että me täällä teemme ne ehdot, mitä joku toinen yhdistys tai järjestö sitten hyväksyy. Minä en aina-kaan ole tekemässä sitä päätöstä, ja minusta tämä päätösehdotus on kaikin puolin torso.

Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Tätä Guggenheim-valmistelua ja -esitystä on kritisoitu hyvin voimakkaasti siitä, että siinä on salailun makua, siinä on vedättämisen makua ja ihmiset eivät luota tähän päätöksentekoon. Miettikää sitä, missä määrin tämänhetkinen kritiikki ylipäättänsä politiikassa liittyy siihen, että ihmiset eivät enää luota päätöksentekoon. Täytyy sanoa, että olen jo hämmästynyt tähän mennessä siitä, että tätä hanketta voi näillä ehdoilla joko kannattaa tai vastustaa – molemmat ihan perustellusti – mutta virkavastuulla kun esitellään asioita, niin silloin pitäisi olla kriittisyys lukujen suhteen eikä lukuja oteta suoraan lobbaavalta taholta.

Nyt herää kysymys, kuinka moni oikeasti uskoo, että kokoomuksen valtuustoryhmän puheenjohtaja Männistö on aivan omassa päässään laskeksellut keskustelemassa etukäteen apulaiskaupunginjohtajan, Guggenheim-säätiön, Milttonin kanssa ja tuo vain tänne pöytään. Tämä näyttää niin rumalta poliittiselta peliltä – ihan onko puolesta tai vastaan hanketta – että harvoin on sellaista tullut vastaan.

Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Minusta valtuutettu Männistön esitys selvensi tilannetta. Valtuutettu Männistö löi viimeiset naulat Guggenheim-esityksen arkkuun. Hän tunnusti, että sillä esityksellä, jonka kaupunginhallitus on tehnyt, ei ole täällä valtuustossa enemmistöä. Nyt hän yrittää epätoivoisesti tällaisella salassa valmistellulla ehdotuksella sotkea tilanteen, hämmentää meitä valtuutettuja tuomatta kuitenkaan tosiasiaa mitään vaihtoehtoa suhteessa niihin olennaisiin ongelmiin, joita kaupunginhallituksen sopimusesitys sisältää. Mutta kiitos valtuutettu Männistölle, Guggenheim on nyt menossa hautaan.

30.11.2016

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

Kuten tiedätte, me kristillisdemokraatit pyrimme pitämään huolta siitä, että kaupungilla olisi varaa kaikkeen siihen, mitä kaupunkilaiset tarvitsevat. Tämän johdosta suhtaudumme varsin pidättyvästi rahan käyttämiseen sellaiseen, mitä kaupunkilaiset eivät tarvitse. Tämän olemme äänestyskäyttäytymisellämme osoittaneet. Uskon, että meille kaikille – riippumatta siitä, mitä mieltä olemme päätösehdotuksesta – on selvää, että Guggenheim-museo ei ole helsinkiläisen perustarve. Tämän johdosta museon rakentaminen ei ole välttämätöntä.

Seuraavaksi on tarkasteltava, onko tämä hanke kannattava Helsingille. Laskemat osoittavat mielestäni selkeästi, että hanke ei ole Helsingille ainakaan suoranaisesti kannattava. Kun tämä on käynyt ilmi, tulemme viimeiseen kysymykseen: onko tämä hanke välillisesti kannattava Helsingille? On ilman muuta selvää, että tämä on vaikein kysymys. Tällaista on varsin mahdotonta laskea objektiivisesti, vaan laskelmiin vaikuttavat omat uskomuksemme tai epäilyksemme Guggenheimin pitkäaikaisesta vetovoimasta. Koska laskelmiin tarvitaan lukuja ja liikutaan hyvin epävarmalla pohjalla, laskijan oma tahtotila vaikuttaa usein ratkaisevasti siihen, kummanlaista ratkaisua laskemat tukevat.

Tällaisessa tilanteessa on syytä noudattaa niin sanottua varovaisuusperiaatetta. Mahdollisuudet on syytä arvioida varovasti, uhat sen sijaan varsin vakavasti. Ajatelkaapa vaikka kaupunginvaltuuston päättämiä rakennushankkeita. Kuinka usein onkaan tullut reiluja menoylityksiä ja kuinka harvoin budjetti on reippaasti alitettu?

Kaikki tämä huomioon ottaen ja koska en ole vakuuttunut hankkeen kannattavuudesta, katson, että esitys tulee hylätä. Valtuutettu Männistö olisi matkan varrella voinut pitää huolta, että tänne valtuustoon olisi tuotu hänen nyt ehkä epätoivoisena tekemänsä vastaehdotuksen mukainen sopimusehdotus, jos se olisi Guggenheimille sopinut. Koska valtuutettu Männistö ei ole aiemmin toiminut ehdotuksensa mukaisesti, minusta se näyttää niin sanotusti vedätykseltä tilanteessa, jossa hänellä lienee vahva käsitys siitä, että ehdotus on kaatumassa. Tämä on vastaavaa toimintaa kuin yleiskaavapeli kaupunginhallituksessa, jolloin valtuutettu Männistö oli valmis ampumaan pallon tolppaan, jotta vihreät eivät ampuisi keskuspuistolle voittomaalia.

Lopuksi totean, että olen istunut valtuustossa samat 20 vuotta kuin valtuutettu Pajamäki, ja vahvistan hänen väitteensä.

30.11.2016

Kiitos.

Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Ehkä täällä on nyt epäilty sitä, etteikö 2 viikossa voisi tehdä tällaista ehdotusta tai että se ylittäisi jotenkin sisällöltään tai analytiikaltaan tällaiset valmiudet, joita yksittäinen valtuutettu omaa. Tässähän kyse on siis hyvin simppeleistä 3 keskeisestä osasta. Edellytetään, että mikäli säätiö sopimukseen lähtee, sillä on joku muu takaaaja tuolle lainalle kuin kaupunki. Säätiön yksityisen rahoituksen osuus eli aidosti nämä lahjoitukset kasvavat niin, että tämä museoinvestointi kokonaisuutena on alle 50-prosenttisesti Helsingin kaupungin julkisilla rahoilla toteutettu. Ja kolmanneksi todetaan vielä, että tarkasta rakennuksen massoittelusta, tarkasta arkkitehtuurista päätetään kaavoituksen yhteydessä. Ei tässä ole mitään ikään kuin tämän epäselvempää.

Mielestäni nämä ehdot ovat sinänsä tiukat, varmasti haastavat, mutta uskon, että ne ovat realistiset ja toivon, että mikäli valtuusto tämän esityksen hyväksyy kaupungin omiksi reunaehdoiksi, sitten säätiö vastaa siihen myöntävästi. Varmuutta siitä ei tietenkään ole, mutta pidän tätä täysin realistisena ja validina esityksenä.

Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

On pakko sanoa, että valtuutettu Männistön täytyy ymmärtää, että jos valtuusto ottaisi sellaisen päätöksentekokulttuurin, että jokaiset pitkään vuosien varrella tehdyt sopimukset – neuvottelut, jotka on tehty, käyneet läpi koko kaupungin päätöksentekokoneiston – niin jos ne täällä valtuustossa ne pykälät kirjoitetaan uudestaan ja sitten sanotaan niille vastaanottajille, että ota tai jätä, niin eihän tästä yhtään mitään tulisi. Me emme pysty tekemään minkäänlaisia kaupungin päätöksenteko-, neuvotteluprosesseja uskottavalla tavalla mihinkään suuntaan. Kyllä tämä on äärimmäisen vaarallinen tapa yrittää ratkaista tätä solmua, että kovasti haluttu hanke ei näytä olevan menossa läpi.

Valtuutettu Arajärvi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

30.11.2016

Asiallisesti ottaen tämäntapainen vastaehdotus tarjoaa vain uuden kierroksen – vielä yhden kierroksen – tähän Guggenheim-kysymykseen. Jos valtuusto nyt hyväksyisi tämän vastaehdotuksen, niin mitä me sitten tekisimme, jos Guggenheimkin sen hyväksyy? Me olemme sitoutuneet asiallisesti ottaen silloin siihen, eikä mitään neuvotteluja missään suhteessa käytäisi. Toisaalta jos hylkäämme tämän vastaehdotuksen, Männistöllä on täydellinen pelipaikka edelleen: hän voi olla sitten lopullisessa äänestyksessä puolesta tai vastaan. Kaiken kaikkiaan tällainen menettely hallinnollisena menettelynä, joka normaali toimenpide on virkamiesvalmistelu ja neuvottelu eri puolilla, on vähintäänkin hyvän hallinnon vastaista ja siinä mielessä sangen ala-arvoinen yritys.

Valtuutettu Honkasalo (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Toivon valtuutettu Saarnion tapaan, että virkamiehet nyt puuttuisivat myös tähän peliin. En oikein pidä nyt tästä menettelystä, että ikään kuin vastuu on valtuutetuilla päättää, onko tämä palautus- vai vastaesitys. Pidän myös erittäin huonona poliittisena päätöksentekokulttuurina tätä, että näin dramaattinen vastaesitys tuodaan vasta valtuustovaiheessa. Meillä on ollut hyvä henki kaupunginhallituksessa, johon on kuulunut se, että muita ryhmiä tiedotetaan ajoissa, jos on eri kanta tai näin isoja muutosesityksiä tai palautusesityksiä tulee, ja niistä voidaan sitten keskustella yhdessä ja myös neuvotella. Lisäksi tämä on niin iso muutosesitys, että se ehdottomasti vaatisi myös valmistelua, eli pidän tätä kylä erittäin ikävänä käänteinä tässä keskustelussa.

Valtuutettu Koulumies (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Sanottakoon tähän alkuun, että itse vastustan tätä Guggenheim-esitystä ja kannatan Wille Rydmanin eli meidän kokoomuksen ryhmästä tullutta hylkäysoesitystä enkä ole sillä kannalla, että tätä keskustelua olisi enää syytä jatkaa. Tämä prosessi on jatkunut jo vuosia. Mutta toivoisin vähän tasoa tähän keskusteluun valtuustossa. Ymmärrän, että aihe kuumentaa tunteita, mutta jos nyt ymmärrettäisiin, että jokaisella meistä on oikeus tehdä esityksiä ja jokaisella on oikeus päättää, mitä mieltä niistä on ja äänestyksessä tulee sitten lopulta ilmi. Asiallista keskustelua tai muuten tätä iltaa ei jaksa oikeasti hullukaakaan täällä.

30.11.2016

Kiitos.

Valtuutettu Pajamäki

Puheenjohtaja.

Haluan kuulla tämän virkamiehiltä. Minulla on se käsitys, että valtuuston päätöksenteko edellyttää esittelijää ja esittelijän vastuuta. Kuka kantaa nyt vastuun Männistön esityksestä, sillä valtuustolle asiat esittelee kaupunginhallitus virkamiesvalmistelusta? Minä vaadin tämän nyt kaupungin juristeilla... Tässä täytyy kantaa esittelijän vastuu.

Valtuutettu Valokainen

Kiitos, puheenjohtaja ja mölyävät valtuustohemmot, ihmiset.

Moni Guggenheim... Haluatteko te puhua nyt?

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Tämä on nyt vähän keventävä. Älkää... Moni Guggenheim-kannattaja kertoi, että museo työllistäisi niin ja niin monta ihmistä, se toisi laumoitain turisteja katsomaan taidetta, joka olisi rahdattu heidän omasta kotimaastaan tänne. Työ ei ole sitä, että muutama ihminen kantaisi kulkukorttia kaulassa ohjaamassa kymmeniä turisteja, niin kuin tapahtuu nyt esimerkiksi Helsinki-Vantaan lentokentällä. Taide ei ole sitä, että pölyntyneet installaatiot ja taulut olisivat hetken näytillä kalseassa huoneessa.

Berliinin Guggenheim lopetti. Minä vähän nyt poikkean. Ruotsalaiset hymähtelevät meille, heillä on varaa siihen. Ruotsi tunnetaan ulkomailla monesta vientituotteesta ja omasta osaamisesta. He eivät tarvitse taiteen McDonald'sia. Emme mekään, sillä ideoita olisi, mikäli me vain ymmärtäisimme tukea niitä yhtenä joukkona. Vaihtoehtona voisi olla esimerkiksi taiteiden talo, jossa kansalaiset voisivat vaikuttaa ja tuoda esille omaa taidettaan. Se voisi olla musiikkia, kuvaa, elokuvaa, tanssia, maalaustaiteita ja erilaisia sommitelmien yhteen saattamista. Ulkomaiset artistit olivat enemmän kuin tervetulleita esiintymään, ja artistien vaihto olisi mahdollista ja kehittävä. Taidettamme vietäisiin myös ulkomaille: Tukholmaan, Berliiniin, Lontooseen, Madridiin, Prahaan, whatever.

30.11.2016

Rahoitus. Tässä punnittaisiin se halu toteuttaa omaa osaamista. Vai onko iisimpää tilata valmis, kulunut, vanhanaikainen brändi, jolla on valmiiksi naurettu vitsit? En kannata.

Kiitos.

Apulaiskaupunginjohtaja Viljanen

Hyvät valtuutetut.

Tässä kysyttiin esittelijävastuuta. Pohjaehdotuksen esittelijävastuu on tietenkin kaupunginhallituksella, joka on esittelijänä täällä valtuustossa, mutta vastaehdotuksen tekijä vastaa esityksestään ja hän kantaa siitä esittelijän vastuun. Täytyy muistaa, valtuusto on kaupungin ylin päättävä elin ja valtuustolla on täydellinen päätösvalta näihin asioihin. Ymmärrän tämän esityksen niin, että jos se tulisi hyväksyttyä, niin tämä on ikään kuin vastatarjous, ja sopimusehdot on tässä määritelty, valtuusto on ne määritellyt. Sopimus syntyy, jos tämän vastaehdotuksen Guggenheim Helsinki tukisäätiö hyväksyy.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Vastaesityksiä saa tehdä, ja vastaesityksistä on vastuussa vastaesityksen tekijä. Mutta minun kysymykseni liittyi siihen, että lähes välittömästi vastaesityksen tekemisen jälkeen apulaiskaupunginjohtaja, joka toimii virkavastuulla, tulee pönttöön, kertoo, että esitys on sinänsä ihan OK ja on tehnyt laskelmiakin siitä. Tämä minusta on se oleellinen, että millä perusteella apulaiskaupunginjohtaja virkavastuulla kokouksessa tehtyä vastaesitystä, joka ei ollut aikaisemmin järjestelmässä, jota ei ole esitetty kaupunginhallituksessa, voi kommentoida ja todeta, että tähän on ihan OK ja mitä nämä laskelmat merkitsevät. Tämä on se kysymys, joka herättää ihmetystä. Ei niinkään se, että voihan sitä tehdä vaikka minkälaisia vastaesityksiä.

Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Työjärjestys on ollut sellainen, että ennen tämän valtuuston kokousta olen katsonut perustelluksi toimittaa tämän kyseisen esityksen kirjalli-

30.11.2016

sena asian esittelijälle täällä valtuustossa. Tämä vastaan tähän Arhinen työjärjestyspuheenvuoroon, että apulaiskaupunginjohtaja Viljaselle on tämä minun tekemäni esitys toimitettu ennen tätä valtuuston kokouksen alkua.

Valtuutettu Kanerva (vastauspuheenvuoro)

Minä halusin tietää, tiesikö Viljanen tästä ennalta, mutta siihenhän tuli jo vastaus.

Kiitos.

Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluaisin tietää vähän vielä tällaista yksityiskohtaisempaa, että kuinka paljon ennen Viljanen on tämän paperin saanut. Kyllä me olemme nähneet, että täällä on 30 asiakohdtaa tänään tässä valtuuston listalla, niin kyllä se nyt vähän vaatii enemmän lukemista kuin sen, että tämä tipautetaan tällä lailla 10 sekuntia ennen, että päättäkää nyt.

Valtuutettu Laaninen

Arvoisa puheenjohtaja.

Tulee mieleen vanha laulu: "ehdotus on outo uus, syntyy hetken hiljaisuus". Minä olin varautunut pitämään puheenvuoron alkuperäisen kaupunginhallituksen ehdotuksen tiimoilta, ja ajattelin pitää sen siitäkin huolimatta. Odotan mielenkiinnolla, miten tämä prosessi muuten etenee.

Me olemme kaikki saaneet paljon kommentteja puolesta ja vastaan. Arvoni mukaan oma äänestäjäkuntanikin on samalla tavalla jakautunut, toiset kiihkeästi puolesta, toiset yhtä kiihkeästi vastaan. Näin ollen olen päättänyt siihen, että ihan omalla järjellä koetan miettiä, mikä tässä järkevintä olisi ja äänestää sen mukaan. Nyt esitän vain perustelut sitten sille mahdolliselle tulevalle äänestyskäytännölle.

Kulttuurin osalta näen tämän mahdollisuutena myös suomalaisen kulttuurin laajalle esiin tuomiselle, ja kiinnitän huomiota siihen, että hyvin monet taidelaitokset, museot Helsingissä ovat toivottaneet Guggen-

30.11.2016

heimin tervetulleeksi. Olen toki saanut myös museokentältä kielteistä palautetta, joka liittyy lähinnä siihen, että pelätään, miten nämä valtion-osuudet jatkossa sitten jakautuvat.

Talouden osalta täällä on esitetty monta epäilyä kävijämääristä ja näin poispäin. On tätä oikein perussuomalaiskansallista "ei se kannata, ei se onnistu" -asennetta runsaasti viljelty, ja tässä kohtaa nyt tulee sitten kohtalaisen väkevä vertaus. Jos samalla tavalla suomalaiset olisivat ajatelleet tasan huom. 77 vuotta sitten, niin eipä sinne talvisotaan olisi tullut lähdeyksi.

Välihuuto!

Myönnän, että oli aika kova.

Sitten minulla olisi yksi vakava argumentti, jonka olen ihan itse miettinyt, jota toistaiseksi keskustelussa ei ole kauheasti esille tuotu, ja se koskee matkailua. Nykyisessä maailmantilanteessa kannatan kaikkia ideoita, jotka voisivat lisätä kansalaistason yhteyksiä Suomen ja Venäjän välillä, ja siksi asian valmistelussa olen moneen kertaan varmistanut, että Guggenheimilla ei ole suunnitelmia mennä Pietariin, Moskovaan tai muuallekaan Venäjälle. Tämä minusta avaa mahdollisuuden, että tuolta Pietarin seudulta, joka on vähän omanlaisensa alue Venäjällä nyky-Venäjääkin ajatellen, voisimme saada runsaasti turisteja myös Helsinkiin ja tällä tavoin vähän edistää Pietarin alueen suuntautumista lievästi tällaisena länteen kallistuvana alueena Venäjän sisällä. Kehitin tähän tällaisenkin ulkopoliittisen argumentin loppujen lopuksi kaiken sen muun lisäksi, mitä tästä asiasta on esitetty.

Näillä perusteilla olin valmistautunut äänestämään alkuperäisen kaupunginhallituksen ehdotuksen puolesta, mutta jää kyllä sitten vähän mietittäväksi, miten tuohon Männistön esitykseen pitää lopulta suhtautua. Taitaa olla mielenkiintoinen keskustelu vielä luvassa.

Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Laaniselta kysyisin, mitä suomalaista tässä Guggenheimissa on. Voitaisiin ainakin ottaa sellainen suomalaisuuskortti tähän esiin, että me emme ole muistaneet tässä kaupungissa ollenkaan siis alkuperäissuomalaisia kuten saamelaisia. Heiltäkin puuttuu kumminkin oma kulttuurikeskuksena täältä. Se olisi taatusti turistiystävällisempää kuin tämä pöhöttynyt instituutio, jota tässä nyt koetetaan ajaa takaa.

30.11.2016

Valtuutettu Honkasalo (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluaisin huomauttaa, että kun sanotaan, että valtava määrä taiteilijoiden tukee Guggenheimia Helsinkiin – ja näin varmaan on ja olemme saaneet siitä sähköpostia – tosiasia on myös se, että monen on vaikea ottaa kantaa tähän kysymykseen, koska tämä on niin tulehtunut koko keskustelu, mutta myös sen takia, että pelätään leimautumista tämän kysymyksen ympärillä ja ollaan myös hyvin peloissaan siitä, minkälaiset tulevaisuuden mahdollisuudet itsellä on. Me tiedämme, että Helsingissäkin moni taiteilija elää hyvin hauraassa ja prekaarissa asemassa, ja tämä Guggenheim Helsinki olisi myös pois heidän toimintamahdollisuuksiltaan.

Valtuutettu Mari Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Valtuutettu Laaniselle vastaisin tässä, kun hän totesi, että on vähän sellainen perussuomalainen ”ei kannata” -ajatus tullut tämän Guggenheimin osalta, kun katsotaan lukuja, mutta toteaisin, hyvä valtuutettu Laaninen, että se perustuu nimenomaan niihin lukuihin, eikä siinä tarvitse kovin tuokkosta laskupäätä olla, kun ymmärtää, että tämä hanke ei ole kannattava veronmaksajien rahoilla.

Valtuutettu Vuorjoki

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut. Hyvät keskustelua seuraavat helsinkiläiset.

Minä kannatan lämpimästi satsaamista taiteeseen ja kulttuuriin. Kannattaisin myös mielelläni tähän esitykseen kytkettyä 2–4 miljoonan panostusta muuhun Helsingin kuvataidekentän kehittämiseen, mutta kannattaisin tätä ilman Guggenheimia. Tällaista lisäpanosta kuvataiteen tukemiseen olisi voitu esittää milloin tahansa tällä valtuustokaudella, mutta sitä ei ole esitetty. Sen sijaan kulttuuritoimeen on sovellettu tiukkaa leikkauslinjaa siinä missä kaikkeen muuhunkin kaupungin toimintaan, ja meidän omia taidemuseoitamme on ajettu säästökuurille. Mielestäni on surullista, että koko tällä valtuustokaudella ainoa syy löytää lisää rahaa omien taidemuseoiden ja kuvataiteilijoiden työn tukemiseen näyttäisi olevan se, että sen avulla saataisiin paremmin myytyä meille valtuutetuille läpi iso rahansiirto ulkomaiselle brändille.

30.11.2016

Guggenheim-hankkeen perusteluissa korostuvat elinkeinopoliittiset näkökulmat, ja vaikutuksia talouteen ja matkailuun on selvitetty huolella, vaikkakin ylioptimististen oletusten pohjalta. Paljon suppeammin tässä esityksessä käsitellään Guggenheimia taidepoliittisesta näkökulmasta. Minä en ole nähnyt Guggenheim-valmistelussa paljoakaan pohdintaa siitä, mihin suuntaan Helsinkiä kuvataidekaupunkina halutaan kehittää, millaisia taidemuseoita meillä on ja mitä meiltä puuttuu, ja jos halutaan satsata useita kymmeniä miljoonia kuvataiteeseen, mitä vaihtoehtoja sen rahan käytölle on ja mikä niistä olisi paras.

Kansainvälisten verkostojen rakentaminen on hyvä tavoite, mutta mielestäni pitäisi aktiivisesti kartoittaa eri vaihtoehtoja ja selvittää, millainen kansainvälinen yhteistyö palvelee meidän taidekenttäämme parhaiten. Paras yhteistyökumppani ei välttämättä ole se, joka tulee suurimman lobbauskoneiston kanssa markkinoimaan meille omaa hankettaan – varsinkin kun maailmalla saman brändin museoita suljetaan tai niiden toteutus jäätyy alkumetreille.

Haluaisin nostaa esille vielä yhden kysymyksen, joka on jäänyt tässä keskustelussa aika vähälle huomiolle, eli mikä olisi helsinkiläisten mahdollisuus vaikuttaa Guggenheimin toimintaan jatkossa. Jos tämä sopimus nyt hyväksytään, Helsingin valta tässä museon toteuttamisessa sen jälkeen on, että kaupunki voi nimetä yhden edustajan Guggenheim Helsinki Tukisäätiön hallitukseen ja yhden edustajan säätiön valtuustoon. Guggenheim Helsinki -säätiön hallituksessa on 11 paikkaa, joista Solomon R. Guggenheim -säätiön edustajat saavat 3, siis kolminkertaisen määrän Helsingin kaupungin edustukseen verrattuna.

Guggenheim-hankkeessa siirrettäisiinkin meidän yhteistä omaisuuttamme säätiön hallintaan pois demokraattisen päätäntävällän piiristä ja ulkoistetaan osa meidän taidepolitiikkaamme ulkomaisille miljardööreille. Tässä kaupungissa, jossa me keskustelemme paljon kaupunkilaisten osallisuuden lisäämisestä, tällainen vallansiirto suljetulle säätiölle ei kuulosta järkevältä kulttuuripolitiikan suunnalta.

Minä kannatan tämän Guggenheim Helsinki -esityksen hylkäämistä.

Kiitos.

Valtuutettu Oskala (vastauspuheenvuoro)

Huomautan vain valtuutettu Vuorjoelle, että jos Helsingin kulttuuritoimen leikkaaminen tarkoittaa esimerkiksi sitä, että me olemme juuri ra-

30.11.2016

kentaneet uuden taidemuseon HAMin ja uuden kaupunginmuseon, niin se on aika jännää leikkaamista sellainen.

Valtuutettu Honkasalo (vastauspuheenvuoro)

Herää kysymys, kuinka hyvin valtuutettu Oskala on tutustunut näihin kaupungin taidemuseomäärärahoihin. Uushankinnoista leikattiin juuri viime toukokuussa kaksi kolmasosaa.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Kieltämättä itsekkin olin ajatellut vähän eri tavalla tätä puheenvuoroani, mutta valtuutettu Männistön tämä vastaehdotus toi sellaisen uuden perspektiivin tähän. Totta kai ymmärrän, minkä takia tämä vastaehdotus tehdään, koska se huoli, millä tavalla Eteläsatama rakentuu, millä tavalla Helsinkiin saadaan jotain uutta työtä ja vetovoimaa, on se huoli, jonka takia tässä minusta meidän pitäisi keskustella. Kyllä Helsinkiin mahtuu yksi kansainvälinen museo, ja Guggenheim Helsinki olisi kyllä ihan hyvä kansainvälinen museo Helsingille. Sellainen vastakkainasettelu, jota täällä valtuutettujen keskuudessa on ollut, on kyllä selvästi huolestuttava. Olemmeko me todella kääntymässä tällaisen tuohivirsujen maaksi, jossa mikään muu ei kelpaa kuin suomalainen? Tässä kuitenkin selkeästi annetaan myös suomalaiselle kuvataiteelle ja taiteilijoille mahdollisuus myös kansainvälistyä. Se on mahdollisuus eikä suinkaan mitään meiltä pois.

Minusta apulaiskaupunginjohtaja Viljanen selosti selkeästi, mikä näkyy listateksteistä ja liitteistä, mikä on kaupungin vastuu, mikä on Helsinki Guggenheim Tukisäätiön vastuu ja mikä on veronmaksajien vastuu. Kaupunki todella vastaa museorakennuksen rakennuttamisesta, sen ylläpidosta 84–16-prosenttisesti, ja Helsinki Guggenheim Tukisäätiö pyörittää museotoimintaa, ja kaupungin rahoitusvastuuta ei ole siinä. Eli kaikki se sellainen amerikkalaisuus, jota minä olen aistinut tässä – amerikkalaisuuden vastaisuus – tietyllä tavalla lankeaisi Tukisäätiön harteille. Olen aistinut sitä sekä kaupunkilaisten että myös valtuutettujen keskusteluissa kuitenkin kaikesta huolimatta.

Itse oma huoleni on kyllä, millä tavalla me saisimme Eteläsataman ja koko tämän alueen rakentumaan ja kehittymään uudelleen, koska Helsingin rantoja edelleenkin leimaa teollisten työpaikkojen historiallinen perinne. Sitä on muualta kyllä kyetty tällä hetkellä jo korjaamaan,

30.11.2016

enemmän asuntoja sinne ja niin edelleen, mutta Eteläsatama kokonaisuudessaan on kyllä aivan luokattoman huonossa kunnossa, eikä se lähde liikkeelle, ellei siihen saada jotain vetoapua. Kirjava satama -hankkeessa nimenomaan ehdotuksena museoita, hotelleja, asumista ja niin edelleen. Näin ollen näen kyllä tämän konseptin sitä taustaa vasten erittäin hyvänä. Totta kai se vaatii, ei Kirjavan sataman ideakilpailun pohjalta voida sellaisenaan lähteä liikkeelle, mutta tämä Guggenheim-museo antaisi siihen kyllä ehdottomasti hyvän mahdollisuuden.

Puhumattakaan näistä elinkeinopoliittisista vaikutuksista: 400–500 uutta työpaikkaa, 7–10 miljoonaa vuosittaisia verotuloja, jo 10 vuoden sisällä tietyllä tavalla tämä investointi Helsingin kaupungin puolelta maksaisi itse itsensä takaisin. Ei näitä vaikutuksia pidä väheksyä. Kaiken lisäksi ne työpaikat olisivat sellaisia niin sanottuja tavallisia työpaikkoja, joissa nyt ei edellytettäisi joka ainoalta 2 korkeakoulututkinnon verran, vaan siellä olisi normaaleja työpaikkoja, hyvää työtä helsinkiläisille, elinvoimaa ja vetovoimaa. Toivoisin, että joko Männistön vastaehdotus saisi sillä lailla jotain tuulta niskaansa, että Guggenheim-hanke ei kuitenkaan kaatuisi. Eli olen jo tämän kannalla, mutta jos Männistön vastaehdotus menee eteenpäin, myös näen siinä mahdollisuuksia.

Valtuutettu Ebeling (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Meille hyvin helposti käy tällä tavalla niin kuin valtuutettu Anttilalle, että me ensin kritisoimme jotakin ja sitten me itse syylistymme siihen. Hän ensin valitteli vastakkainasettelua ja sitten rupesi puhumaan tuohivirsuista ja juuri rakensi sitä vastakkainasettelua, jota itse oli ensin paheksunut.

Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Maija Anttilalle toteaisin, että älä ole huolissasi siitä kansainvälisyydestä. Meillä on mielenkiintoisia kansainvälisiä hankkeita tanssitaiteen ja musiikin ja nimenomaan kuvataiteen parissa, ei hätää. Mutta lisätään mieluummin näiden tukea ja jätetään tämä tuki nyt myöntämättä tälle kyseiselle asialle, josta tänään päätetään.

30.11.2016

Valtuutettu Nieminen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Kiitän arvostamaani valtuutettua Maija Anttilaa erittäin hyvästä liikeideasta. Näin helsinkiläisenä matkailuyrittäjänä ensi vuonna löytyy Helsingistä tuohivirsujen maa. Kiitos, Maija.

Valtuutettu Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Tosiaan tänään ensimmäistä kertaa tämä Guggenheim täällä valtuustossa. Tähän mennessä tätä asiaa ei ole saatu tänne edes kyselytunnille. Sinänsä hyvä, että tänään voidaan siitä täällä puhua. Tämä menee nyt vähän kyllä farssin ja pelleilyn suuntaan tämä kokous tämän Männistön yllättävän vedon takia. Tällä tavalla ei asioita mielestäni hoideta, on se sitten muodollisesti oikein tai väärin. Kaupunginhallituksen jäsenenä olisit voinut hyvin tuoda tämän asian siellä esille, jos hän pitää tätä tärkeänä. En minä sitä nyt lähde tässä hirveästi kommentoimaan. Mielestäni se on ihan sivuseikka tässä illassa.

Guggenheim on kallis ja taloudeltaan epävarma hanke. Oma näkemykseni alusta alkaen on ollut se, että tämä voi toteutua Helsinkiin ainoastaan selkeästi yksityisen rahan hankkeena. Toinen asia on myös se, haluavatko helsinkiläiset tämän synkäsävyisen linnakkeen tai bunkkerin kaupunkinsa symboliksi sen kaikkein arvokkaimmalle tontille vai kenties jotain ihan muuta.

Hyvät valtuuston jäsenet.

Itse toin viime keväänä Kanava-lehdessä esille ajatuksen uuden modernin Suomen itsenäisyyden ajan museon rakentamisesta samalle paikalle. Vaikka ajatukseni tukea ei ole lobbauskoneistoa, yllätyin saamastani myönteisestä palautteesta sekä kansalaisilta että eräiltä alan asiantuntijoilta. Kyse on siitä, uskommeko oman kulttuurimme ja historiamme vetovoimaan vai näemmekö, että se pitää tuoda tänne jostain muualta tuontitavarana. Jälkimmäinen kertoisi lähinnä heikosta kansallisesta itsetunnosta. Tänä iltana en voi siis kannattaa kaupunginhallituksen esitystä.

Koko prosessi olisi pitänyt alun perin lähettää 7 vuotta sitten liikkeelle siitä, että pohditaan sitä, mitä uutta Helsinkiin halutaan kulttuurin alueella. Sen takia että tätä pohdintaa ei aikanaan tehty, joudumme taval-

30.11.2016

laan palaamaan takaisin siihen lähtöruutuun ja miettimään, mitä me oikeasti haluamme tuohon kaupungintalon eteen tontille ja mitä uutta haluamme kulttuurin alueella tänne Helsinkiin.

Kiitos.

Valtuutettu Rissanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Olin halunnut kyllä... Olen kuullut tämän valtuutettu Jalovaaran hienon itsenäisyyden museo -ajatuksen useaan otteeseen, mutta hän ei ole kyllä kertaakaan esittänyt sen rahoitukseen mitään ratkaisuja.

Valtuutettu Oskala (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia.

Olen koulutukseltani tosiaan suomalaisen kansanmusiikin maisteri. Minun on hiukan hankala ymmärtää, millä tavalla tämä Guggenheim-esitys on erityisesti huonoa itsetuntoa edustava. Herran jestas sentään, se, että pelätään, että yksi museo tuossa rannassa tuhoaa koko Helsingin ja suomalaisen kulttuurin, niin eikö se edusta huonoa itsetuntoa siltä, että me emme luota suomalaiseen kulttuuriin? Kyllä me suomalaiset taiteilijat teemme taidetta ja kulttuuria ja suomalaiset taidelaitokset pärjäävän myös siinä tilanteessa, että meillä on rannassa yksi museo. ? mittakaava.

Valtuutettu Jalovaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Toteaisin vain valtuutettu Rissaselle, että minulla ei ole tässä tukena sellaista valtavaa lobbaus- ja valmistelukoneistoa. Tämä on tällainen idea, minkä olen ehdottanut. Jos tämä Guggenheim ei toteudu, sitten voimme alkaa pohtia niitä vaihtoehtoja ihan rauhassa.

Kiitoksia.

30.11.2016

Valtuutettu Sevander

Kiitoksia, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Täytyy sanoa, että uusi taiteen muoto on keksitty: poliittinen teatteri, jota täällä on nyt nähty tämän Männistön ulostulon osalta. Mutta siitä voidaan tehdä vientituote siitäkin, jos halutaan.

Tähän itse asiaan. Minua on häirinnyt suunnattoman paljon tässä keskustelussa se – lähinnä sosiaalisen median kautta käydyssä keskustelussa – epämiellyttävä sävy, jossa pääpaino on ollut pikemminkin kannattajien tai vastustajien motiivien arvuuttelussa kuin siinä, mistä itse asiassa ollaan päättämässä. Tämä on hanke hankkeiden joukossa, ja kuten aina hankkeissa tulisi tehdä, pitäisi arvioida kokonaisuutta, hankkeen oletettuja hyötyjä ja riskejä ja tehdä sen pohjalta kokonaisharkintaan perustuvat päätökset.

Mitä enemmän minä olen tähän hankkeen kokonaisuuteen tutustunut saatujen asiakirjojen ja tietojen pohjalta, sen enemmän kantani on vahvistunut kriittiseksi. Eikä suinkaan siksi, että olisin kulttuuria vastaan tai ettenkö pitäisi järkevänä hyviä elinkeinopoliittisia ratkaisuja, vaan enemmänkin siksi, ettei tämä vastannut odotuksia sen enempää rahoituksen pohjalta kuin arkkitehtuurisestikaan. Jossain määrin voisi myös todeta, että tämä yksityinen raha on sulanut tämän hankkeen ympäriltä oikeastaan tämän Helsingin ensilumen myötä, ja se on osaltaan siirtänyt riskien painopistettä yhä enemmän veronmaksajien suuntaan. Viimeisimpänä tieto, että erillisyyhtiössä Tukisäätiön yksityisen rahan osuus onkin lainaa eikä suoraa lahjoitusta, antaa kuvan, että hankkeessa on jopa alusta saakka tieteen tahtoon pyritty pitämään taustoja piilossa, kuin että asiat olisi tuotu esille heti suoraviivaisesti ja läpinäkyvästi. Siitä pitää antaa tietysti kiitos Tukisäätiön puolelle, että niihin epäkohtiin ja kysymyksiin on sitten kuitenkin tämän matkan varrella vastattu.

Jostain syystä minua eivät vakuuta nämä Guggenheim Helsinki Tukisäätiön taloudelliset resurssit, joilla heidän pitäisi vastata velvoitteistaan. Kiinteistöjen rakentamisvaiheessa yksityisen rahan osuus on pelkkää lainarahaa, kun ynnätään Tukisäätiön laittama 15 miljoonan pääoma – lainattu pääoma – ja perustettavan kiinteistöosakeyhtiön 35 miljoonan euron laina. Ne ovat siis niitä, mistä Tukisäätiön pitää tavalla tai toisella suoriutua. Tosin nyt olemme kuulleet, että tämä Herlinin ja Erkon säätiön myöntämä 15 miljoonan laina on myös lyhennysvapaa-

30.11.2016

Herää tietenkin kysymys, mitä sitten, jos Tukisäätiön talous pettää. Siis Tukisäätiö, jolla ei ole velatonta pääomaa tai ainakaan sellaista pääomaa, joka olisi konkreettista ja otettavissa käyttöön. Herää kysymys, suoriutuuko Tukisäätiö kävijämääriin sidotusta hankintamaksusta, suoriutuuko Tukisäätiö museotoiminnan toimintamenoista, jotka on mielestäni mitoitettu hyvin ylioptimistisesti kävijämääristä saataviin tuottoihin. Meille tarjotaan vastaukseksi, että pystyy, ja jos ei pysty, aloitetaan kuuluisat neuvottelut kaupungin kanssa. Neuvottelut, joissa toisella osapuolella on veronmaksajan kirstun avaimet ja toisella osapuolella ei ole latiaakaan velatonta pääomaa kiinni missään ja jonka talous lepää enemmänkin lainarahan ja lahjoituslupausten ja lahjoitustoiveiden varassa. Tämän lopputuloksen me varmaan tiedämme, miten näissä neuvotteluissa tulisi käymään.

En kuluta sen enempää aikaa. Totean lopuksi, etten kannata hanketta. Toivon, ettei tätä päivää tulla muistamaan black wednesdaynä, vaikka museon väri on matkan aikana muuttunut mustasta hopeanharmaaksi.

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Olen Guggenheimin hankkeen hylkäämisen kannalla. Alun perin kolmannen kerran tullessa tämän hankkeen aivan avoimin mielin arvioin tätä hanketta, sen rahoitusta, sen kulttuurivaikutuksia ja myös elinkeinovaikutuksia, koska nekin nostettiin hyvin vahvasti tässä hankkeessa esiin. Lopputulema oli, että päädyin siihen, että tämän hankkeen rahoitus on sen verran huteralla pohjalla näillä reunaehdoilla, etten voi kannattaa Guggenheim-hanketta.

En usko, että kävijämäärä ainakaan lyhyellä aikavälillä on se, mitä annetaan ymmärtää. Samoin tulorakenne, joka tässä on, painottuu liiaksi... Tai itse asiassa itselleni on äärimmäisen tärkeää, että tällainen hanke rahoitettaisiin täysin yksityisin varoin. Tämähän olisi hieno elinkeinopoliittinen hanke, jos tämä kustannettaisiin täysin elinkeinoelämän ja yksityisten varoin ja elinkeinoelämä tarjoaisi tällaisen kulttuurimahdollisuuden Helsinkiin. Kiitos, otan sellaisen vastaan. Mutta tässä on kuitenkin tämä julkinen puoli erittäin vahvasti mukana, ja tämä tekee minulle sen mahdottomaksi, että tässä taloudellisessa tilanteessa, jossa valtio on joutunut kaventamaan rahoitustaan museoille ja myös Helsingin kaupungilla täytyy koko ajan laskea sitä, miten meillä on rahaa kulttuuripuolella. Sillä tavalla yksityinen raha kyllä, mutta julkinen ei.

30.11.2016

Tämä prosessi on ollut sillä tavalla erittäin kiintoisa, että olen ollut useita kausia valtuustossa, ja täytyy sanoa, että Guggenheim-projekti on lobbauksen mestari. Harmittaa, etten ole vuosien varrella säästänyt niitä kaikkia kahvikutsuja ja muita kirjeitä ja selvityksiä, mitä tästä asiasta on tullut. Se on täysin laillista puuhaa, mutta tämä on ihan mielenkiintoinen ilmiönä ollut, että tätä on sitkeästi todella ajettu Helsinkiin tätä Guggenheim-hanketta, ja sillä tavalla ollaan oltu vakavissaan sieltä takolta.

Itse mietin, alkoiko tämä koko prosessi siellä Bilbaossa, kun kaupunginhallitus oli tutustumassa Bilbaossa Guggenheim-museoon ja myös siihen koko elinkeinorakenteen muutokseen, ja siellähän me kuulimme useita tarinoita siitä, kuinka Guggenheim-museo, Bilbaon museo oli se punainen lanka, jolla Bilbao nousi sieltä suosta, johon se oli ajautunut telakkateollisuuden ja erilaisen teollisuuden rakennemuutoksen kautta. Mutta se tarina on hyvin erilainen. Pitää muistaa, että Helsinki on tällä hetkellä kuvataiteessa ihan erittäin hienoa eurooppalaista tasoa vähintään. Sillä tavalla meillä on olemassa kulttuuria, jota tarjotaan.

Mielestäni, kun tässä on nyt puhuttu tästä matkailusta, yksi meidän ongelmamme on, miten me paketoimme kulttuuriamme sellaiseen kuosiin, että se kilpailee esimerkiksi Lappiin suuntautuvien kiinalaisvirtojen kanssa ja mietitään sitä, miten saadaan ne kulttuurivirrat jo nykyiselläkin tarjonnalla Helsinkiin. Meidän tarjontamme todella kestää eurooppalaisen tason.

Kiitos.

Valtuutettu Relander (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Ihmettelen, mitä olen tehnyt väärin, kun minulle ei ole tullut niitä kahvikutsuja ja mitään muuta ylenpalttista kestitystä. Minä en ole saanut mitään, ja minä kuitenkin kuulun tässä vaa'ankieliryhmään. Luulisi, että minä olisin todella vaikuttamisen kohteena tässä. Ilmeisesti teidän muiden mielipiteen muutoksiin uskotaan enemmän.

Toinen, toivoisin, että tässä keskustelussa ei esitetä perusteettomia syytteitä siitä, että on tapahtunut laitonta korruptiota, niin kuin edellisessä puheenvuorossa vihjailtiin. Se ei ole mielestäni asiallista. Sirpa Puhakka viittasi siihen, että pääosin laillisin keinoin eli vihjaus, että tässä on käytetty myös laittomia keinoja. Silloin tarvitaan täsmennystä.

30.11.2016

Valtuutettu Puhakka (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa valtuutettu Relander.

Jos tuli tällainen tulkinta, niin se on täysin väärä. Halusin todeta nimenomaan, että tämä on kaikki laillista ja suomalaisessa yhteiskunnassa hyväksyttävää, että meitä lobataan. Kyse on päätöksentekijästä, mitä hän on ottanut vastaan. Itse en ole tavannut kertaakaan Guggenheimia, koska olen luottanut siihen, minkälaista materiaalia ? käynyt taustamateriaalia läpi. Eli tavallaan se vihjailu myös, jota valtuutettu Relander harrasti, että on käyty kahveilla ja muuta, ei pidä paikkaansa. Eipä vihjailla puoleen eikä toiseen.

Valtuutettu Oskala

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Mahtavaa, että valtuusto saa vihdoinkin puhua tästä. Minun mielestäni tänne ylipäättään piti saada tämä hanke, että tätä ei ? tällä kaupunginhallituksessa, koska tästä epäselvyyden tunteesta varmaan aika iso johtuu siitä jo, että 2012 tämä kaatui kaupunginhallituksessa.

Sirpalle sanoisin vain sen, että jos Guggenheim todella on lobbauksen mestari, niin aika vaikealta tämä näyttää siihen nähden. En halua tietää, miten huonoja kaikki muut suomalaiset lobbaustoimistot sitten ovat.

Oma asemani tässä keskustelussa on vähän hämärä, koska – kuten täällä mainitsin jo aikaisemmin – olen ammatiltani ja koulutukseltani kansanmuusikko. Soitan suomalaista kansanmusiikkia, pohjoismaista kansanmusiikkia ammatikseni. Olen taiteen freelancer, ja teen aidosti ruohonjuuritasolla taidetyötä Suomessa. Se on duunini. Ensi vuonnakin olen varmaan 4 kuukautta taas apurahalla, ja se Musiikin edistämistieteiden apurahan määrä ei ole kovin suuri, voin sen kertoa. Mutta tästäkään asemasta, vaikka Guggenheim ei tue minun toimintaani millään tavalla kulttuurin kentällä, minun on aivan mahdotonta nähdä, millä tavalla Guggenheim olisi mitään suomalaista kulttuuria vastaan tai kenenkään suomalaisen taiteilijan työtä vastaan. Minun on täysin mahdotonta ymmärtää sitä ajatusta, millä tavalla se, että meille tulee yksi upea museo tänne lisää, olisi keneltäkään suomalaiselta toimijalta millään tavalla pois.

En näe tätä myöskään kaupungin budjetissa muita kulttuurihankkeita vastaan, koska kuten sanottua, tämä valtuusto päättää siitä budjetista.

30.11.2016

Jos me päätämme, että tämä on elinkeinopoliittinen hanke, sitten tämä on sitä. Meillä on erikseen kulttuuripoliittika, jossa me päätämme muista hankkeista ja kulttuuriin sijoitetun rahan suuruudesta. Itse asiassa suoraan sanottuna en usko, että Guggenheim on myöskään viisasten kivi, joka ratkoo täysin kaiken. Ei. Sen takia tein kaupunginhallituksessa esityksen, että selvitetään Guggenheim-päätöksen jälkeen vielä, millä muilla keinoilla me voisimme edistää kuvataidekenttää Helsingissä.

Yleisesti olen aidosti sitä mieltä, että meidän ei pitäisi miettiä sitä, millä tavalla me tuemme kulttuuria 6,5 miljoonalla vuodessa. Jos me haluamme, että Helsinki on eteenpäin katsova iso kaupunki, meidän pitää miettiä, miten me tuemme kulttuuria 65 miljoonalla eurolla vuodessa lisää. Sillä tavalla tämä kaupunki aidosti nousee kulttuurikaupungeissa Euroopan listalle. Tämä on oikeasti se kunnianhimon taso, jota tässä valtuustosalissa pitäisi kanssa miettiä. 6,5 miljoonaa on ihan hyvä alku, Guggenheim on yksi palikka. Lisäksi kannattaa muistaa, että Helsinkiin on tämän uuden yleiskaavan myötä tulossa noin 200 000 uutta asukasta. Kulttuuribudjetinkin kannattaa kasvaa ihan sen takia, että meille tulee neljännes lisää asukkaita.

Itse ajattelen sitä museota vähän sitä kautta, mitä siihen rantaan voi rakentaa. Mielestäni se on vähän huono paikka asunnoille, se ei tuo sinne paljon uutta liikennettä. Se privatisoi sen rannan ylipäättään. En halua siihen myöskään toimistoja, koska ne ovat iltaisin aina täysin kuolleita. Siihen voisi tulla vaikka jokin julkinen rakennus. Kirjastolle se on taas huono, koska ihmisvirrat eivät luontevasti mene sinne. Se on erinomainen paikka museolle, koska museoon mennään muutamia kertoja vuodessa nimenomaisesti juuri sinne. Nyt meillä on esitys, jossa on hyvä, hienolla arkkitehtuurilla varustettu museo. Se paikka on tässä kaupungissa täydellinen paikka rakentaa museo.

Täällä puhutaan paljon riskeistä. Erityisesti vasemmisto perustelee koko hankkeen vastustamista riskeillä. Mikä on se worst-, worst-, worst-case scenario, mikä meillä on edessämme? Se on se, että Guggenheimissa käy ensimmäisenä vuonna 50 000 ihmistä ja nekin kaikki vihaavat sitä ja seuraavana vuonna 10 000 ihmistä. Sitten se kaatuu omaan mahdottomuuteensa ja konkurssiin, niin mikä sitten se skenaario on? Se on se, että meillä on upealla paikalla upeaa arkkitehtuuria oleva museo Helsingissä. Sitten me voimme laittaa sinne oman museomme, vaikka sitten yhteen niistä paviljongeista Jalovaaran itsenäisyyden museon ja toiseen Anttilan tuohivirsumuseon. Me voimme tehdä sille ihan mitä tahansa. En voi nähdä tätä huonointakaan skenaariota riskinä. Sehän on mahtava mahdollisuus meille.

Välihuuto!

30.11.2016

Fantastinen mahdollisuus meille. Kiitos, Veronika, meinasin unohtaa.

Sitten totean vielä tästä Lassen esityksestä, että kyllähän tämä vähän yllättäen tuli, ja tämä ei ole tyylikästä päätöksentekoa. Ei meidän pidä tällaiseen lähteä isommassa mitassa. Mutta toisaalta se on aika lähellä numeroina sitä esitystä, joka meillä siellä on. Sitä pikkaisen muutetaan kaupungin kannalta edullisempaan suuntaan, mutta suuret linjat säilyvät täysin samana.

Erityisen huvittavaa tätä on kuunnella vasemmistoliitosta, jossa oltiin valmiita kaatamaan yleiskaava sen vuoksi, että oltiin sitä mieltä, että sieltä voidaan ottaa pikseleitä. "Kyllä täällä kaupunginvaltuustossa tuosta vain otetaan pikseleitä pois ja laitetaan uusia tilalle". Mielestäni nämä asiat eivät ole toisilleen rinnasteisia.

Kiitoksia tästä. Jatketaan keskustelua. Hyvä valtuusto!

Valtuutettu Vuorjoki (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Se pelko, miksi pelätään, että tämä hanke söisi meidän omaa kulttuuriamme tai muuta meidän kaupunkimme kulttuuria, perustuu siihen, että tämä valtuusto on valtuustokauden alussa linjannut tiukasta menokastosta, eli menot eivät saa paljoakaan kasvaa, ja jos johonkin esitetään lisää rahaa, yleensä vaaditaan jostakin otettavaksi pois. Samaten meillä on ollut investointikatto, jossa on tiukasti rajattu, mihin rakentamiseen tai korjaamiseen voidaan käyttää rahaa, ja vastaavalla systeemillä, jos jotain halutaan esittää lisää, jotain pitää saada pois.

Itse suhtautuisin hyvin myönteisesti siihen, että luopuisimme tällaisista tiukoista raameista ja miettisimme aina tapauskohtaisesti erilaisia menoja. Mutta haluaisin tässä nyt kysyä valtuutettu Oskalalta, mitä ajattel, oletko samaa mieltä kanssani siitä, että tällaisista tiukoista menokatoista ja investointikatoista voidaan luopua, jotta tämä Guggenheimin raha ei olisi jostakin muusta pois vai oletko sitä mieltä, että se pitää ottaa jostain muusta pois ja jos niin mistä.

Valtuutettu Honkasalo (vastauspuheenvuoro)

Valtuutettu Oskalalle haluaisin sanoa, että tiedotimme yleiskaavakanastamme 5 kuukautta aikaisemmin. Saimme tiedon Männistön vasta-

30.11.2016

esityksestä tänä iltana. Ehkä toiset ovat saaneet jo ennen kokousta. En tiedä, koska apulaiskaupunginjohtaja Viljanen on saanut sen tiedon.

Se, että tämä Guggenheim ei söisi voimavaroja paikalliselta taidekentältä, niin en tiedä, kuinka hyvin Oskala on tutustunut esimerkiksi Bilbaon esimerkkiin ja valtionosuusleikkauksiin, joita on harjoitettu jo vuodesta 2011. Ne ovat suoraan pois myös harkinnanvaraisista taiteilijoiden avustuksista. Guggenheim Bilbao ei ole hyödyttänyt paikallisia taiteilijoita kuin vasta viime vuosina kovan kritiikin jälkeen, jolloin museo on ostanut kokoelmiinsa taidetta myös paikallisilta. Guggenheim-museon tiedotteen mukaan Bilbao-museo ei suostu uuden sopimuksen myötä näyttämään edes omissa kokoelmissaan olevia teoksia saati paikallisten taiteilijoiden teoksia.

Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Pidin Oskalan puheenvuoron tyylistä siinä mielessä, että hän oli ottanut tällaisen tulevaisuuden vision. Hän näkee, että isoissa asioissa pitää ottaa riskiä ja että mitään ei saa, ellei ajattele isosti. Jos miettii sitä, minkälaisen huomioarvon tämä Helsingin Guggenheim-hanke on saanut paitsi meidän kuvataiteilijoiden ja taiteilijoiden piirissä niin myös ihan kansallisesti ja kansainvälisesti, niin kyllä minusta on merkittävää, minkälainen keskustelu täällä käydään ja mikä on lopputulos. Siinä mielessä kyllä tämä tällainen riskinotto pitää myös harkita tämäntyyppisiä asioita vasten.

Valtuutettu Oskala (vastauspuheenvuoro)

Kiitos ensinnäkin puheenjohtajalle tästä mahdollisuudesta vastata näihin kysymyksiin.

Ensimmäisenä vastaisin valtuutettu Vuorjoelle investoinneista ja kulttuurin budjetista, että ensinnäkin tämä meidän investointikattomme koskee emokaupunkia – tälläkin hetkellä. Tämän rakennuksen rakentaisivat säätiö ja kiinteistöyhtiö, jotka eivät kuulu investointikaton alle nykyisilläkään säädöksillä.

Käyttömenoista toteaisin, että jos katsomme tuota juuri noin puolitoista tuntia sitten päättämäämme ensi vuoden talousarvioesitystä, lisäsimme sinne juuri avustuksiin 400 000 euroa. Tämä oli vihreän ryhmän neuvottelutavoitteissa. Meillä on kulttuuritahtoa, ja me haluamme lisätä ni-

30.11.2016

menomaan avustuksia. Ruohonjuuritason kulttuuri ja Guggenheimin kaltainen kulttuuri eivät ole toisiaan vastaan muuta kuin retoriikassa.

Honkasalolle toteaisin, että ensin täällä näköjään voidaan sanoa, että Bilbaoon ei saa verrata positiivisessa mielessä, ja sitten näemmä voidaan ihan rennon rempseästi verrata Bilbaoon negatiivisessa mielessä. Tämä on hienoa.

Valtuutettu Hakanen

Puheenjohtaja.

Tässä päätöksessä ei ole kysymys niinkään suhtautumisesta taiteeseen ja kulttuuriin kuin siitä, onko taide bisnestä ja onko kaupungin tehtävä tukea yksityistä bisnestä vai huolehtia julkisista palveluista ja edistää ei-kaupallista kulttuuria. Samalla on kysymys siitä, ohjaavatko Helsingin päätöksentekoa raha, lobbarit ja Helsingin Sanomien omistajat vai asukkaiden mielipiteet ja tarpeet.

Valtuusto hyväksyi äsken talousarvion, joka leikkaa kaupungin taidemuseon, kulttuurikeskuksen, kaupunginmuseon, kirjastojen, koulujen ja muiden palvelujen määrärahoja. Tätä perusteltiin tiukalla budjettiraamilla ja investointikatolla. Mihin rahapula unohtuu, kun puhutaan Guggenheim Helsinki -taidemuseon rahoittamisesta?

SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmä on vastustanut Guggenheim-hanketta alusta alkaen. Emme hyväksy miljonäärien ja suurfirmojen museohankkeen tukemista suoraan ja välillisesti yhteensä yli 200 miljoonalla eurolla tällä sopimuskaudella samaan aikaan kun kaupunki leikkaa omia kulttuuri- ja muita palveluja.

Guggenheim-sopimusta on perusteltu museon tuomilla euroilla, työpajoilla ja vaikutuksilla Helsingin vetovoimaisuuteen. Jotta näillä luvuilla olisi joku merkitys, pitäisi tietysti verrata, millainen vaikutus on saman summan käyttämisellä muihin rakentamiseen, kulttuurin ja matkailun hankkeisiin. Näin ei ole tehty. Syy lienee selvä. Se vertailu osoittaisi, että Guggenheim ei ole mitenkään erityisen edullinen verrattuna siihen, että sama raha käytetään johonkin muuhun.

Esityksen perustana on usko Guggenheim-brändin vetovoimaisuuteen, mutta vaikka tätä hanketta on nyt valmisteltu jo 6 vuotta, meillä ei ole vielä mitään konkreettista suunnitelmaa museon näyttelytoiminnasta eli tämän brändin sisällöstä.

30.11.2016

Guggenheim toisi Helsingin kulttuuritarjontaan varmastikin merkittävän lisän, mutta jos talouseliittiin kuuluvat museohankkeen ajajat uskovat noihin arvioihin museon kannattavuudesta, miksi he eivät hoida itse rahoitusta yksityisellä pohjalla kokonaan? Tai miksi Sanoma-yhtiön omistajiin kuuluvat Erkon säätiö ja Rafaela Seppälä, Kone-yhtiön Antti Herlin, Nokian ex-johtaja Jorma Ollila, pankkiiri Göran Ehrnroothin säätiö ja Euroopan rikkaimpiin lukeutuva suursijoittaja Poju Zabłudowicz eivät huolehdi itse museon rakentamiseen tarvittavia lainoja ja vakuuksia kokonaisuudessaan? Sijoittajien varovaisuuden ymmärtää, kun katsoo Guggenheim-museohankkeiden kaatumisten listaa 2000-luvulla: New Yorkin toinen museo, Meksikon museo, Las Vegas, Rio de Janeiro, Tokio, Bukarest, Hong Kong, Vilna, Taiwan, Salzburg, Berliini ja Abu Dhabi ovat kaikki epäonnistuneet, jääneet toteutumatta tai suljettu.

Sopimusehdotus takaa Solomon R. Guggenheim -säätiölle lähes 20 miljoonan tuotot, mutta jättää museon rakentamisen ja toiminnan riskit muille. Osa yksityisenä mainostetusta rahoituksestakin on kaupungin takaamaa lainaa, jota ei tarvitse edes maksaa kokonaan takaisin 20 vuodentakaan aikana.

SKP:n ja Helsinki-listojen edustajana vastustan esitettyä sopimusta. Mielestämme kaupunki voi sen sijaan osoittaa museolle edullisen tontin, jos Guggenheim-säätiö vastaa itse museon rakentamisen ja toiminnan rahoituksesta. Tontti voi olla jokin muukin kuin nyt esitetty. Samalla haluamme lisätä kaupungin taidemuseon ja muun kulttuuritoiminnan rahoitusta. Sitä esitin äsken tässä kokouksessa René Hurstin kannattamana, ja sen tämä valtuusto hylkäsi. Ei ole mitään syytä aloittaa enää uutta valtuutettu Männistön esittämää neljättä kierrosta. On aika antaa kolmannen kerran ratkaista, sanotaan ei.

Valtuutettu Hyttinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Meillä on tänään pöydällä jo kolmas Guggenheim-suunnitelma. Keskeiset osat eivät kuitenkaan ole muuttuneet mihinkään. Tuotto-odotukset ovat edelleen ylioptimistisia ja kokonaisuudessaan museoprojektin hinta veronmaksajille laskettaneen sadoissa miljoonissa euroissa. Onkin todennäköistä, että hanke on osoittautumassa erittäin epätaloudelliseksi ja odotettua suuremmat kustannukset lankeavat helsinkiläisten veronmaksajien maksettavaksi.

Vanha viisaus kuuluu: jos jokin näyttää liian hyvältä ollakseen totta, se useimmiten ei ole totta. Guggenheim-hankkeen taustalla ovat tahot,

30.11.2016

jotka mitä ilmeisimmin halveksuvat kaupunkiamme ja Suomen omaa kulttuuria, koska väittävät, että Helsingin kiinnostavuus matkailijoiden keskuudessa riippuu franchising-pohjalta toimivasta taidemuseosta. Sen sijaan, että kehitettäisiin jotain omaa ja aitoa, ostetaan Helsinkiin kulttuuria tuontitavarana. Panostamalla ei-omaleimaiseen tuontikulttuuriin riskinä on, että suomalainen taide saa entistä vähemmän näkyvyyttä, kun esimerkiksi risteilymatkustajilla on käytettävissään vain rajallinen aika kaupunkiin tutustumiseen.

Kuvitelma siitä, että Helsingissä lentoa vaihtavat matkustajat päättäisivät jäädä Helsinkiin yön yli pelkästään Guggenheim-museon takia, on myös erikoinen. Tämä jo siksi, että useimmat lentomatkustajat haluavat päästä määränpäähänsä mahdollisimman nopeasti ja välttävät tästä syystä yön yli kestäviä vaihtoja, joista aiheutuu heille myös ylimääräisiä kustannuksia.

Matkailusivusto TripAdvisorin mukaan kaupungin merkittävin nähtävyys on Suomenlinna. Toisena on Temppeliaukion kirkko ja kolmantena Seurasaari. Kiasma on sijalla 10 ja Ateneum sijalla 13. Tämä kertoo paljon siitä, mitä kaupungissamme vierailevat turistit haluavat todellisuudessa nähdä. Jokainen voi miettiä asiaa omalla kohdallaan. Jos vierailen kenties ainoan kerran elämässäni jossain itselleni eksoottisessa matkakohteessa, haluanko keskittyä siihen, mikä kyseisessä kohteessa on omaleimaista vai tuhlaata aikaani amerikkalaiseen lainakulttuuriin. Haluanko syödä kohteen paikallisia erikoisruokia vai menenkö kenties syömään McDonald'siin, jonka paikan taidemaailmassa Guggenheim täyttää?

Guggenheim-hankkeessa kuitenkin hankkeen puuhamiehet ovat joka kerta laatineet hankesuunnitelmaa siten, että Guggenheim-säätiö saa varman tuoton. Sen sijaan hyvin epävarma kustannuspuoli keskeisiltä osin jää suomalaisen yhteiskunnan kannettavaksi. Tontista ei olla valmiita maksamaan käypää hintaa, kaupungin tulisi taata säätiön lainoja ja museosta pitäisi vielä maksaa vuosittaista lisenssimaksua. Tämä asetelma ei muutu myöskään valtuutettu Männistö vastaesityksessä oleellisesti. Hankkeelle vaadittu 73 miljoonan eli 49 %:n julkinen rahoitus on edelleenkin aivan liian suuri. Guggenheimiin ei tule laittaa kaupungin rahaa.

Aikaisemmista Guggenheim-kierroksista tuttuun tyyliin tälläkään kertaa valtuutetut eivät ole saaneet luettavakseen Guggenheim Helsingin ja Guggenheim-säätiön välistä franchising-sopimusta, vaan hanketta leimaa edelleenkin keskeisiltä osin täydellinen läpinäkyvyyden puute. Tässä siis ei ole kyseessä kohtuullisen taloudellisen riskin sisältävä investointi, jona hankkeen kannattajat sen yrittäjät esittää, vaan veron-

30.11.2016

maksajien rahan syyttäminen käytännössä sokkona sellaiseen hankkeeseen, jonka taustalla olevat lobbarit eivät ole itse ottamassa vastaavaa osuutta taloudellisesta riskistä. Valtuustolta siis puuttuu keskeinen tieto siitä, mistä tarkalleen päätöstä ollaan tekemässä. Asian voisi tiivistää hyvin siten, että valtuustolle tarjotaan ostettavaksi sikaa säkisä.

Hyvät valtuutetut.

Yhteiskunnan rahaa tällaiseen hankkeeseen ei tulisi näillä pohjatiedoilla sijoittaa senttiäkään. Ikävä kyllä tähän hankkeeseen on jo tuhattu toista miljoonaa euroa, ja kaupungin pitäisi pelkästään poskettoman ruman merentakaisen Hanasaaren voimalan hiilikasaa muistuttavan museorakennuksen rakentamiseen käyttää 80 miljoonaa euroa lisää. Kyseiselle summalle löydettäisiin varmasti lukuisia kaupunkilaisille hyödyllisempiä käyttökohteita mukaan lukien tavallisten kaupunkilaisten omat taideharrastukset.

Yrityksiä hämärtää päätettävää asiaa yllättävillä vastaesityksillä kesken kokouksen, ilman että valtuutetut ehtivät niihin kunnolla perehtyä, pidän halveksuttavana ja ala-arvoisena toimintana – erityisesti kun niissä on mukana asian esittelystä vastaava apulaiskaupunginjohtaja. Kanna-tankin valtuutettu Rydmanin hylkäysesitystä. Vihelletään nyt peli poikki ja lopetetaan veronmaksajien rahojen tuhlaaminen tähän.

Lopuksi pyytäisin kuitenkin apulaiskaupunginjohtaja Viljaselta suoraan vastausta suoraan kysymykseen: miten paljon ennen kokousta saitte tiedon vastaesityksestä?

Kiitos.

Valtuutettu Rauhamäki

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Ollaan tekemässä päätöstä sellaisesta hankkeesta, jolla on erittäin merkittävät vaikutukset niin Helsinkiin elinkeinopoliittisesti kuin kulttuuripoliittisesti. Tätä hanketta on aidostikin turha niputtaa jompaankumpan koriin. Se on niitä molempia. Se on tavallaan win-win. Joidenkin mielestä täällä ilmeisesti lose-lose.

Guggenheim-museo palvelee niin kaupungin vetovoimaa kasvattavana tekijänä kuin myös tuo jotain aivan täysin uutta meidän kaupunkimme kulttuuritarjontaan. Itse kannatin tätä hanketta jo 2011 kaupunginhalli-

30.11.2016

tuksessa. Silloin se kaatui äänin 8–7, tällä kertaa äänet menivät toispäin. Siksi olemme lopultakin täällä. Kaupunginvaltuuston ylimpänä päättävänä elimenä päättää tästä hankkeesta tänään.

Nyt tätä hanketta on tietysti vielä helpompi kannattaa kuin silloin 2011, koska sopimusehdot ja ehdotus ovat huomattavasti kaupungille aikaisempia parempia. Guggenheim Helsinki Tukisäätiön ja kaupungin roolit ovat huomattavasti selkeämmät, ja säätiö kantaa vastuun siitä museon toiminnasta. Ja kyllä, on totta, että kaupunki panostaa tästä huolimatta museoon erittäin merkittävästi, mutta tuo panostus tulee ennen kaikkea ja lähtökohtaisesti vain rakennukseen ja sen ylläpitoon liittyviin kustannuksiin, ei museon varsinaisen toiminnan tukemiseen.

Haluan oikeasti ja aidosti kiittää Ritva Viljasta, apulaiskaupunginjohtajaa. Ei ole ollut helppo ympäristö jumpata tätä hanketta eteenpäin. Eri suunnilta on tullut kyllä melkoista palautetta, niin kuin me päättäjätkin olemme saaneet, ja haluan kiittää siitä työstä Ritva ja hänen joukkojaan, että olemme tässä tilanteessa.

Hyvät valtuutetut.

Tämä asia on oikeasti saanut suhteettomat mittakaavat. Se palaute, jota me päättäjät olemme tässä viime aikoina saaneet – ainakin itse, joka olen tätä asiaa kannattanut – aidosti ylittää täysin hyvien käytöstapojen mukaisen käyttäytymisen. En ole vastaavaa kokenut 16 vuoden valtuustouran aikana. Miksi tunteet ovat sitten erityisesti tätä hanketta vastustavilla näin pinnassa? Kyllä, kyseessä on erittäin merkittävä asia Helsingille, helsinkiläisille kuin myös Suomelle, mutta niin on ollut moni, moni muukin asia, mitä me täällä kaupunginvaltuustossa olemme käsitelleet vuosien varrella tai tällä tai edellisellä valtuustokaudella päättäneet.

Mikä tästä hankkeesta tekee niin poikkeuksellisen? Ei varmasti se, että Helsinki satsaa kulttuuriin. Meillä on todella mittavia investointeja vuosikymmenten ja viime vuosienkin varrelta kulttuuriin. Eikä varmasti sekään, että me satsaamme kaupungin elinvoimaan ja vetovoimaan. Tästäkin löytyy esimerkkejä: Vuosaaren satama, joukkoliikenneinfraa ja vaikka Korkeasaari aikanaan. Molemmat näistä ovat kaupungin keskeisiä tehtäviä, huolehtia kaupungin vetovoimasta ja kaupunkilaisten hyvinvoinnista sitä kautta.

Olen myös pohtinut sitä, johtuuko tämä ärsytys siitä, että hanketta on tuettu niin merkittävästi erittäinkin merkittävien kulttuuri- ja elinkeinotoimijoiden puolesta – suomalaisten sellaisten toimijoiden puolesta – vai siitä, että tällä hankkeella on onnistuttu keräämään Suomen

30.11.2016

mittakaavassa aivan poikkeuksellisen paljon yksityistä rahoitusta. Sanoon yksikin tämän mittaluokan kulttuuri- tai urheiluhanke, johon olisi pystytty keräämään näin paljon yksityistä rahoitusta. Ei löydy. Toivottavasti kysymys ei ole tästä, sillä itse oikeasti arvostan ja haluan tässä erikseen kiittää jokaista hankkeen tukijaa, jokaista hankkeelle lahjoittajaa, että he ovat valmiit omalla nimellään tai yrityksensä, yhdistyksensä kautta tukemaan hanketta.

Hyvät valtuutetut.

Täällä tänään varmaan puhutaan isolla äänellä niin kuin tähänkin asti on puhuttu. Niin teen minäkin. Kekkonen kysyi 1950-luvun alussa pamflettinsa otsikko, että onko maallamme malttia vaurastua. Erinomainen kysymys aikanaan. Suomessa oli malttia vaurastua. Tänään täällä tuo kysymys kääntyy aika luontevasti muotoon, onko Helsingillä rohkeutta panostaa tulevaan, avata itseään maailmalle ja luottaa oikeasti, että se meidän oma identiteettimme, josta täälläkin on puhuttu ja meidän oma tekemisemme kestää aivan menneiden tullen yhden merkittävän ulkomaisen museotoimijan tulon kaupunkiin ja myöntää, että toimija ennemmin entisestään oikeasti vahvistaa tätä kotikaupunkiamme ja auttaa sitä omalta osaltaan menestymään tulevaisuudessa kaupunkien välisessä kilpailussa. Itse aidosti toivon, että valtuustolla tätä rohkeutta on.

Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Ihan lyhyt kommentti vain Rauhamäelle. Kun kysyttiin siitä, onko näillä hankkeilla yksityistä rahoitusta ja tässä on aivan erityisen paljon sitä, niin tällä hetkellä jos ottaa lainat pois, olemme siinä 20 miljoonassa dollarissa, 18,4:ssä minun laskujeni mukaan. Eikä siitäkään ole minulla ihan varmuutta, kun noissa meidän listoissamme ei kerrota, kuinka paljon kukin taho on tukenut. Sitten jos lasketaan laina mukaan, se on 36,4 miljoonaa. Tällä hetkellä esimerkiksi Amos...

Välihuuto!

No, sekin on lainaa. Amos Andersonin museolla on lähtökohtainen budjetti siihen investointiin 46 miljoonaa ja risat, ja se tulee kokonaan kulturfondenilta. Jos me rupeamme vertailemaan näitä hankkeita, kyllä sitä yksityistä rahaa on tällä hetkellä plakkarissa jo tässä samaan aikaan vieressä olevassa hankkeessa, joka ei saa mitään verohelpotuksia eikä saa ilmaista tonttia. Tässä suhteessa me emme voi sanoa, että

30.11.2016

tämä hanke on jollakin lailla merkittävästi yksityisvetoisempi kuin mitä kaupungissa ehkä muualla tapahtuu.

Valtuutettu Rauhamäki

Kiitos, puheenjohtaja.

Tavallaan ja tavallaan ei, mitä valtuutettu Rantanen totesi. Kyllä, mitta-kaavallisesti Amos Anderson -säätion Amos Rex -museolla on merkittävä määrä yhdeltä säätiolta tullutta rahoitusta. Kyllä, tekevät omalle toiminnalleen sen. Tällä on vähän erityylistä rahoitusta, mutta kyllä, merkittävä määrä lainaa. Männistön vastaehdotuksessa se kaupungin lainatakaus juuri poistuisi, jolloin se varmistaisi sen, että se olisi myös yksityisesti maksettava tulevaisuudessa.

Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Ihan nopeasti. Näin se menee, että jos laina onnistutaan maksamaan toimintatuotoilla, silloin se muuttuu yksityiseksi rahoitukseksi. Vielä se ei sitä ole. Mutta jos ei sitä ? toimintataloudesta keräämään, jää nähtäväksi, millä tavalla Tukisäätiö tai kaupunki ja ehkä G-säätiö noin ylipäänsä neuvottelee sen tuloksen. Voi olla, että kaupungilla on heikko neuvotteluasema sen jälkeen, kun me olemme sitoutuneet hankkeeseen niin syvästi kuin täällä pyritään tekemään.

Valtuutettu Andersson

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Ensinnäkin olen ehdottoman kriittinen, mutta samalla myös toiveikas. Guggenheim on sellainen aihe, joka aiheuttaa poikkeuksellisen suurta innostusta ja jopa historiallista närästystä samanaikaisesti. Valtuustokauden aikana itse kullakin meillä ovat tunteet kuumenneet täällä, kun on vain tätä pirullisen sitkeää Guggenheimia, ikiliikkujaa, käsitelty. Toisaalta ehkä hyvä näin, koska esitys on mennyt ryömien parempaan suuntaan.

Maailman arvostetuimpiin matkailuoppaisiin lukeutuva Lonely Planet valitsi Suomen yhdeksi parhaimmista matkailukohteista ensi vuodelle, ja Suomi on tällä listalla ainoa eurooppalainen maa. Maita oli 10. Uudet urbaanit elämyskulttuurin edustajat kuten esimerkiksi megatapahtumiksi kasvaneet Slush, Flow Festival, ravintolapäivät, Allas Sea Pool ja

30.11.2016

Löyly ovat komeita esimerkkejä siitä, miten Suomea on voitu viedä matkailumaana eteenpäin, mutta lisää tarvitaan kipeästi.

Finavian lentoasemien matkustajamäärät ovat kasvaneet viime vuosina ja ylittävät nyt yli 20 miljoonaa lentomatkustajaa vuosittain. Näistä kuitenkin leijonanosa kulki tietenkin Helsinki-Vantaan kautta – ja nimenomaan kulki. Aivan liian moni viettää edelleen Suomessa aikaa vain sen verran, että siirtyy koneesta toiseen, sillä Helsinki ei vieläkaan houkuttele jäämään 1 tai 2 yön visiitille tänne kaupunkiin. Kiinalaisturistekin on luvattu lennättää kuulemma tänne Suomeen Lappiin ennätysellinen määrä, mutta tästäkin lystistä Helsinki on jäämässä paitsi. Täällä valtuustossa on jatkuvasti ihmetelty sitä, mikseivät turistit löydä tietään Helsinkiin ja vaaditaan kovaan ääneen toimia turistivirtojen lisäämiseksi, mutta samaan aikaan toteutuslaari kolisee kyllä tyhjyytään.

Paljon on kritiikkiä esitetty ja oikeutetusti Guggenheimia kohtaan. Harva kampanja jonkin hankkeen edistämiseksi on ollut sellainen epäselvyyksien solmu kuin tämä Guggenheim on ollut, ja on täysin oikeutettua kritisoida sitä. Erityisen iloinen olen ollut kritiikistä, joka on koskenut tätä yksityisen rahoituksen erittäin ohutta osaa. Valtuutettu Männistön tämä pyytämättä ja yllättäen esitetty vastaehdotus on ehkä sitten kuitenkin sellainen, joka Guggenheimin yllättävien käänteiden tapaan on kannatettava – ainakin erittäin aiheellinen.

Hyvät ystävät.

Helsingiläiselle kulttuurille näen, että Guggenheim on ennen muuta mahdollisuus. Kyseessä on poikkeuksellisen mittava ja jännittävä kulttuuripoliittinen hanke – hanke, jolla on suuri riski onnistua ja luoda jotain upeaa, uutta ja ainutlaatuista Helsinkiin. Toivottavasti meillä on rohkeutta tehdä erittäin hyvä päätös tänään.

Valtuutettu Vesikansa

Kiitos puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Äänestin kaupunginhallituksessa sen puolesta, että asia käsitellään täällä, koska Guggenheim on muodostunut Helsingille tärkeäksi asiaksi, ja edelleen olen sitä mieltä. Ei kaduta, vaikka kieltämättä tämä keskustelun sävy täällä ja aikaisempinakin viikkoina olisi voinut olla parempi. Mutta me voimme kaikki vaikuttaa siihen, että se säilyy myös hyvänä.

30.11.2016

Tässä keskustelussa viimeisinä vuosina on välillä kadonnut se perspektiivi, mistä olemme puhumassa. Siitä on muodostunut symboli, jossa unohtuu se, minkälaisia investointeja Helsinki jatkuvasti tekee ihan vastaavanlaisiin hankkeisiin. Käyttötaloudessa tämä 6,5 miljoonan raha on tietenkin vuositasolla monta miljoonaa, mutta se ei kuitenkaan ole mittaluokaltaan mitään siihen Helsingin kokonaisbudjettiin verrattuna, jota me juuri olimme hyväksymässä. Joka tapauksessa meille siis jää – kävi miten kävi, huonosti vaikka kävijäennusteiden kanssa – rakennus Eteläsatamaan pääosin Helsingin omistukseen, ja tämä on investointibudjetista, aivan eri potista kuin käyttötalous.

En kannattanut Guggenheimia aikaisemmilla kierroksilla, koska se oli mielestäni huono Helsingille. Ehdot olivat surkeat ja valmistelu oli hoidettu huonosti. Jos tämä nyt kaatuu, toivon myös, että Helsinki käy itsetutkiskelua, mitä hankkeen alkuvaiheessa tehtiin väärin. Mutta tällä kertaa mielestäni vastuut on paljon selkeämmin määritetty. Helsinkiin mahtuu aivan hyvin yksi museo, kunhan se on Helsingille edullinen, ja tällä kertaa on selkeää erottaa museon pyörittäminen ja rakennus.

Yksityistä rahaa on myös mukana. Ei niin paljon kuin monet haluaisivat, mutta sitä on, ja kyllä minäkin katson positiivisesti sillä, että ihmiset ovat olleet valmiita laittamaan tähän omaa rahaansa sekä tietenkin erilaisia yhteisöjä, jotka ovat uskoneet tähän hankkeeseen. Tukisäätiö on taloudellisesti vastuussa kuten mikä tahansa muukin säätiö, eikä Helsinki ole Tukisäätiössä mukana.

Täällä on kuulutettu paljon keskustelussa sisältöjä, ja kyllä sisällöistä minäkin haluaisin puhua, mutta on niistäkin puhuttu. Mielestäni on myös aika paljon sitä, haluammeko me kuunnella niitä sisältöjä. Tässä hankkeessa kulttuuri on yksi puoli, elinkeino toinen, matkailu kolmas, ja kulttuurissa arkkitehtuurille, designille ja kuvataiteelle hanke tarjoaa mielestäni hyviä mahdollisuuksia suomalaisille vahvistaa kansainvälisyyttä ja päästä sitä kautta esittämään myös suomalaista taidetta. Kiistatta tämä on tietenkin myös elinkeino- ja matkailu- ja palveluhanke, ja siihen ovat todella uskoneet myös monet matkailualan toimijat.

Kävijämääristä voidaan tietenkin kiistellä, mutta itse ainakin haluan uskoa niitä museojohtajia, myös meidän omaa HAMin johtajaamme, joka sanoo, että tämä on täysin realistinen arvio. Uuden yrittämisessä on aina riskinsä, mutta tässä mielestäni nämä riskit on huomattavan selkeästi määritetty ja minimoitu.

Sitten tähän prosessiin. Tämä Männistön vastaesitys olisi tietenkin voitu hoitaa huomattavasti tyylikkäämmin kaupunginhallitusvaiheessa kuin tuomalla tänne, mutta ehkä tässäkin mielestäni voitaisiin muistaa tämä

30.11.2016

keskustelusävy. Varmasti jokainen valtuutettu haluaa puolustaa oikeutta tuoda myös esitettyjä tänne valtuustosaliiin, mutta olen samaa mieltä, että paljon tyylikkäämpi se olisi ollut silloin kaupunginhallituksessa,

Kävi miten kävi, Helsinki keksii varmasti keinot – uskon siihen optimistina kaikesta tästä pitkästä keskustelusta huolimatta. Me olemme omaperäinen, me olemme kansainvälinen, me olemme erittäin upea kaupunki, jolla on vahva itsetunto, eikä Guggenheim uhkaa mitään näistä. Sen takia kannatan Guggenheimia, ja uskon, vaikka hanke täällä kaatuisi, me keksimme keinot sitten jostain muualta.

Kiitos.

Valtuutettu Pelkonen

Arvoisa puheenjohtaja.

Ensinnäkin on pakko sanoa, että harvoin tulee oltua tekemisissä projektin kanssa, josta on jotenkin ihmeellisesti onnistuttu rakentamaan valtava sirkus, jopa show, joka tuntuu koskettavan ympäri Suomea joka ikistä ihmistä ja josta puhuttaessa puurot ja vellit ovat iloisesti sekaisin. Tunteiden on annettu näky ja kuulua niin vastustajien kuin kannattajienkin puheenvuoroissa.

Itse tarkastelen Guggenheimia erityisesti matkailun ja turismin näkökulmasta. Matkailun saralla Helsingillä ja Suomella on valtavasti kasvupotentiaalia. Fakta on, että viimeaikaisista muutamista valonpilkahduksista huolimatta tarvitsemme kaikki mahdolliset fiksut keinot matkailumme kehittämiseksi ja Suomen nostamiseksi tunnetummaksi matkailumaaksi. Lapin lumo on osattu jo osittain kaupallistaa, ja tämä näkyy jatkuvasti nousseina pohjoisen matkustajamäärinä. Helsinki ei kuitenkaan vielä ole ottanut omasta brändistään ja mahdollisuuksistaan kaikkea irti. Tällä hetkellä emme pärjää kilpailussa kansainvälisten verrokkiemme kanssa. Mikään hanke ei yksin tee autuaaksi, ja tästä on tänään myös monta puheenvuoroa käytetty ja hyvin tätä asiaa täällä avattu, eikä sellaisia odotuksia kannata missään nimessä yhteen projektiin ladatakaan. Mutta on erittäin selvää, että me tarvitsemme kuumaisesti Helsinkiin uusia vetonauloja, ja Helsingin mahdollisuuksiin matkailukohteena uskovalla ei montaa vaihtoehtoa tämän illan äänestyksessä ole.

30.11.2016

Valtuutettu Stranius

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Taide ja kulttuurihan pitävät ihmiset järjissään. Olisi hienoa, jos kaupungin taide- ja kulttuuripuoli ylipäättään laajentuisi, ja sitä se ilman muuta tekisi, mikäli Guggenheim rakennettaisiin. Näin uskovat myös esimerkiksi monet Helsingin museopomot. On tietysti ikävää, että samaan aikaan kun miljoonia halutaan käyttää Guggenheimin rakentamiseen, kaupungin nykyisiltä toimijoilta leikataan.

Guggenheim-päätöksen myötä on kuitenkin tarkoitus käynnistää tämä mittaluokaltaan noin 2–4 miljoonan euron ”Helsinki kuvataidekaupunkina” -esityksen valmistelu. Tämä on ilman muuta hyvä ja tervetullut täydennys, vaikka toki vaikuttaakin vähän pikkuiselta voisiko sanoa ydinvoiman kyljessä olevalta risupaketilta ja almuilta näitten suurempien päätösten ja rahojen rinnalla.

Tästä tilasta ja paikasta: On ihan selvää, että museo – oli siitä mitä mieltä tahansa – olisi hienompi kuin se parkkipaikka juuri tuossa kohdassa, ja mielestäni tuo ehdotettu majakka on ihan hyvä. Ei toki mikään tajuntaa räjäyttävä juttu, mutta kaikkine erilaisine tiloineen ihan kelvollinen kokonaisuus – olkoonkin, että joissain kuvissa se näyttää vähän turhan paljon kivihilikasalta.

Ritva Viljanen viittasi tuossa esittelyssä siihen, että Helsingissä ei ole kaduttu yhtään kulttuuri-investointia jälkikäteen. Tämä on varmaan ihan totta. Se ei kuitenkaan tarkoita sitä, että Helsingissä ei olisi koskaan tehty tyhmiä tai huonoja esityksiä kulttuuri-investoinneiksi.

Sitten tuohon rahoitukseen. Valitettavasti valtio ei tosiaan lähtenyt mukaan rahoittamaan sitä hanketta. Tämä on harmillista ja lisää kaupungin taloudellista riskiä potentiaalisesti, ja samaan aikaan Amos Anderson on rakentamassa upeata museota täysin yksityisellä rahalla. On varsin erikoista, että Guggenheim ei ole tosiaan löytänyt sen enempää rahaa omalle hankkeelleen.

Kuitenkin mielestäni valtuutettu Männistön ehdotus on tervetullut parannus ja pienentäisi julkisen rahan tarvetta. Tämä on ihan hyvä juttu, ja pitää olla mielestäni rohkeutta yrittää. Arvostan sitä. Oli kyseessä yksittäinen valtuutettu tai Guggenheim, se joka ei yritä, ei voi onnistua. Se, joka ei ole koskaan epäonnistunut, ei ole voinut myöskään mitään

30.11.2016

saavuttaa. Jos taas haluaa onnistua, kannattaa tietysti vaikkapa tuplata se määrä, jonka epäonnistuu.

Valitettavasti Guggenheimin kansainväliset näytöt ovat kuitenkin kovin heikkoja, sanoisinko. Paljon selvityksiä ja yrityksiä on liikkeellä ollut vuosien ja vuosikymmenten varrella, mutta ei juurikaan niitä onnistumisia. Monet ovat syyttäneet Guggenheimia ja esimerkiksi Milttonia salamyhkäisyydestä ja aggressiivisesta lobbauksesta. En itse ole kokenut tätä näin. Olen käynyt kerran lounaalla Milttonin vanhemman neuvonantajan kanssa. Tämä tapahtui maanantaina 25. toukokuuta 2015 kello 12.15–13.15 Helsingin Lauttasaassa.

Välihuuto!

Tofua söin silloin. Lounaan maksoin itse, hän maksoi myös omansa. Me keskustelimme museohankkeesta sekä niistä huolista ja toiveista ja kysymyksistä, joita helsinkiläisillä päättäjillä museoon liittyen ylipäättään on. Ihmisten palautteesta – siitä paljosta, mitä on tullut – olen todella iloinen, ja arvostan suuresti sitä ihmisten aktiivisuutta tässä kysymyksessä. Kiitos siitä.

Sitten se yksi unohtunut tärkeä asia: ne ympäristövaikutukset. Tätä hankettahan on perusteltu erityisesti sen myönteisillä elinkeino- ja matkailuvaikutuksilla. Itse pidän kuitenkin erityisen ongelmallisena mahdolliseen lento- ja laivaturismiin vetoamista niin pitkään kuin lento- ja laivaliikenne perustuu fossiilisten polttoaineiden käyttöön. En myöskään tervehdi ilolla mahdollisen matkamusto- ja krääsäshoppailun lisääntymistä. Guggenheimia tulee todennäköisesti katsomaan juuri se joukko ihmisiä, joka muutenkin aiheuttaa ne kaikkein suurimmat ympäristövaikutukset.

Yhteenvetona voisi sanoa, että helsinkiläisten kulttuurirahat pitäisi mielestäni laittaa mieluummin helsinkiläisten kulttuurin edistämiseen eikä yksittäiseen kansainväliseen museobrändin rahoittamiseen, joka sisältää paljon taloudellisia riskejä sekä lisää lento- ja laivaturismin muodossa turhaa ympäristökuormitusta.

Kiitos.

Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

30.11.2016

On puhuttu tuosta Viljasen erikoistarjouksesta, ja nyt on menossa sitten Männistön alelaari tai jotain vastaavaa. Ei tämä ihan näin mene. Jos näitä esityksiä heitellään tänne miten sattuu, meneekö tämä nyt sitten pikkuhiljaa siihen, että jokainen ryhmä tekee oman esityksensä ja äänestellään niistä tässä loppuilta. Ei minun mielestäni. Toivottavasti, Stranius, tämä äskeinen, mitä mainitsit, ei ollut kannattava esitys.

Mitä siihen parkkipaikkaan tulee, se on ollut siinä niin kauan kuin minä muistan, ja minä olen syntynyt 1980, joten ei ole mitään ongelmaa vielä siinä asiassa. Toki siihen voisi kehittää jotain muuta kuin parkkipaikan, se on aivan totta, keskeiselle mestalle.

Valtuutettu Rissanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Oma kantani tähän hankkeeseen ei liene kenellekään epäselvä, olenhan saanut jo kahdesti sitä puolustaa kaupunginhallituksessa. Sain nimittäin kannattaa jo silloin sitä edellistä esitystä, joka ei valtuustoon saakka edennyt vuonna 2012, ja nyt sitten tätä uutta. Kannatan myös tätä valtuutettu Männistön esitystä. Täällä on todettu, että on tylsää, että tällaisia tuodaan vasta tänne valtuustoon, mutta minusta on hienoa, että tässä on nyt saatu vielä uusi esitys tilalle.

Tämä Guggenheim on herättänyt poikkeuksellisen vahvaa intohimoa, sen me olemme tänään kuulleet, ja minä jotenkin toivon, että me valtuutetut, jotka nyt tämän valtuustokauden kuljemme loppuun ja ne meistä, jotka saamme kaupunkilaisten luottamuksen seuraavalle kaudelle, muistamme tämän intohimon myös muiden hankkeiden tiimoilta. On hassua, että vain kasvisruokapäivät, vegaaniruuat ja Guggenheim ovat niitä, jotka todella saavat tämän valtuuston liekkeihin. Toivon, että kun puhumme sotesta, kun me puhumme koulutuksesta, otamme tämän saman intohimon käyttöön. Mutta se on totta, että hankkeet, jotka herättävät vahvoja tunteita puolesta ja vastaan, selvästi kiinnostavat, ja sillä tavalla me saamme myös kaupunkilaisten kiinnostuksen esille. Tässä meillä nyt sitten on hanke, joka selvästi herättää tunteita.

Selasin tuossa Hesarin hyvää koostetta siitä, miten tähän on tultu, ja pakko lainata silloista valtuutettu Vapaavuorta vuodelta 2012, kun hän toteaa lehden palstoilla, että ”moni meitä tunnetumpi kaupunki on lähes kuolannut Guggenheimin perään”. Ja näinhän se on. Helsin...

Välihuuto!

30.11.2016

Ei ole tullut, eivät ole saaneet näitä. Tavallaan se, että me olemme nyt Helsingissä hyvässä tilanteessa, meillä on mahdollisuus saada tänne yksi vetonaula. Minulle Guggenheim on ensisijaisesti elinkeinopoliittinen hanke, ja tämä on yksi askel siihen, että me teemme Helsingistä entistä vetovoimaisemman kaupungin – saamme työtä kulttuurialan ammattilaisille, rakennusosalalle sekä matkailuun. Ei tämä tietenkään koko Helsingin taloutta ratkaise, mutta tässä on hyvä avaus oikeaan suuntaan.

Näen tämän toki myös kulttuurihankkeena. Meidän on mahdollisuus rakentaa Helsingistä Itämeren johtavia taidekaupunkeja. Pidän suurella arvossa sitä, että meidän nykyisten taidelaitoksiemme museonjohtajat suurelta osin kannattavat hanketta. He näkevät tämän isona mahdollisuutena, ja tätä mielipidettä meidän mielestäni kannattaa kuunnella. Tässä on mahdollisuus vahvistaa koko taidekenttäämme. Kaupunginhallituksen tekemä lisäys siitä, että samassa yhteydessä haluamme vahvistaa Helsingin kulttuuria, omaa kulttuuria, on myös todella hyvä.

Tässä yhteydessä haluan myös kiittää valtuutettu Oskalaa erinomaisesta puheesta. Se oli todellakin fantastinen.

Lopuksi haluaisin kysyä vielä apulaiskaupunginjohtaja Viljaselta, miten nyt tässä vaiheessa on lasten ja koululaisten mahdollisuudet tämän hankkeen yhteydessä otettu huomioon, koska muistan silloin kun Guggenheimista ensimmäistä kertaa puhuttiin, erityisen vahvasti oli tämä opetusaspekti esillä. Että onhan näin edelleen.

Hyvät ystävät.

Tässä meillä on mahdollisuus tehdä tulevaisuuteen katsova päätös, luottaa itseemme, luottaa helsinkiläisyyteen ja äänestää jaa.

Valtuutettu Järvinen

Kiitos, hyvä puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut ja muut läsnäolijat.

On vihdoin tullut aika päästä maaliin Guggenheim-kysymyksessä. Olen ollut hankkeen kannattaja, jos Helsingin osuus jäisi alle 30 %:iin. Ikävää, että näin ei käynyt ja minun osaltani mielenkiintoinenkin hanke on historiaa. Vieläkin tärkeämpää minulle on se palaute, jonka olen äänestäjiltäni saanut. En voi sivuuttaa heidän toiveitaan, vaan kantaa vastuun heitä kohtaan, joista monet taistelevat toimeentulostaan, jopa elämästä ja kuolemasta, ja ymmärrän heidän vastustuksensa ja hätänsä.

30.11.2016

Olen myös kuullut, että puhutaan eri budjeteista, että se ei ole syrjäytyneiltä pois, mutta se ei ole vakuuttanut minua. Jos se verorahoilla rahoitetaan, aina se on jostain muusta pois. Samaan aikaan Helsingissä on tuhansia kodittomia. En oikein osaa valehdella, että se ei ole kadun Arskalta, sillä onhan se pois muusta, jos verorahoja käytetään ylipäättään ja vielä yksityiseen amerikkalaisbisnekseen, jonka tuotto-odotus on hyvin sumuinen.

Minä haluan kyllä tukea kulttuuria ja liikuntaa jo oman historianikin kautta, mutta en millä hinnalla hyvänsä. Haluan vielä kertoa siitä palautteesta, jonka olen kansalta saanut. Eräskin ihminen kirjoitti, kuinka hän joutuu laskemaan, voiko hän ostaa ruokaa joka päivä vai ostaako tarvitsemansa lääkkeet, joita hän rahapulansa vuoksi on joutunut puoltittamaan. Tässä keskustelussa Guggenheim jää kyllä selkeästi hopealle, enkä voi enää seistä sen takana, samaan aikaan kohdata niitä ihmisiä, jotka taistelevat elääkseen jopa kerjäämällä tai jätelavoilta ruokaa etsiäkseen. Tämä yhtälö on kestämaton. Minä seison äänestäjieni takana, vaikka Guggenheim onnistuessaan olisikin ollut piristys tähän taloussynkkyteen. Mutta kuten jo aiemmin olen todennut, Helsingin osuus on liian suuri. Riskit olisi pitänyt osata minimoida Helsingin osalta vakuuttavammin.

Budjetista vielä. On puhuttu eri budjeteista, totta, mutta onhan se julkista rahaa, jota veroilla kerätään, ja me poliitikot päätämme, miten yhteiset verorahat käytetään. Entäpä jos tuo Helsingin osuus olisikin mennyt kokonaisuudessaan asunnottomuuden vähentämiseen? Tässä kohtaa astuvat kuvaan myös arvot, joita me poliitikot kannamme sydämessämme ja etiikka. Mikä on eettisesti oikein? Onko eettistä rahoittaa jenkkejä samaan aikaan kuin tuo kadun Arska syö, jos sattuu löytämään syötävää ja asuu ulkona, kun on koditon? Häpeää pitäisi tuntea, kun elämme 2000-luvun hyvinvointivaltiossa.

Totta kai meidän pitää investoida. Aina ei voi säästää, vaan kehittää, mutta nyt on aika priorisoida, mikä on tärkeää, ja se on tehtävä ihminen ensin -näkökulmasta. Sillä kun ihminen voi hyvin, talouskin paranee, sillä ihminenhän hoitaa talouden.

Tontista vielä. Ei ole perusteltua, että kaupunki antaa parhaan tontin ilman vuokraa tukeakseen amerikkalaisia, kun tontti pitäisi ilman muuta varata kulttuurikäyttöön suomalaisin voimin. Niiden, jotka taistelevat jokapäiväisestä leivästä, on vaikea ymmärtää tällaista väkisin tuotua amerikkalaishanketta, jonka helsinkiläiset veronmaksajat rahoittavat ja vielä parhaalle paikalle, johon pitäisi suunnitella kulttuuripalveluja kotimaisin voimin, joka palvelisi kaikkia kansalaisia – myös turisteja ja ennen kaikkea perheitä.

30.11.2016

Toteutuessaan Guggenheim olisi vain harvojen herkkua ja kaatuisi helsinkiläisten maksettavaksi. Varottaviakin esimerkkejä löytyy: Berliini, Las Vegas, New York toinen. Säätiön ja Guggenheimin lupaama tukipotti onkin laina eikä lahjoitus. Guggenheim Helsingin Tukisäätiö ottaa lainaa Erkon ja Herlinin säätiöiltä yhteensä 15 miljoonaa euroa. Vaikka olenkin kulttuurin ystävä, en millä hinnalla hyvänsä. Nyt pyydän teitä, hyvät valtuutetut, harkitsemaan tarkoin ja miettimään omia arvojanne. Voiko kyseisen budjetin käyttää inhimillisen hädän kuten asunnottomuuden tai syrjäytymisen ehkäisemiseen? Se kun tuo yhteiskuntarauhaa ja säästää miljoonan. Ihminen haittoineen elämänkaarensa on miljoonan säästö. Onhan se myös taloudellista, ja sitä poliitikot aina ensin perään kuuluttavat. Ennen kaikkea...

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Kiitos.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Näin tehdään. Kiitos teille.

Valtuutettu Niiranen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun valtuutettu Järvinen otti tässä tämän Amerikka-kortin esille, niin haluaisin todeta lyhyesti, että minua itse asiassa viehättää tämä transatlanttinen kulttuurinen yhteys, joka Guggenheimin myötä olisi tulossa. Etenkin tänä erikoisena maailmanpolitiikan ja erilaisten ilmiöiden aikana on aivan kivaa, että meillä olisi tästä Atlantin ylikin hyvä yhteys kulttuurin saralla. Toivottavasti valtuusto yllättää tänä iltana myönteisesti ja avaa rohkeasti Suomen pääkaupungin ovia Amerikankin suuntaan.

Apulaiskaupunginjohtaja Viljanen

Kiitoksia.

Valtuutettu Rissanen kysyi, mikä on Guggenheimin yleisötyö ja erityisesti nuorisötyö. Täytyy muistaa, että Guggenheim-museo on lähtökohteisesti perustettu taiteen avaamiselle yleisölle ja niille, joilla ei sitä muutoin ole mahdollisuutta nähdä. Se on ollut jo kaikki nämä 80 vuotta se lähtökohta, jolle tämä museo on rakentunut, ja se on vahvassa

30.11.2016

osassa tässä museossa ylipäättäänkin. Eli taiteen avaaminen suurelle yleisölle, taiteen avaaminen nuorille, lapsille.

Guggenheimilla on merkittävät kasvatus- ja koulutusprojektit. He tarjoavat tiloja, esimerkiksi New Yorkin museossa on pysyvät tilat korkeakoulu- ja yliopisto- ja muillekin opiskelijoille, ja näin on tarkoitus myös, että olisi Helsingissä. Lapsille ja koululaisille on aleliput. Tosin on ajatus, että näitä 3 euron lippuja ei tosiasiallisesti perittäisi, vaan säätiön tavoitteena on, että he sponsoriohjelmalla voivat tarjota ne myös ilmaiseksi.

Heillä on tosiaan laajat koulutusohjelmat ja heillä on suunnitelmissa, että jos hanke tulee hyväksytyksi, myös Helsingin opetustoimen kanssa käynnistetään yhteistyöhanke.

Kiitos.

Valtuutettu Järvinen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos. Hyvät valtuutetut.

Jotain jäi kertomatta vielä. Sen haluaisin vielä todeta kävijämäärästä, että onko realistista, että 550 000 kävijää vuodessa toteutuu. Ei minus-ta. Se tarkoittaisi noin 1 500 ihmistä joka päivä, siis 7 päivää viikossa vuoden jokaisena päivänä ilman kiinniolopäiviä. Olen kyllä uusien innovaatioiden kannattaja, mutta en nyt tässä tilanteessa, jossa yhteiskuntamme segregoituu kovaa vauhtia. Guggenheim ei siis vähennä vaan pahentaa, siksi en voi kannattaa sitä. Tämä on myös äänestäjieni tahotila, ja minä olen heidän mandaatillaan kaupunginvaltuutettu. Sitä minun tulee kunnioittaa. Miettikää vielä, kumpi on oikein ja eettistä, punainen vai vihreä nappi tässä hetkessä, jonka seuraukset ovat pysyvät ja kauaskantoiset.

Kiitos huomiostanne.

Valtuutettu Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)

Kiitos valtuutettu Järviselle sydäntä riipaisevista puheenvuoroista, mutta tämän päivän Helsingin Sanomat nimenomaan otti esiin sen, että poikien taidot matematiikassa ja matemaattisissa ja luonnontieteellisissä aineissa ovat romahtaneet. Tämä on näkynyt jo itse asiassa huomattavasti pidempään. Itse olen joskus 10 vuotta sitten sanonut, että meidän pitää tehdä jonkinlainen alusta sille, että me saamme innostet-

30.11.2016

tua ihmisiä, sekä opettajia että lapsia, matematiikan ja matemaattisten aineiden osaamiseen. Guggenheim olisi kuitenkin arkkitehtuurin ja designin ja suunnittelun ja nykyisen digimaailman yhteistyönä aivan mahdollista ja kulissi muun muassa näiden matemaattisten ja teknisten aineiden opiskelu- ja opinto-ohjelmille ja niiden tuomisella kansainvälisesti esiin.

Valtuutettu Muttalainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Kysymys Ritva Viljaselle: kuinka paljon stadilaiset lapset tällä hetkellä pääsevät maksutta kulttuurikohteisiin, jos otetaan kaikki museot ja muut huomioon? Haluaisin niistä tietää lisää.

Ledamoten Wallgren

Tack bästa ordörande. Bästa fullmäktige.

2 pointtia. Ensimmäinen on se, että suuri osa maailman parhaasta taiteesta, maailman parhaasta filosofiasta on sellaisten ihmisten tekemää, jotka ovat kokeneet tuskaista pakolaisuutta, asunnottomuutta, pakotettua muuttoa pois kotoaan. Jos halutaan etsiä vaihtoehtoisia käyttöjä niille miljoonille, jotka jotkut haluaisivat ? Guggenheimiin, mielestäni avautuisi aidosti fantastinen mahdollisuus Helsingille siinä, että me olisimme maailman parhaita edistämään sellaista kulttuuria, joka ei vain palvele asunnottomia, paperittomia, työttömiä ja niin edelleen, vaan myös on näiden haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten tekemää taidetta ja kulttuuria. Tällainen asunnottomien ja paperittomien kulttuuri- ja taidekeskus sopisi mielestäni erinomaisen hyvin tuohon lippulaivapaikkaan Eteläsatamaan. Tämä oli ensimmäinen huomio, että voidaan innovoida parempaa kuin mitä nyt on tarjolla tuohon hienoon kohteeseen.

Toiseksi haluan kiinnittää huomiota yhteen globaaliin ulottuvuuteen, joka ei ole ollut täällä vielä riittävästi esillä, vaikka hyvin onkin täällä keskusteltu ja arvokkaita asioita tuotu esille. Jos katsoo kirjettä, joka minulla on täällä kädessäni, huomaa, että tämä Guggenheim-projekti kiinnostaa myös Genevessä toimivaa kansainvälistä rakennustyöläisten liiton maailman federaatiota nimeltään The Building and Wood Workers' International. The Building and Wood Workers' International, tämä kansainvälinen ammattijärjestöjen kattojärjestö, vetoaa meihin, että emme ottaisi Guggenheim-projektia näillä ehdoilla tänne, ja syy on Guggen-

30.11.2016

heimin toiminta Arabiemiraateissa, jossa Guggenheim on hiljattain kieltäytynyt keskustelemasta ay-liikkeen kanssa siitä, millä tavalla Guggenheimin suunnittelemassa rakennusprojektissa Arabiemiraateissa voidaan huomioida vierasperäisten rakennustyöläisten oikeuksia. Tämä kattojärjestö vetoaa helsinkiläisiin päättäjiin, että emme antaisi tukeamme säätiölle, joka tällä tavalla kieltäytyy yhteistyöstä ammattijärjestöjen kanssa.

Mitä varten tämä on meille myös paikallinen kysymys? Sen takia, että Suomessakin on niin sanottu turvapaikanhakijoiden aiheuttama kriisi. Suomeakin koskettavat globaalit muuttoliikkeet. Miten voimme onnistua globaalien muuttoliikkeiden maailmassa? Ainoastaan silloin, jos globaalit muuttoliikkeet tapahtuvat ihmisoikeuksia kunnioittavasti. Meidän täytyy jokaisessa toimessamme Helsingissäkin huomioida se, että kansainväliset muuttoliikkeet ovat osa meidän uutta todellisuuttamme. Se, miten Guggenheim-säätiö Arabiemiraateissa kohtelee vierasperäisiä rakennustyöläisiä, on osa meidän vastuutamme. Meidän täytyy onnistua kaupunkina ja maailmana siinä, että kansainväliset muuttoliikkeet tapahtuvat ihmisoikeuksia kunnioittavalla tavalla, ja sen takia meidän täytyy pyrkiä kaikissa toiminnoissa Helsingissä – myös suhteessa Guggenheimiin – yhteistyöhön niiden tahojen kanssa, jotka ovat valmiita vastuulliseen maahanmuuttopolitiikkaan.

Olen itse ollut marraskuussa Nepalissa, nähnyt läheltä... Ystäväni on kotoisin nepalilaiselta kylästä, hänen 2 veljeään ovat Qatarissa töissä, ja he taistelevat näitten ihmisoikeuksien kanssa siellä paikan päällä Nepalin kylässä, että maahanmuutto Qatariin voisi olla sellaista, että se kunnioittaa ihmisoikeuksia. Tätä samaa toimintaa tarvitaan Helsingissä ja tarvitaan kaikkien niiden kumppaneiden taholta, joiden kanssa Helsingin kaupunki on yhteistyössä. Tämä kirje on täällä nähtävissä, jos haluatte katsoa, mitä Genevessä ajatellaan Guggenheimista.

Kiitos.

Valtuutettu Kousa

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tuntuu, että jos me jossain olemme hyviä, niin me olemme hirveän hyvä vastustamaan uusia avauksia, ja minustakin tämä ensimmäinen Guggenheim-ehdotus oli huono. Monista ehdotukseen sisältyneistä seikoista huonoin oli ajatus kaupungin oman taidemuseon yhdistämisestä Guggenheim-museoon. HAM elää tällä hetkellä ennennäkemättömä kukoistuskautta, ja sitä on ehdottomasti ilo seurata.

30.11.2016

En edelleenkään näe tätä Guggenheimia Helsingin kirkkaimpana majakkana, mutta kannatan taidetta sen eri muodoissa. Kannatan investointeja, kannatan uusia työpaikkoja, kannatan moniäänisyyttä ja Helsingin elinvoimaisuuden lisäämistä.

Tänään on puhuttu paljon työjärjestyksestä ja riskeistä, mutta haluan sanoa, että mielestäni apulaiskaupunginjohtaja Viljanen on tehnyt aivan erinomaista työtä näissä neuvotteluissa. Kiitos, Ritva.

Valtuutettu Männistön tekemä vastaehdotus tuli todella yllättäen pus-kista viime hetkellä, mutta mielestäni se entisestään parantaa tätä ehdotusta, toisaalta selkiyttää näitä vastuita. Jos meille on esitelty riskitömänä tämä takausajatus, niin jos riskille kuitenkin haetaan toinen kantaja, ei tarvitse jossitella ja miettiä, mitä sitten jos pahimmat ennusteet toteutuvat. Toisaalta kun miettii tätä rahan jakamista, uskon, että se, että Helsinki kiinnittyy hankkeeseen, myös helpottaa ja edesauttaa vielä tätä yksityisen rahan keräämistä tämän viimeisen tarvittavan erän verran.

Me olemme kaikki saaneet paljon yhteydenottoja tästä aiheesta, ja erityisen merkille pantavaa on mielestäni ollut se, että pääkaupunkiseudun museokentässä Guggenheim Helsinkiin suhtaudutaan myötämielisesti. Museokenttä totisesti uskoo hankkeen potentiaaliin Helsingin vetovoimaa lisäävänä tekijänä. Helsingissä on tosi hienoja taidemuseota ja museoita ylipäättäen, mutta ne eivät ole kansainvälisesti tunnettuja. Tunnettuuden rakentaminen onnistuu orgaanisesti, mutta se on äärimmäisen hidasta ja kallista puuhaa, ja kyllä Guggenheim tarjoaisi tähän vetoapua. Siksi pääkaupunkiseudun museot ja museojohto kannattavat tätä hanketta. Kyse ei ole nollasummapelistä, vaan museoihin kohdistuvan kiinnostuksen kasvattamisesta.

En minäkään tiedä, ovatko Guggenheimin kävijäennusteet realistisella tasolla. Korkeilta ne kuulostavat, mutta toisaalta luotan tässä enemmän maamme johtaviin asiantuntijoihin Maija Tanninen-Mattilasta ja Susanna Petterssonista lähtien kuin itseni kaltaisiin kokemusasiantuntijoihin. Myös matkailu- ja ravintola-alan merkittävä taloudellinen tuki museo-hankkeelle puhuu tämän puolesta. Toisaalta olen myös sitä mieltä, että vaikka maksavia asiakkaita olisi lopulta ennustettua vähemmän, riski Helsingille on edelleen hyvin pieni. Helsinki olisi investoimassa tässä tähän kiinteistöön, jonka se pääasiassa omistaisi myös jatkossa.

Kun tulin tänään kaupungintalolle, vastassa oli mielenosoitus taidemuseota vastaan. Jäin pohtimaan, miten moniäänisyyttä pidetään monella elämän osa-alueella, kuten politiikassa tai journalismissa, arvona, mut-

30.11.2016

ta selvästi taiteessa ei näin vielä ole. Guggenheim Helsinkiin olisi alusta. Museosta tulisi juuri niin hyvä tai huono kuin mitä siitä rakennetaan. Lopulta museon johto vastaa näyttelyohjelman rakentamisesta. Kuitenkin jo tässä vaiheessa tiedetään, että merkittävä osa näistä sisällöistä ja näyttelyistä rakennettaisiin paikallisesti, mikä avaisi hienoja mahdollisuuksia kotimaisille osaaajille, ammattilaisille, nouseville kyvyille, ponnahduslautaa paikallisille tekijöille. Sen myös tiedämme, että aivan varmasti saataisiin tosi hienoja näyttelyitä tänne Helsinkiin. Täällä alkuillasta keskusteltiin ja kritisoitiin kiertävien näyttelyjen ajatusta, mutta kyllähän esimerkiksi Kusaman näyttely tällä hetkellä HAMissa on kiertänyt Pohjoismaissa muissa museoissa ennen kuin se tuli Helsinkiin, ja siellä on todella, todella paljon kävijöitä, jotka nauttivat sisällöstä ja taiteesta.

Lopuksi haluan vielä muistuttaa, että meillä ei totisesti ole mitään rahakirstua, että ei voida ajatella, että jyvitetään nämä rahat, jotka tästä säästyvät, hankkeen vastustajien kesken, jos me kaadamme tämän ehdotuksen lopullisesti. Momentum tälle investoinnille on juuri nyt täällä tänään. Taiteen ystävänä en ole virkavastuulla valmisteltuja kulttuuriehdotuksia vastustanut, en tätä ennen, enkä aio tänään sitä aloittaa.

Valtuutettu Vesikansa (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Vastauspuheenvuoroni liittyy itse asiassa edelliseen Thomas Wallgreniin puheenvuoroon, mutta ilmeisesti onnistuin painamaan liian myöhään nappia, mutta pidetään se nyt. Thomas Wallgren toi todella tärkeän pointin esille, mitä on Abu Dhabissa käynnissä Guggenheimin rakennustyömaalla, mutta minun reaktioni siihen kirjeeseen, jonka nyt näin ensimmäistä kertaa Thomakselta, on taas toinen. Lähtemällä Guggenheimin kaltaisten kanssa yhteistyöhön, mitä nyt olemme siis täällä päättämässä ja suunnittelemassa, meillä on myös mahdollisuus vaikuttaa tällä tavalla globaalin talouden erittäin äärimmäisen huonoihin työoloihin, ja todella toivon, että jos tämä päätös menee läpi, silloin Helsinki myös ottaa tämän aktiivisesti puheeksi ja on vaikuttamassa siihen, mihin Guggenheim-verkosto myös. Mutta ei pelkästään vetäytyminen jostain hankkeesta myöskään muuta sitä hanketta miksikään.

Kiitos.

30.11.2016

Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Julkisuuudessa on paljon kritisoitu sitä, että muun muassa valtionyhtiöt Finnair ja Finavia ovat mukana rahoittamassa Guggenheimia – kysytty, eikö tämä ole veronmaksajien rahaa. Itse näen sen ihan loogisena. Finnair, Finavia varmaan liiketaloudellisesti näkevät järkeväksi sen, saavat stopover-matkustajia. Samoin on varmasti järkevää eri majoitus- ja ravintolaliikkeiden kannalta tämä hanke, mutta se ei todista sitä, että tämä hanke olisi Helsingin, helsinkiläisten ja veronmaksajien näkökulmasta järkevä, koska nämä yritykset, jotka ovat laittaneet muutaman kymmenentuhatta tai satatuhatta euroa, saavat hyödyn huomattavasti pienemmistä turistimääristä kuin mitä tämän kannattavuus tuo tullessaan.

Toinen seikka on se, että kun valtuutettu Kousa sanoi, että kiertävät näyttelyt kiinnostavat. Kyllä kiinnostavat, esimerkiksi Picasso Ateneumissa oli yksi sen suurimmista hiteistä historiassa. Mutta kun tätä puolustajat ovat puolustaneet turismi- ja elinkeinohankkeena, niin nämä turistit eivät matkusta kiertävien näyttelyiden perässä, vaan nämä hyödyttävät helsinkiläisiä ja kiinnostusta helsinkiläisiin. Eli tämä argumentti ei päde tähän elinkeino- ja turismiargumenttiin, vaikka olen samaa mieltä, että molemmat sinänsä pitävät paikkansa. Niiden lopputuloksena ei tule se, mitä Tuuli Kousa puheenvuorossaan haki.

Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Eräs tämän Guggenheim-esityksen kielteinen puoli on ollut se, että kaikki tämä salailu, tolkuton lobbaus, kohtuuttoman epäselvät ja kyseenalaiset rahoitusmallit ovat todellakin levittäneet kielteistä kuvaa Helsingin kaupungin kulttuuripolitiikasta. Mutta se mielenosoitus, johon valtuutettu Kousa viittasi, jota hän ei selvästikään lainkaan pysähtynyt seuraamaan, ei ollut taidemuseota vastaan. Se oli mielenosoitus sitä vastaan, että verovaroilla tuetaan yksityisen säätiön taidebisnestä, ja mielenosoittajathan nimenomaan kertoivat, että he kannattavat taiteen, kulttuurin edistämistä, kannattavat kaupungin omaa kulttuuritoimintaa ja ovat valmiita hyväksymään Guggenheim-museon myös, jos Guggenheim-säätiö itse sen rahoituksen hoitaa.

30.11.2016

Valtuutettu Kanerva (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Minua ja muutamia muitakin kiinnostaa, onkohan mahdollisesti yliopormestari itse tai apulaiskaupunginjohtaja Viljanen kehottanut tai pyytänyt tähän museojohtajien yhteisesiintymisen, joka yllättäen sattui pari kolme päivää sitten.

Apulaiskaupunginjohtaja Viljanen

Kiitos.

Valtuutettu Muttalainen kysyi, miten museoihin nuoret pääsevät millä hinnoilla tänä päivänä. Kaikki Helsingin museot toimivat siten, että alle 18-vuotiaille liput ovat ilmaisia.

Välihuuto!

Kyllä. Anteeksi mikä tämä toinen kysymys, joka tuli äsken.

Välihuuto!

Ai niin, pyysikö. Ei missään tapauksessa. Mutta oli hauskaa lukea se lehdestä.

Kiitos.

Valtuutettu Holopainen

Puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Yksi taidemuseohanke jakaa poikkeuksellisella tavalla ihmisiä. Netissä kiertää erilaisia argumentteja ja kirjoituksia, jotka on valittu sen mukaan, mitä mieltä kukin hankkeesta on – kuten politiikassa tapahtuu. Aika harva valitettavasti on käynyt tutustumassa esitykseen ja esitteeseen – täällä valtuustosalissa toivottavasti kuitenkin ja varmasti onkin. Se on ymmärrettävää, vastuu on salissa.

Jos otan yhden esimerkin, joka on erittäin paljon kiertänyt ja josta on herännyt kysymyksiä ja ihmetystä ja epäuskoa, niin se on kävijämäärä. Tätä vähän yli puolta miljoonaa kävijää vuodessa on pidetty aivan mahdollisena. Esimerkiksi Korkeasaarella käy puolisen miljoonaa

30.11.2016

asiakasta vuodessa, ja sijainti on paljon kehnempi. No, sitten voidaan sanoa, että Guggenheim-taidemuseo ei olisi eläintarha, eikä se olisi-kaan. Mutta niin kuin täällä Paavo Arhinmäkikin toi esiin, Ateneumin Picasso-näyttelyssä 315 000 kävijää 4 kuukauden aikana. Tämä tarkoittaisi vajaa miljoonaa kävijää vuodessa. On myös selvitetty, että jos tämä kävijämäärä ei ihan näin suurena toteutuisi, sekään riski ei ole sellainen, joka millään tavalla tätä palettia hajottaisi.

Niin kuin todettu, kukaan ei voi väittää, että kyse olisi vain lähellä taloudellisista argumenteista. Kyse on periaatteista kuten aina politiikassa. On totta, että helsinkiläisiin taidemuseoihin ei valitettavasti ole jonoksi asti ihmisiä. Pitäisikö tälle asialle tehdä jotain? Ehdottomasti kannattaisi. Meidän omat taidemuseomme, suuri osa niistä, kannattavat tätä hanketta – lisäinvestointia kuvataiteeseen.

Mitä tässä salissa olisi sanottu, jos joku olisi ehdottanut, että saamme houkuteltua Helsinkiin kansainvälisiä sijoittajia keskellä marraskuun loskaa ja että suomalaiset uudet startupit saavat Euroopassa eniten sijoitusrahaa? Ainakaan näissä tunnelmissa en usko, että tähänkään olisi uskottu, kun tällaisiin melko realistisiin kävijämääriinkään ei uskota millään. Guggenheimin aiheuttama alkuinnostus ja tietynlainen hurmos on muuttunut Guggenheimin vastustuksen hurmukseen, eikä se minun mielestäni ole pelkästään hyvä ja terve voima ja sellainen, joka veisi meitä eteenpäin. Olen kuullut hirveän vähän mitään vaihtoehtoja vastustajilta ja tältä puolelta.

Jos tästä keskustelusta poimii yhden vahvan juonen, se on sellainen nationalistinen argumentti, suomalaisuus. Kyllä minäkin olen ylpeä suomalaisuudesta, mutta milloin taide on ollut vain suomalaista tai lähinnä suomalaista? Miten se voisi olla ja miksi sen pitäisi olla? Mitä se olisi pois suomalaisilta taiteilijoilta, jos me investoimme yhteen uuteen taidemuseoon? Ainakaan suurimman osan meidän taidemuseoidemme johdon mielestä se ei ole pois – päinvastoin. Kuten meidän oman taidemuseomme johtaja totesi, Guggenheim-taidemuseo käyttäisi merkittävän summan taidemuseonsa markkinointiin, jota meillä ei muuten ole mitenkään käytettävissä, ja se edesauttaisi todennäköisesti koko meidän kuvataidekenttäämme. Lisää kiinnostusta, kuraattoreita, museojohtajia, jotka käyvät Suomessa ja enemmän kiinnostusta myös meidän suomalaiseen kuvataiteeseemme.

Mitä se olisi pois muualta Suomesta, jos me investoimme kuvataidemuseoon? Ei mitään. Se ei maksaisi penni vertaa muualla kuin Helsingissä, mutta se toisi verotuloja muualle Suomeen, mikäli matkailu lisääntyisi edes vähän. Tässä ei tuhlattais veronmaksajien rahoja jos-

30.11.2016

sain muualla Suomessa, vaan tuotaisiin verorahoja lisää muualle Suomeen.

Lopuksi haluan todeta, että arvostan Helsingin kaikkia omaperäisiä hankkeita. Arvostan Sompasaunaa, arvostan Seurasaarta – olisin hirveästi halunnut Vartiosaarestakin julkisen virkistysalueen – Allas-hanketta ja niin edespäin. Kannatan sitä, että tehdään Vallilan upeista makasiinirakennuksista matkailukohde eikä Bauhausia. Kannatan lämpimästi näitä hankkeita, mutta uskon, että sekään ei olisi meiltä pois, jos meidät tunnettaisiin esimerkiksi New Yorkissa, jossa on noin 8 miljoonaa asukasta, pikkuisen paremmin ja saisimme jonkin verran lisää sellaisia matkailijoita, jotka haluavat käydä esimerkiksi Guggenheimin taidemuseossa.

Kiitos.

Valtuutettu Hursti (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Täällä sanottiin, että missä me olemme hyviä: vastustamisessa. Kyllä minä sanon, että me olemme hyviä douppaamaan kaikki muut hyvät oikeudenmukaiset sosiaalipuolen hankkeet, mutta sitten olemme valmiita tulemaan tällaiseen heti mukaan. Lastensairaala esimerkiksi rahoitettiin yksityisellä rahalla, ja nyt Guggenheim pitäisi sitten hoitaa Helsingin kaupungin rahoilla tai oikeastaan verorahoilla.

Mitä valtuutettu Holopainen sanoi, että meillä on tällainen vastustushurmos, niin ei meillä täällä valtuustossa mitään vastustushurmosta ole. Meillä on oikeudenmukaisia valtuutettuja täällä, jotka näkevät, että kun esitettiin jotain rahamäärää budjettiin, sitä ei hyväksytty eikä kaikkia vastaesityksiäänkään, ja sitten kuitenkin tällaiset asiat menevät läpi. Olisin jutellut pidempäänkin, mutta aika loppui.

Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Korjaan valtuutettu Hurstia sen verran, että kyllä lastensairaalaan tulee ihan merkittävästi myös julkista rahoitusta.

Valtuutettu Holopaisen puheenvuoroon näistä kävijämääristä. Hän viittasi tähän Picasso-näyttelyyn, joka on ollut kaikkien aikojen hitti Ate-

30.11.2016

neumissa, mutta tänä vuonna Kansallisgalleria tulee tekemään kaikkien aikojen suurimman kävijämäärän – siis Sinebrychoff, Kiasma ja Ate-neum yhdessä. 58 % noin on maksavia asiakkaita, joka sisältää myös Museokortit. Sillä, että Kansallisgalleria tulee tekemään kaikkien aikojen suurimman kävijämäärän, se tulee saamaan noin puolet niistä lipputuloista, joka Guggenheimin pitäisi saada joka ikinen vuosi. Tämä on se, jota tähän verrattuna voidaan pitää ylioptimistisena. Tai jos ajatellaan tämän museoketjun ykkösmuseota, New Yorkia, jossa käy 850 000 kävijää 8 miljoonan kaupungissa, jossa on yli 50 miljoonaa turistia vuodessa, näitä lukuja vertaamalla voi sanoa, että nämä lipputuloodotukset ovat vähintäänkin ylioptimistisia.

Valtuutettu Pajamäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Ajattelin, että tässä olisi pystynyt ikään kuin pitämään tasapainoisen puheenvuoron valtuustossa, mutta tämä farssi on muuttanut tätä tilannetta. Tässä prosessissa kaikki on tehty huonosti – ihan lähtien siitä, että aikanaan kun kaupunginhallitusta ilahdutettiin tiedolla, että Guggenheim-säätiö haluaisi Helsinkiin, me emme silloin tienneet sitä, että Solomon R. Guggenheim -säätiö ei itse investoi dollariakaan. Ei dollariakaan, ja nyt kertoo Helsingin Sanomissa, että eivät tule rahan takia. 2 päivää ennen päätöskokousta meille selviää, että ei ole olemassa franchising-sopimusta. Ei ole siis sopimusta tarkasta sisällöstä, ei tietoa oikeuksista, ei sitoumuksista. Kokoelmapolitiikkaa tai kokoelmabudjetia ei ole, mutta on lupaus VOS-tuesta, ja alvista ei tietysti tiedetä mitään. Taloussuunnitelma on kiiltokuvaistettu sekavaksi, yksityinen lahjoitus muuttuu ensin sijoitukseksi ja lopulta lainaksi, ja nyt se on lupa muovailla täällä valtuuston kokouksessa kuin vaha. Viittaa Männistön järkyttävään esitykseen. Rahoitusvastike on merkitty vuokraksi. Toimintamenot on laskettu yksityiseksi rahaksi. Jos näin on, silloin kaikki tulevat lipunostajat pitää merkitä lahjoittajiksi tuohon luetteloon. Suorat tuloodotukset ovat ylioptimistisia. Budjetti ei perustu mihinkään museotaloudessa havaittuun dataan. Ritva Viljanen, apulaiskaupunginjohtaja, kävi äsken juuri ilmoittamassa, että budjetista putosi 350 000 euroa pois, kun lastenliput ovatkin ilmaisia, kerätään joillain lahjoituksilla.

Sopimus kaupungin ja Guggenheim-säätiön välillä, siis Helsinki Guggenheim -säätiön välillä on kestämaton. Jos investointi menee pitkäksi, kaupunki vastaa siitä. Jos käyttötalous pettää, osapuolet neuvottelevat, ja vain toisella neuvotteluosapuolella on rahaa – Helsingin kaupungilla. Surkeinta tässä on, että Suomen pääkaupunki haluaa valita oikotien eikä keskity omaan vahvaan traditioonsa ja osaamiseensa designissa,

30.11.2016

arkkitehtuurissa ja kuvataiteessa. Tuohon Engelin horisonttiin ei voi kuvitella mitään muuta kulttuurirakennusta kuin sellaisen kulttuurirakennuksen, joka heijastaa sitä, mitä me olemme. Brändin sivupisteen ostaminen Helsingin majakaksi on noloa, ja siinä on brändiriski. Guggenheim-brändi ei ole kiistaton, se on nyt täällä osoitettu muun muassa Wallgrenin ja Honkasalon puheenvuoroissa, ja tämä olisi meille pitänyt virkamiesten sanoa, että Guggenheim-brändi on vaikeuksissa Abu Dhabissa.

Helsingin kilpailukyky – se, mitä täällä on vaadittu, nimenomaan kilpailukyky – perustuu siihen, että kaupunki on läpinäkyvä ja tasapuolinen kaikkia tänne haluavia tai täällä jo olevia toimijoita kohtaan. Tämä hanke rikkoisi kaupungin huolella vaalitun logiikan. Valtuusto äänestää siis tänään siitä, säilyykö logiikka ja tasa-arvo toimijoiden välillä vai pystyykö sen rikkomaan maksetulla massiivisella vaikuttajaviestinnällä.

Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Tälle toveri Oskulle sanoisin kyllä, että vähän olen toista mieltä. Siinä mielessä ensinnäkin paikan sijainti ei suinkaan ole Engelin ympäristössä. Engelin ympäristössä olemme me täällä näin vastapäätä Tuomio-kirkkoa ja niin edelleen. Se on se Engelin perinteinen aukio.

Toisaalta sitten jos miettii tätä massiivista viestintää ja tasapainoisuutta ja kaikkien halukkaiden tulemistä Helsinkiin, niitä tietysti odotamme. Ei ole keneltäkään pois, vaikka saisimme todella siihen uimalan paikalle, mihin arkkitehdit ja designerit suunnittelivat omaa museotansa, uuden museon. Tervetuloa vaan.

Valtuutettu Oskala (vastauspuheenvuoro)

Massiivinen vaikuttajaviestintä. Toki vaikuttajaviestintää tehdään aina ja erilaisista lähtökohdista. Minun on vaikea kuitenkin nähdä tätä täysin jotenkin erillään kaikista muista tänäkin syksynä tehdyistä päätöksistä. Kyllä minuun yritettiin erittäin paljon, jopa enemmän, vaikuttaa eräiden muiden kohtien kohdalla kuten esimerkiksi yleiskaavassa. Siitä myös ryhmässämme käytiin vuoden aikana kymmeniä kertoja lobbaamassa. Henkilökohtaisestikin sitä on minulle lobattu, ja olen käynyt heidän kanssaan keskusteluja. Minun on vaikea nähdä, että tässä nyt yhtäkkiä sen takia, että tässä on välissä viestintätoimisto, tämä vaikuttaminen muuttuu jotenkin, en minä tiedä, saatanalliseksi.

30.11.2016

Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Kyllä tässä on huomattava ero. En oman valtuustokauteni ajalta muista yhtään sellaista hanketta, joka olisi tuotu tänne valtuustoon niin ristiriitaisin, niin puutteellisin, suorastaan harhaanjohtavin perusteluin. Jos jossain sosiaali-terveyspalveluissa, asuntorakentamisessa tai muussa joku esittäisi näin kehnosti perustellun hankkeen, ei sitä tuotaisi koskaan minkään elimen käsittelyyn. Tämä johtuu suuresta rahasta. Ei vain viestintätoimistosta, vaan se johtuu isoista pojista, joilla on paljon rahaa, joille halutaan olla lojaaleja. Kaupungin virkamiesjohdossa on joku kummallinen lojaalisuus sille, että kun tulee nimiä kuten Erkko, Seppälä, Ehrnrooth, Ollila pöydän ääreen, silloin eivät vanhat kriteerit päde. Silloin pelataan heidän säännöillään, ei niillä säännöillä joita kaupunki noudattaa.

Valtuutettu Anttilan kannatta sitten perehtyä Engelin arkkitehtuuriin ja kaupunkisuunnitteluun ja vähän laajemmin ja huomata, että Engel ei todellakaan suunnitellut Helsinkiin vain Senaatintorin ympäristöä, vaan hänellä oli kokonaiskäsitys Helsingistä, joka ulottui Tähtitorninmäeltä Lapinlahteen ja niin poispäin eri puolille.

Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Pajamäki kuvasi erittäin hyvin näitä taloussuunnitteluun ja -suunnitelmaan liittyviä epämääräisyyksiä alkaen kaikista näistä VO-Seista ja alveista, ja itse asiassa tähän kätkeytyy nimenomaan näitä ajatuksia siitä, miten edelliseen esitykseen nähden lukujen on arvioitu elävän. Eli sama summa lipputuloista on tarkoitus saada huomattavasti pienemmällä näyttelymäärärahalla ja korkeammilla lipuilla. Mihinkään näihin muutoksiin ei ole annettu riittävän selkeitä ajatuksia, ja me voimme ajatella, että tämä kokonaisuus... Kaupungilla on toki rahaa maksaa tämä riski silloin pahimmassakin skenaariossa, mutta minä en voi hyväksyä päättäjänä sitä ajatusta, että me teemme sopimuksia näin epämääräisin ehdoin. Se on väärää sopimuskulttuuria, väärää kulttuuripolitiikkaa, väärää sitoutumista. Ihmettelen, miten näin pitkällä valmistelulla jatkuvasti löytyy uusia asioita, jotka eivät ole olleet esille. Viimeksi tämä seikka, että nämä tueksi mainitut rahat olisivat lainoja.

30.11.2016

Valtuutettu Holopainen (vastauspuheenvuoro)

...että Picasso-näyttely oli poikkeus, ja niin se olikin, mutta se johtuu siitä, että suomalaisissa taidemuseoissa meidän oman taidemuseomme johtajan mukaan ei käy juurikaan matkailijoita. Guggenheimin laskelmat taas perustuvat siihen, että matkailijoiden osuus olisi huomattavasti suurempi. Se, miksi suomalainen kuvataidekenttä tästä hyötyisi, olisi se, että tässä tosiaankin käytettäisiin myös paljon resursseja kuvataiteen markkinointiin, ja totta kai tämä tunnettuus itsessään toisi Suomea esiin kuvataidemaana. Pahin riski Helsingille on se, että Helsingille tosiaan jäisi käteen hieno rakennus hienolla paikalla.

Valtuutettu Luukkainen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Taiteen harrastajana olen tietenkin vieraillut Guggenheim-museossa Bilbaossa jo 1990-luvun puolivälissä, ja pakko sanoa, että se oli kyllä mahtava kokemus. Itse taidekokoelmasta silloin siellä minulla ei ole enää mitään muistikuvaa, mutta se rakennus, se oli todella vau-arkkitehtuuria. Valitettavasti nyt esillä oleva Helsinkiin kaavailtu tai suunniteltu pytinki ei sitä kyllä ole. Sinänsä minulla ei ole mitään sitä vastaan, että Guggenheim perustaisi museonsa Helsinkiin, mutta sitä en kannata, että sen rahoittajina olisivat helsinkiläiset veronmaksajat. Mikäli hanke on niin hyvä bisnes kuin on annettu ymmärtää, en ymmärrä, miksei sitä sitten toteuteta yksityisin varoin tai lahjoitusvaroin tai G-säätiön varoin. Miksi tähän pitää kytkeä Helsingin kaupunki ja veronmaksajat?

Nyt esittelyssä oleva rahoitusmalli on vähän samantapainen kuin suomalainen maataloustuki ennen EU-aikaa, eli tuli kato taikka sato, lasku lankeaa aina veronmaksajan maksettavaksi. Voivathan tämän G-säätiön hankkeen kannattajat vuokrata stadilta tontin markkinahintaan ja rakentaa mieleisensä pytingin omilla rahoillaan, kattaa sitten itse riskin ja kerätä itse voitot. Niiltä, jotka torppaavat tätä hanketta sillä perusteella, että sama raha pitäisi osoittaa suomalaisen taiteen tukemiseen, kysyn, mitkä ihmeen rahat. Ei sellaisia rahoja ole olemassa. Näitä rahoja ei löydy kaupungin kassasta, niitä ei ollut tänään hyväksytyssä budjetissa. Ja yhtä väärässä ovat ne, jotka perustelevat hanketta sanomalla, että se ei ole mistään muualta pois. Totta hemmetissä se on muualta pois. Eihän sitä rahaa mistään taivaasta tipu. Se on pois joistain muista investoinneista tai käyttövaroista, mikä tarkoittaa sitä, että jos muuten kaupunki aikoo toimia normaalisti, sitten täytyy tehdä jossain muualla leikkauksia tai lisätä velanottoa.

30.11.2016

En kannata veronmaksajien rahojen käyttämistä tähän Guggenheimin taidemuseon perustamiseen stadiin. Kannatan valtuutettu Rydmanin tekemää hylkäysesitystä.

Tästä itse alueesta: Ei kai sitä nyt loputtomiin tarvitse minään parkkipaikkana pitää. Merikarhun tyttärenä en voi hyväksyä sitä, että sataman alueita jatkuvasti otetaan muuhun käyttöön. Tällekin paikalle voisi rakentaa vaikka hulppean matkustajapaviljongin esimerkiksi pienten risteilyalusten käyttöön.

Pari kommenttia tästä menettelytavasta: Olen nyt 7:mättä kautta mukana valtuustotyössä, ja täällä on nyt sanottu, että valtuustossa ei saisi tehdä muutosesityksiä. Totta kai saa tehdä ja pitää tehdä. Sitten täällä on arvosteltu sitä, että esittelijä ei saisi kommentoida näitä tehtyjä esityksiä. Totta kai saa ja pitää tehdä. Se, jos mikä osoittaa, että esittelijä on tehtäviensä tasolla, kun pystyy niitä täällä kommentoimaan.

Kiitos.

Valtuutettu Hakola

Arvoisa rouva puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kiistatta yksi mielenkiintoisimmista illoista, joita tässä vuosien saatossa allekirjoittaneellakin on ollut. Täytyy toivoa, että verenpaine ei nouse liikaa. Se näyttää aaltoilevan välillä täällä ja välillä siellä.

Välihuuto!

Niin, mutta se on normaalia. On mielenkiintoista huomata, kun pyrin kohtuullisen objektiivisesti tutkimaan tätä asiaa, että näyttää siltä, että valideja argumentteja pystytään esittämään näköjään vain ja ainoastaan vastustajien puolelta. Hyvin vähän hyväksytään mitään muita argumentteja kuin se... Tulen siihen johtopäätökseen, että osa on kaivannut poteron niin syväksi, että sieltä ei kyllä ulos näe, vaikka kuinka yrittäisi.

Nyt käsittelyssä oleva esitys on kuitenkin allekirjoittaneen mielestä tähänastisista esityksistä paras, ja ehdottoman tärkeänä pidän sitä, että se on nyt täällä valtuustossa päätöksenteossa. Merieversti, nyt on minulla puheenvuoro.

Välihuuto!

30.11.2016

Kiitos. Valtuutettu Järvinen perusteli tuossa jokin aika sitten pitämässään puheessa omaa äänestyskäyttämistään. Se on juuri sitä vastuuta, mitä meiltä valtuutetuilta tänään täällä odotetaan ja itse asiassa edellytetäänkin. Itse en koe olevani tämän hankkeen kiihkokannattaja, mutta mielestäni tämä on kuitenkin positiivinen askel ja yritys nostaa Helsingin kilpailukykyä ja samalla luoda kaupunkiimme työpaikkoja ja verotuloja sitä myöten. Suomi ja Helsinki ovat jääneet selkeästi muista pohjoismaisista pääkaupungeista jälkeen, ja kuten täällä on moneen otteeseen todettu, Slush, Flow tai monet muut todella upeat tapahtumat eivät kykene kaikkea tätä tyhjiötä kattamaan. Tosiasia siis on, että ne eivät vain yksinkertaisesti riitä pitämään meitä kilpailukykyisinä pohjoismaisessa vertailussa.

Miksi sitten minä kannatan nyt tätä esitystä? Matkailu on kasvava ala, ei pelkästään pohjoismaisesti vaan maailmanlaajuisesti. Sen positiivisella kehityksellä on kiistatta vaikutusta moneen paikalliseen yritys- ja palvelutoimintaan. Toiseksi, tämä on myös hanke, jollaista me emme kykene toiveistamme huolimatta omin voimin varmastikaan rakentamaan sellaiseksi, että se olisi riittävän vetovoimainen kansainvälisessä vertailussa. Kolmas ja ehkä yksi merkittävimmistä vaikuttimista oli tuo viime viikolla julkaistu uutinen, jonka mukaan museojohtajat puolsivat uuden toimijan tuloa markkinoille. Siinä puhui mielestäni asiantuntijoiden ääni.

Selvää on, että epäonnistuminen on aina olemassa oleva vaihtoehto. Se on realismia. Mikäli esitys kaatuu, se lienee joillekin voitto, mutta kuka siitä hyötyy, mielestäni ei kukaan. Onnistuminen taas tuo työpaikkoja sekä verotuloja. Se ei toivottavasti ole keltään pois.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Toivon, että tänään kyetään näkemään tulevaisuuteen ja annetaan Helsingille mahdollisuus onnistua.

Valtuutettu Saarnio

Arvoisa puheenjohtaja.

En halua pitkittää tätä keskustelua. Mielestäni valtuutettu Osku Pajamäki sanoi sen, mitä minäkin ajattelen. Ihmettelen tosin sitä, että tämä Guggenheim-ehdotus aikoinaan murskasi kokonaan sen rannan suunnittelun muilta osin. Se oli vain yksi vaihtoehto mielestäni olemassa, ja tiedän, että tätä nyt Guggenheimille maksutonta tonttia voisi maksutto-

30.11.2016

mana suunnitella kyllä moneen tärkeämpään, paremmin kaupunkia hyödyntävään, paremmin työllistävään, paremmin kaupungin kulttuuria esittelevään tarkoitukseen kuin tätä nykyistä museohanketta.

Lisäksi olen kyllä valtuustossa ensimmäistä kertaa tilanteessa, että vastaan tehdään ehdotus, jossa on selvä muutos tähän alkuperäiseen ehdotukseen, ikään kuin kaupunki voisi yksipuolisesti muuttaa näitä muutoksia. Mielestäni se oli esitys, joka olisi tarkoittanut asian käsitteilyn keskeyttämistä ja asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi, mutta kun näin ei käy, ilmeisesti on ainoa mahdollisuus äänestää tämä nyt nurin. Jos tämä into riittää puoltajilla, on mitä todennäköisintä, että seuraava ehdotus on vielä parempi kuin tämä nykyinen. Mutta saattaa olla, että silläkin on vielä vastustaja. Olen sitä mieltä, että olisi paras luopua tästä hankkeesta ja ryhtyä suunnittelemaan tätä aluetta uudella tavalla.

Valtuutettu Paavolainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kuulun tämän hankkeen aika innostuneisiinkin kannattajiin. Olen kuvataiteen harrastaja itse, ja ihan nuoresta teinityöstä asti olen löytänyt modernin kuvataiteen, ja ihan perhesyistäkin olen ollut aina kiinnostunut arkkitehtuurista ja modernista arkkitehtuurista. Olen helsinkiläinen ja asunut tuossa ihan tuon rannan tuntumassa tärkeän nuoruuden vaiheen.

Minusta tämä hanke tällaisenaan kaupunginhallituksen ehdotuksena on jo ihan hyvä. Täytyy sanoa, että se on tässä yli valtuustokausien kestävässä neuvottelutilanteessa parantunut, ja se on riittävän hyvä. Oskalan tapaan en ole huolestunut siitä, pitävätkö nämä ennustetut luvut, joita tällaisessa hanke-esityksessä kuitenkin pitää aina olla – pitää olla joku ennuste siitä, miten tämä rahoitus ja jatko tulee pelaamaan – koska se on hieno taidemuseo, ja meillä on valtava kehitys menossa, jossa Helsinkiin on nousemassa taidemuseoita. Hienoa, että Helsingin uusi taidemuseo HAM avasi ovensa. Hienoa, että Amos Anderson, joka on myös ollut kaikki vuosikymmenet rakas taidemuseo, saa uudet tilat tuohon Lasipalatsin ympäristöön, ja paljon muuta positiivista tapahtuu.

Sosiaalidemokraattina, paitsi että kannatan tätä kulttuurihankkeena, totta kai uskon siihen, että tällä on myös hyvin positiivisia taloudellisia vaikutuksia. Se tuo työpaikkoja ihan yrityselämän kautta. Sitten se tuo vähän uudenlaisia matkailijoita Helsinkiin. Todennäköisesti esimerkiksi

30.11.2016

iäkkäämpiä matkailijoita, jotka vaativat esteettömiä palveluita, jotka tekevät hirveän hyvää tälle kaupungille. Siinä on edistettävää.

Tämä arkkitehtuurikilpailun voittanut rakennus on mielestäni todella kaunis, hieno, lennokas, kevyt. En näe sitä hiilikasana, ja sehän on pohja, josta sitten sitä lähettäisiin kehittämään.

Minusta on hyvä, että sitä omistaa nimenomaan julkisesti kaupunki. En toivo, vaikka on hienoa, että lahjoittajat ovat lähteneet, että on tehty iso työ ja kerätty siihen myös yksityistä rahoitusta, se tuo ikään kuin tahtotilaa siihen myös ympärille ja vastuun jakamista. Mutta minusta on tärkeätä, että kaupunki omistaa valtaosiltaan tämän julkisen hienon museorakennuksen ja voi myös sitten suunnitella sen jatkokäyttöä, kun on ensin katsottu, miten se lähtisi käyntiin.

Kiitos.

Valtuutettu Valokainen (vastauspuheenvuoro)

Jokaisella on mielipiteensä, ja tämä minua ihmetyttää, kun puhutaan siitä, että Guggenheim toisi jollain lailla näkyvyyttä. Voin sanoa, että se tuo yhtä paljon näkyvyyttä kuin joku fucking McDonald's täällä Helsingissä. Anteeksi, siis täällä Helsingissä McDonald's. Pyyhitään se piip-sana veke. Missä on meidän itsetuntonne, ja mihin me tarvitsemme tällaista älytöntä kolossia? Sitä minä ihmettelen, come on.

Valtuutettu Razmyar

Arvoisa puheenjohtaja.

On syytä heti alkuun sanoa, että kannatan lämpimästi kulttuuria ja kansainvälisyyttä. Sitä on hyvä nostaa myös tässä keskustelussa esiin. On ollut hyvin ikävää seurata hyvinkin mustavalkoista vastakkainasettelua ja toisaalta hyvin pelkistettyä keskustelua siitä, kuka kuuluu kulttuurin vastustajiin ja kuka kuuluu kannattajiin. Omaan tämänpäiväiseen äänestysratkaisuuni vaikuttivat 2 asiaa. Ensimmäinen niistä liittyy avoimuuteen ja läpinäkyvyyteen, jotka ovat minulle päättäjänä hyvin tärkeitä. En ole vakuuttunut niistä tämän prosessin aikana. Olen myös eri mieltä siitä, että aika ei ole kirkastanut tätä esitystä, ei ainakaan minulle. Päinvastoin, keskustelu on saanut koko ajan uusia hämmäntäviä käänteitä. Sellainen nähtiin valitettavasti myös juuri tänään.

30.11.2016

Toinen asia koskee Helsinkiä ja olemassa olevaa taidetta. Meidän on syytä olla ylpeitä olemassa olevasta tarjonnasta. On tosiaankin syytä nostaa omatuntoa, ja se on muuten asia, joka vaikuttaa myös matkailijoihin. On syytä itse olla ensin ylpeä omasta kotikaupungista. Helsingin taide-elämä ei nouse tai kaadu Guggenheimin mukana. Kulttuuri on sen sijaan Helsingille välttämätöntä. Kulttuuritarjontaa on tänne erittäin tervetullut, mutta sitä on tuettava taloudellisesti läpinäkyvästi ja järkevin ehdoin. Niitä ehtoja ei aseteta kokouksen aikana. Mielestäni se ei ole normaali toimintatapa, ja tämä valitettavasti vahvasti käsitystäni entisestään koko tästä prosessista.

Lopuksi haluaisin kiittää erityisesti kuntalaisia, helsinkiläisiä hyvinkin asiallisesta palautteesta, jota kansalaiset ovat meille tämän prosessin aikana lähettäneet. Siihen liittyy intohimoja, mutta mielestäni ne ovat täysin aiheellisia ja koskevat hyvin paljon laajempaa keskustelua kuin pelkästään tätä Guggenheimia.

Valtuutettu Koulumies (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Nasima toi äsken hyvin esiin sen näkökulman, että tätä on yritetty ajaa ikään kuin leimaamalla Guggenheimin vastustajat jotenkin kulttuurin ja taiteen vastustajiksi. Tämä on tosi vastenmielistä ollut kyllä koko keskustelun aikana. Itsekin olen siis yliopistoon pyrkinyt ja päässyt lukemaan taidehistoriaa ja kuvataiteesta olen ollut kiinnostunut, ja ihan järkisyin mielestäni vastustan tätä Guggenheim-esitystä, joka meille on nyt tänne tuotu. Toisaalta pitää muistaa, että tämä ei ole pitkään aikaan tällä kaudella ollut enää mikään taidehanke, vaan tätä on ihan puhtaasti matkailu edellä meille yritetty myydä.

Täällä aiemmin käytettiin puheenvuoro siitä, millä rahalla Guggenheim-säätiö on Milttonin palkannut lobbaamaan, kun tämä on ollut hirveän voimakasta lobbausta. Me taisimme itse nämä pari milliä tuossa monta vuotta sitten säätiölle antaa tällaiseen mainostarkoitukseen, eikä se yksi värikuvaläpyskä tainnut niin paljon maksaa silloin, että rahaa säästy.

Valtuutettu Ikävalko

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut ja muut kuulijat.

Tästä aiheesta on keskusteltu paljon, mutta valitettavan mustavalkoisin kannoin, sekä täällä tänään että myös kaikkialla muualla tätä päätöstä

30.11.2016

edeltävää kokousta. Minulle tämä päätös on valinta, jossa punnitaan ennen kaikkea erilaisia hyötyjä ja myös haittoja ja riskejä. Näkökulmina ainakin ovat kaupunkikuvalliset ja toiminnalliset, mitä on hirvittävän vähän täällä tänä iltana kosketettu – jos ollenkaan – sitten elinkeinopoliittiset, kulttuuripoliittiset ja toki taloudelliset.

Keskityn itse asiassa nyt enimmäkseen tähän kaupunkikuvalliseen kysymykseen, joka minua on itseäni kovasti harmittanut. Minusta Eteläsatama ei ole hyvä sijoituspaikka tai ainakaan paras mahdollinen sijoituspaikka Helsingissä tälle kyseiselle museolle. Helsingin merellinen paraatiaukeama ei sitä tarvitse visuaalisesti. Parkkipaikasta ja terminaalista huolimatta Helsingin Eteläsatama ei ole rikki, niin kuin esimerkiksi aikoinaan Bilbao oli. Suunniteltu museo sen sijaan kyllä rikkoisi tuon alueen. Toki voi ajatella, että se rikkoo sen niin selkeästi, että lopputulos siksi on kiinnostava. Minä en kuitenkaan ihan näe asiaa näin.

Tuohon kohtaan voidaan suunnitella ja toteuttaa monenlaista muutakin, niin kuin lieenee tarkoituskin, kunhan tämä päätös ensin saadaan tehtyä. Parkkipaikaksi sitä ei tarvitse jättää, ja ylipäänsä tuo rantaraitin kohentaminen ja avaaminen olisi pitänyt olla kaupungin agendalla ja kauan sitten. Tarkastelua saa kernaasti laajentaa maailmanpyöristä ja altaista muuhunkin.

Henkilökohtaisesti olen alusta alkaen esittänyt eli vuosia sitten jo Guggenheimin museon sijaintivaihtoehdoksi Suvilahden Hakaniemen rantaa aluetta, esimerkiksi hiilikasojen tilalle ja vaikka tuleviin Kruunusiltoihin yhdistettynä. Arkkitehtonisesti ja kaupunkikuvallisesti nuo tänne suunnitellut hiilimökit olisivat Eteläsatamaa paremmin sinne myös istuneet. Alue olisi mahdollistanut myös vapaammat kädet mielenkiintoisille ratkaisuille ja rakennuksille ihan Bilbaon tyyliin. Sieltä olisi sitten ollut helppo jatkaa vaikka raitiovaunulla Vartiosaareen ei-hiiltyneiden puiden tai luonnon helmaan, kun on saanut tarpeeksi rakennetusta kulttuurista. Luulisi turistejakin tällainen Helsingin erilaisten vahvuuksien kombinaatio kiinnostavan. Harmi vain, että muita kanssapäättäjiä tämä kaupunkikuvallinen ja toiminnallinen tarkastelu ei ole kiinnostanut. Toisaalta tähän tiettyyn näköalattomuuteen on saanut tottua taannoisesta Musiikkitalo-sijoituspäätöksestä lähtien.

Bilbao-efekti tuskin siis toteutuu vastaavasti Helsingissä, sillä siellä se oli osa laajempaa satsausta kaupungin kehittämiseen, kuten täällä on jo todettu useaan kertaan, ja toisaalta turistisesonki on pidempi mukavammasta ilmastosta johtuen. Guggenheim ei meillä siis myöskään edistäisi samalla tavalla mielenkiintoista kaupunkirakenteen eheyttämistä kuten Bilbaossa, valitettavasti. Toisaalta positiivisena seikkana voisi sanoa, että ehkä saisimme merellisen olohuoneen, jos tavoite

30.11.2016

myös pääsymaksuttomista avoimista tiloista ja vapaasta planeerauksesta alueelle ja sen läpi toteutuisi.

Elinkeinopoliittisesti Guggenheim lienee hyvä asia Helsingille. Kulttuurinäkökulmasta todennäköisesti pääosin myös. Suhteessa moniin Helsingin investointeihin on Guggenheim varsin pieni, eikä kulttuuria vastaavalla tavalla tosiaankaan tueta riittävästi eikä tarpeeksi usein. Omasta kulttuurimyönteisyydestäni tämä hanke ei jää osaltani kiinni. Toisaalta tässä on joutunut huomaamaan, että kulttuurimyönteisyys tarkoittaa erilaisia eri ihmisille. Olisi hienoa, jos näitäkin näkökulmia voisi rakentavasti yhdistää vastakkainasettelun sijaan.

Alustava sisältösuunnitelma pitää sisällään kotimaisten tekijöiden ja ? nostamista ja mainitsee design- ja arkkitehtuuripainotuksesta. On kuitenkin epäselvää, onko solmittava sopimus sellainen, joka mahdollistaa riittävästi kotoperäisen osaamisen esiin nostamisen ja sisältöihin ja toimintoihin vaikuttamisen.

Lopetan ihan kohta, ihan 2 lausetta vain. Tämänhetkiset laskelmat eivät minua ihan vakuuta, ja rahoituspohjan toteutuma on osin kysymysmerkki. Näin on useinkin, mutta tässä tapauksessa meillä olisi hyvä olla selkeämpi käsitys pelimerkeistä. Olen punninnut arvioituja hyötyjä ja haittoja ja riskejä todella paljon, ja päätöksen tekeminen ei ollut helppoa osaltani. Päädyin kuitenkin sanomaan näillä ehdoilla ei. Toivotan kuitenkin Guggenheimin tervetulleeksi paremmalla tai toisella sijainnilla ja helsinkiläisten veronmaksajien näkökulmasta laveammalla rahoituspohjalla.

Kiitos.

Valtuutettu Tuomas Rantanen

Puheenjohtaja. Valtuustotoverit.

Ihan ensiksi otan kantaa tähän Lasse Männistön vastaesitykseen. On totta, että se on kaupungille hieman edullisempi kuin tämä pohjaesitys, ja siinä mielessä kiittelen Lassea siitä huomiosta, että juuri tämä yksityisen ja julkisen rahoituksen sekoitus on tässä ollut mielestäni yksi ongelma. Se ei kuitenkaan korjaa niitä suurimpia ongelmia, mitkä tässä sopimuksessa on eikä missään tapauksessa tee minun mielestäni esitystä kannatettavaksi. Vielä suurempi ongelma tässä on, että jos kaupunginvaltuusto ottaa tavakseen ja hyväksyy menettelytavan, että me ryhdyimme valtuustossa vastaesityksillä muuttamaan jo neuvoteltuja sopimuksia, me emme pysty käytännössä kaupungin hallinnossa neu-

30.11.2016

vottelemaan kunnolla sopimuksia jatkossa ollenkaan, vaan jokaisesta tonttikaupasta tai jokaisesta raitiovaunuhankinnasta täällä tehtäisiin siten uusia vastatarjouksia, joiden perusteella nämä tilaajat päättävät, lähdetäänkö mukaan vai ei. Sellainen peli ei vetele, ja tämä on pelkäänsä nyt pelikortti – ei mikään ässä vaan ruutunelonen korkeintaan – joka hihasta putkahtaa, jotta voitaisiin pelastaa hanke, jolla selvästi ei ole kannatusta valtuustossa.

Oma kantani tähän itse hankkeeseen on alun alkaen ollut vastahankainen ja kriittinen. Ei suinkaan sen takia, että olisin kulttuurivihamielinen tai suhtautuisin Guggenheimiin amerikkalaisena säätiönä jonkin takia ideologisesti kyseenalaisena tai vastaavaa. Olen toiselta sivupersoonaltani kulttuuritoimittaja, seuraan taidetta. Jos Guggenheim tulee, tulen varmasti olemaan siellä erittäin ahkera kävijä, mutta minun mielestäni ongelma siinä on, että hanketta on ajettu hyvin epämääräisesti vehkeillen ja sellaisella hypellä, jossa on paljon katteettomuutta mukana. Se ei ole kaupungin etu.

Tämä panostus kulttuuriin on asia, joka mielestäni on järkevää sinänsä – ymmärrän ja kannatan sitä – mutta me olemme hirveän vähän kysyneet, mitä tämä hanke oikeasti tuo meille kulttuurista lisää Helsingin tarjontaan. Meillä on tällä hetkellä HAMissa, Ateneumissa ja Kiasmassa juuri sellaiset näyttelyt juuri sillä skaalalla ja profiililla, joita myös tämä Guggenheim meille toisi. Se olisi ihan kivaa, jos niitä on vielä lisää, mutta se ei ole sen hinnan väärti, että me saamme niitä samoja näyttelyjä vielä yhteen lisätaloon. Meillä on Modigliani, meillä on Kusami, meillä on Hatoum, meillä ovat nämä vastaavat nimenomaan saman tyylilajin ja aikakauden teokset, joita myös Guggenheim toisi. Tiedän, että näyttelyt olisivat hyviä. Olen käynyt New Yorkissa, olen seurannut niiden ohjelmaa. Tässä ei ole ongelmaa. Ongelma on se, onko tämä juuri se panostus kulttuuriin, jonka haluamme tehdä, jotta Helsinki olisi parempi kulttuurikaupunki.

Toinen asia. Panostus matkailuun. Sekin on tärkeä ja hyvä, mutta me olemme keskustelleet koko ajan siinä kulmassa, että Helsinki olisi jotenkin epämieluisa turistikaupunki tällä hetkellä. Tämänhetkisen turistikeskustelun näkökulmasta Helsinki on jo itsessään – ja Suomi – kiinnostava, ja nimenomaan erityisenä, omalaatuisena kohteena. Ajatus siitä, että me tarvitsisimme Guggenheimin tehdäksemme meistä mielenkiintoisempia, on väärä ajatus matkailun logiikan näkökulmasta. Ei siitä nyt haittaa olisi välttämättä, mutta ei se ole juuri se asia, joka tällä hetkellä on kiinnostavinta Helsingissä tai Suomessa.

Kolmas asia. Panostus brändiin. Täällä on käyty monessa puheenvuorossa esiin se, että totta kai se on tunnettu brändi ja jotkut sen perässä

30.11.2016

tulevat, mutta se on myös brändi, jossa on paljon riskejä mukana. Se ei ole kulttuurikentällä tällä hetkellä parhaassa maineessaan, ja etenkin se ei ole parhaassa maineessaan näitten uudistushankkeiden kautta. Abu Dhabissa se ei ole ylipäänsäkään tällaisena, miten nyt sanoisi, myöskään Guggenheim-partnerin näkökulmasta, niiden sijoitusyhtiöiden näkökulmasta. Siihen sisältyy paljon sellaisia brändiriskejä, joiden kanssa Helsingin brändääminen ei ole ongelmatonta. Ne saattavat läjähtää meidän käsiimme vielä jossain vaiheessa.

Neljäntenä sanon panostuksesta kaupunkitilaan. Tuo tila on sellainen, johon oikeasti voisi jotain rakentaa. Arkkitehtuurisesti tuo ei ole kaikkein kiinnostavin teos, mutta se ei ole myöskään sinänsä mahdoton, mutta ei välttämättä panoksensa väärti. Satamatarpeet eivät ole olleet siinä kuvissa tarpeeksi hyvin nähtävissä.

Lopuksi sanon vain sen, että ymmärrän hyvin, että jotkut kannattavat tätä, haluavat ottaa tämän riskin. Ymmärrän sen, mutta itse olen sitä mieltä, että kaupungin ei kannata, se ei ole kulttuurin, se ei ole kaupunkilaisten etu, että näillä ehdoilla tähän hankkeeseen lähdetään mukaan.

Kiitoksia.

Valtuutettu Pakarinen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Kun tässä puhuttiin sataman tarpeesta, haluaisin vain korostaa sen, kuten Rantanen itse asiassa itsekin maanantaina kuuli, että satamatoiminnot eivät ole esteenä Guggenheimille eikä päinvastoin.

Kiitos.

Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Kuultiin toki, mutta kuultiin myös, että sieltä oikeasti rekkaliikenne tavalta tai toisella järjestettävissä näissä havainnekuvissa tätä tiereittiä ei ole laitettu lainkaan näkyviin.

Valtuutettu Relander

Arvoisa puhemies. Hyvät valtuutettukollegat.

30.11.2016

Työskentelen itse viestintätoimistossa, ja itse asiassa toimialana on vaikuttajaviestintä. En koe, että olen liittoutunut pahuuden voimien kanssa. En koe, että me harrastamme voimakasta lobbaamista. Itse asiassa viestintätoimiston käyttö on nykyään aika arkista ja sellaisessa tilanteessa, että jokin instituutio haluaa lanseerata omaa toimintaansa jossain vieraassa maassa, vieraassa kulttuurissa, olosuhteissa, sellaisessa lainsäädännössä, jota he eivät tunne, on aika järkevää käyttää viestintätoimistoa.

Mutta puhutaan nyt itse asiasta. Guggenheim on muodostunut meille rakkaaksi viholliseksi. Vaikuttaa siltä, että yhdet saavat vihata museossa taidetta, toiset kapitalismia. Itse näen, että taide on aina myönteistä ja hankkeessa on kyse kulttuurin ylösrakentamisesta, ei vähäisten varojemme viemisestä rikkaisiin suihin. Itse asiassa jos ollaan ihan tarkkoja, Guggenheim-säätiö on voittoa tuottamaton säätiö, josta ei nosteta osinkoja ulos. Tietysti voidaan ajatella, että heidän toimintaansa sisältyy muita intressejä. Itse en tämän prosessin aikana niitä ole nähnyt.

Sen ainakin voimme todeta – ja kuka tahansa, joka on keskustelua seurannut – että taide herättää intohimoja. Se on tietysti positiivista. Jokaisella helsinkiläisellä on mielipide Guggenheim-hankkeesta. Haluan kiittää teitä, hyvät valtuutettukollegat, siitä, että keskustelu täällä on ollut huomattavan paljon asiallisempaa kuin internetissä. Totean myönteisenä, että emme ole enempää keskustelleet Abu Dhabin työlainsäädännöstä työmaalla, jossa työläisten oikeuksia poljetaan, vaikka samaan aikaan sanotaan, että itse työmaa ei ole käynnistynyt. Siihenkään ei ole viitattu kovin montaa kertaa, että museo olisi portti arktisten merialueiden tuhoisaan hyödyntämiseen. Olemme puhuneet aika paljon itse asiasta.

Kriittisen kansalaismielipiteen taustalla on ihan omat perustellut tekijänsä. Me kaikki tiedämme, että ensimmäisen kierroksen ehdotus oli huono, ja siitä lankesi epäilyksen varjo koko hankkeen ylle. Mitä enemmän olen hankkeeseen tutustunut, sen enemmän kohdallani tämä epäily on hälventynyt. Itse asiassa siinä vaiheessa kun kaupunginhallitus linjasi, että tähän hankkeeseen ja päätökseen kytkeytyy laajempi Helsinki kuvataidekaupunkina -hanke, jossa kohdennetaan lisäämäärärahoja koko kuvataiteen kentälle, ja siinä vaiheessa, kun helsinkiläiset taidemuseoiden johtajat lähes yksimielisesti totesivat, että tällainen hanke hyödyttää koko kuvataiteen kenttää, totesin, että kriittiselle asenteelle ei kohdallani ole perusteita.

Kävin myös viime viikolla Roomassa paikallisten kulttuurivaikuttajien kanssa keskustelua aiheesta ja kerroin, että meillä suunnitellaan Guggenheim-museon rakentamista Helsinkiin. He kaikki olivat tästä va-

30.11.2016

rauksetta ilahtuneita ja ajattelivat, että tämä on kova juttu. He tiesivät myös, mikä Guggenheim on. He eivät tiedä, mikä on Kiasma. Me tiedämme, että Kiasma on hieno museo. Me tiedämme, että HAM on hieno museo, suorastaan loistava museo. Olen iloinen siitä, jos me pysymme tekemään sellaisen päätöksen, joka tuo näitten museoiden työtä entistä laajemman yleisön silmien eteen.

Tietenkin olen sitä mieltä, että jos me päätämme rakentaa Guggenheimin, näin myös käy.

Kiitos.

Ledamoten Wallgren (replik)

Arvoisa puheenjohtaja.

On hämmentävää, että älymystöä tässä edustava toveri Relander puhuu arkisuudesta noin huolettomasti. Feministi minussa tietää, että moni asia, joka on kovin arkinen, on kovin huono. Jos Relander pitää, ei muista tätä feminismin oppia, että usein arkisia käytäntöjä pitää muuttaa ja se vaatii ison työn, sitten hän on tiennyt jotain olennaista feminismistä oppimatta. Relander sanoi puheenvuorossaan, että viestintätoimistojen käyttö on nykyään arkea. Se on osa poliittista arkeamme. Jos näin on, meidän täytyy olla hyvin tarkkoja siitä, miten arki kehittyy. Minkälaisia sääntöjä meillä on siitä, miten viestintätoimistot toimivat, mitä säädellään niiden talouden läpinäkyvyydestä, mitä säädellään virkamiesten ja päättäjien suhteista viestintätoimistoihin? Kaikki tämä vaatii avoimuutta ja säätelyä, jotta ei tulisi sitä epäilyä, että rahalla voidaan ostaa poliittista vaikutusvaltaa. Toivon, että Jukka Rantala kanssani kehittää tätä säännöstöä. Koska viimeksi kun esittelin säännöstön kehittämistä tässä valtuustossa, äänestettiin nurin esitykseni, että tuotaisiin läpinäkyvyyttä lobbareitten ja virkamiesten ja päättäjien kommunikaatioon.

Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Täällä on ollut siitä keskustelua, onko tämä nyt kulttuuripoliittinen hanke vai elinkeinopoliittinen. Kysyisinkin valtuutettu Relanderilta, joka on myös kulttuuri- ja kirjastolautakunnan puheenjohtaja, sinä puhuit kuitenkin kulttuurista tuossa painolla kulttuuri. Emme me ole käsitelleet – itsekin lautakunnan jäsenenä – tätä hanketta kertaakaan.

30.11.2016

Valtuutettu Honkasalo (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvä valtuutettu Jukka Relander.

Olisin aika varovainen sen suhteen, mitä lausuisin – tai varsinkin jos kantaan on vaikuttanut museoalan ihmisten kannanotto, että miettisi vähän kontekstia, missä tämä lausunto on annettu. Tuskin heillä on muuta mahdollisuutta tässä tilanteessa kuin lausua positiivisesti. Voin Jukka Relanderille myös lähettää yli sadan taiteilijan adressin tältä päivältä, jossa hyvin merkittävät monet taiteilijat nimenomaan asettuvat vastustamaan Guggenheimin esitystä, joka tänään on täällä valtuustossa käsiteltävänä. Näiden nimien joukossa on sellaisia nimiä kuin esimerkiksi Aki Kaurismäki.

Valtuutettu Raatikainen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Täällä on puhuttu nyt aika paljon Guggenheimista ja tämän brändistä. Ihan muistutukseksi: ensimmäinen Guggenheim perustettiin -59 ja seuraava jo heti melkein 50 vuotta myöhemmin. Jos tämä olisi kauhean hyvä bisnes, luulisi, että näitä olisi yhtä paljon kuin Koneen hissejä ympäri maailmaa, mutta niitä on nyt tällä hetkellä 2 museona toimivaa. Se on aika vähän ottaen huomioon, että tämä on niin kova brändi. Koko juttu muutenkin vaikuttaa lähinnä – jotkut teistä muistavat tällaisen lehden kuin Pahkasika. Yhtäkkiä setä tulee ja sanoo, että tehdään tuohon musta laatikko, joka näyttää lähinnä Isiksen päämajalta, otetaan 130 miljoonaa rahaa ja saatte sitten ihan omistaa sen ja korjatakin sen rakennuksen omilla rahoillanne mutta tuotot lähtevät meille, jos niitä koskaan tulee, ja riskit ovat teillä. Eihän tämä ole todellista.

Sitten odotetaan, että sinne tulee laivalasteittain ihmisiä katsomaan niitä lyttyyn potkittuja kurkkupurkkeja. Kaikki kunnia modernille taiteelle. En ole sen lähin ystävä. Taidehistorian kokeista kuitenkin aina saanut kiitettävän, mutta se on toinen juttu. Näitä kannattaa nyt ihan oikeasti aikuisesti miettiä, että mikä tämä juttu on. Emmehän me nyt näin hölmöjä voi olla. Tänne tulee ihan jokin porukka kertomaan, että tässä on nyt teille, antakaa rahat meille ja meillä ei ole mitään vastuuta. Kaikki riskit ovat teillä. Ei voi mennä näin. Maailma näyttää tuolta Jakomäen kalliolta pikkuisen erilaiselta kuin Tähtitorninmäeltä. Se on pakko myöntää.

30.11.2016

Jos ajatellaan, että halutaan jotain toimintaa siihen alueelle, tässä on hyvä, ihan vapaasti käytettävissä oleva ehdotus. Meillä on tuolla hie-
noja hi-techiä edustavia jäänmurtajia Katajannokalla. Ajetaan yksi ke-
säksi tuohon ja avataan sen ovet. Sinne tulee turistiryntäys lapsiperhei-
tä. Pannaan siihen jokin jäänmurtajamuseo vaikka tai jäämuseo. Siinä
olisi suomalaista osaamista, varsinkin nyt kun tuota pohjoista reittiäkin
ruvetaan tässä virittelemään kuntoon jossain vaiheessa.

Apulaiskaupunginjohtaja Viljaselle muistaakseni valtuutettu Hyttinen
esitti kysymyksen. Siihen ei tainnut tulla vastausta. Esitän uudestaan.
Milloin saitte tiedon valtuutettu Männistön vastaesityksestä?

Kiitoksia.

Valtuutettu Kantola

Kiitos, arvoisat kuulijat.

Tässä menivät nyt pikkuisen pasmat sekaisin Männistön vastaehdotuk-
sen esityksen takia.

Välihuuto!

Näin juuri. Minulla oli itse asiassa ihan runokin tässä jo valmiina alku-
peräistä esitystä varten, mutta senkin joutui laittamaan sivuun. Tämän
päivän pohjaesitys on rahoituksen osalta sellainen, mitä ilman muuta
vastustan, koska siinä rahoitusvastuu on liian paljon kallistunut kau-
pungin puolelle. Kyllä näen, että tällaista draivia pitää olla myös val-
tuustokokouksessa. Kyllä tämä Männistön vastaesityksen tekeminen
on sinänsä virkistävä veto ja poikkeusyritys saada tähän Guggenheim-
asiaan ratkaisua. Mutta nyt tietysti se tuli sen verran yllättäen ja pyytä-
mättä, että näitten uusien ehtojen asettaminen tähän kokonaisuuteen
tällä aikataululla on vaikeaa.

Männistön ehdottamat muutokset ovat joiltain osin samoilla linjoilla
oman ehdotukseni kanssa. Nyt tarkoitan lainavastuuta, julkisivua, ma-
teriaalia ja rakennusteknistä toteuttamista. Tässä vastaehdotuksessa
rahoitusvastuun jakautuminenkin on nyt jo parempi, mutta täysin en voi
sitä vielä kannattaa. Nythän tässä ehdotuksessa puhutaan rakennusai-
kaisista kustannuksista, ja kuitenkin kyse on 20 vuoden aikaisesta so-
pimuksesta, jolloin on olemassa myös toiminta-aikaisten kustannusten
jako. Siitä haluaisin vertailupohjaa muihin museohankkeisiin nähden.

30.11.2016

Tietysti tuodaan esille tämä, että veronmaksajien rahoja tarvitaan heikommissa asemassa olevien elämäntilanteen parantamiseen, ja se on ihan totta. Asunnottomia ja muita täytyy pystyä auttamaan, ja siihen pitää löytyä rahaa. Mutta totta on myös se tällä hetkellä, että kun katsoo tätä esitystä vastaesityksen valossa, nythän tähän tulisi huomattavasti enemmän rahoitusta. Toisaalta Guggenheim toisi ilman muuta elinkeinopoliittista ja matkailullista arvoa. Nyt ei ole sitä tuotu esille ainakaan monessa puheenvuorossa, että se tarjoaa suoran vientimahdollisuuden eli veisi vientituotteena suomalaista ja pohjoismaalaista taidetta muihin Guggenheim-museoihin. Siinäkin mielessä mielestäni Guggenheim olisi ihan hieno, jos se olisi omalla tavallaan globaali maamerkki Helsingissä ja todella maailmanluokan arkkitehtuuri- ja design-museo, joka ilman muuta lisäisi Helsingin tunnettavuutta.

Jos nyt katsoo Eteläsataman aluetta tällä hetkellä ja miettii sen tilalle Guggenheimia – sellaista Guggenheimia ja sellaista aluetta, jossa olisi avointa tilaa, ravintoloita, kahviloita, baareja, design-myymlää, kyllä minä jotenkin kallistuisin jälkimmäisen vaihtoehdon puolelle. Kyllä se minun mielestäni houkuttelevammalta tuntuu. Mutta se, mitä siihen nyt ehdotetaan, ei ole kyllä se, mitä haluaisin nähdä. Kyllä tämän rakennuksen pitäisi ilmentää Kauppatorin ympäristöä eli olla samantyyppinen valkoinen helmi torialueella niin kuin tuomiokirkko on Senaatintorilla.

Niin kuin sanottu, en nyt kannata vastaehdotusta tässä muodossa.

Kiitos.

Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Täytyy sanoa, että olen edellisen puhujan kanssa samaa mieltä siitä, että näen kuten tässä vastaesityksessä yritin hahmottaakin, että varsinaiset ratkaisut rakennuksen osalta – oli kyse sitten arkkitehtuurista, massoittelusta, tarkoista kaupunkikuvallisista ratkaisuista tai pintamateriaaleista – tulee kiistatta ratkaista vasta kaavoitusprosessissa, jossa Helsingillä tulee olla aivan selkeästi lopullinen päätäntävalta ja sananvalta. Siltä osin on tärkeää, että pidetään lopullinen arkkitehtoninen muoto ja toteutustapa kaavoitusprosessin osana.

Valtuutettu Ingervo

Kiitos, puheenjohtaja.

30.11.2016

Täytyy myöntää, että olen jo kyllästynyt Guggenheimiin. Guggenheim ei pelasta Helsinkiä, vaikka jotkut odottavat sitä pelastajana, Messiaana. En luota Guggenheimiin toteutuvan rahoituksen tai kävijämäärätöiden osalta. Jos hanke on niin kannattava, miksei yksityistä rahaa ole tulossa enempää? Aikaa sen keräämiseen on ollut. Kyse ei ole siitä, mahtuuko Helsinkiin yksi museorakennus lisää, vaan siitä tässä tapauksessa, kenen rahoilla se rakennetaan ja ylläpidetään ja erityisesti onko se sen väärä.

En kannata Guggenheim-museota veronmaksajien rahalla. Keskustelu kuulostaa välillä siltä kuin puhuttaisiin Sammon taonnasta tai uskottaisiin Guggenheimiin joulupukkina, joka tuo loputtomasti lahjoja, kun vain oikein kovasti toivoo. Kuka uskoo Guggenheimiin ja kuka ei? Itse en usko. Äänestän siis ei.

Kiinnostavaa sen sijaan on ollut ajatus Guggenheim-museon kaikista mahdollisista veronmaksajille tulevista kuluista investointina. Investointina toivon jatkossa budjetoitavan erityisesti koulutuksen ja varhaiskasvatuksen menot sekä yksinäisyyttä ennalta ehkäisevän työn kulut kaikenikäisten osalta.

Valtuutettu Relander (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Enkä sellainen asia olisi syytä vielä täsmentää tässä keskustelussa, että se miten Guggenheim on meille kannattava tai kannattamaton, ei riipu siitä, miltä sen museon budjetti näyttää, vaan se riippuu siitä, tulee-ko tänne matkailijoita. Tuleeko tänne lisää ihmisiä, jotka käyttävät palveluitamme? Silloin emme voi puhua museon kannattavuudesta. Toivottavasti museo pyörii omillaan. Ehkä se tuottaa jotain pientä, ehkä se vie jotain pientä, mutta jos tulee riittävän moni transit-matkailija matkalla Aasiaan, joka päättää poiketa Helsinkiin yhdeksi päiväksi tuon museon takia tai viettää jopa yhden yön, silloin me ansaitsemme sillä rahaa.

Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Relanderille.

30.11.2016

Nyt meidän pitäisi silloin verrata sitä, mitä muita perusteita ihmisillä on matkailla Helsinkiin ja onko niillä minkälainen taloudellinen, työllisyys- tai muu vaikutus. Jos me laitamme saman investoinnin johonkin muuhun, tuottaako se kenties yhtä paljon työtä, tuloja ja vetovoimaa. Minun teesini on se, että sellaisia hankkeita löytyy useita, jotka myös luovat yhtä paljon työtä ja verotuloja. Nyt näitä vertailuja ei ole haluttu tehdä.

Valtuutettu Enroth

Ei kuuluu. Nyt kuuluu.

Kiitos, puheenjohtaja.

Minä ensin ihan tästä prosessista muutaman sanan. Meillä on tämän valtuustokauden aikana ollut paljon vaikeita päätöksiä tehtävänä, ja niihin on aina liittynyt jonkinlainen pakon maku. On hyväksyttävä yleiskaava karvoineen päivineen, vaikka kuinka olisi tehnyt mieli antaa periksi äänestäjiensä toivomuksille. Näin on käynyt Kruunusiltojen kanssa ja monta muuta asiaa. Niinpä tämä tapa, jolla tämä tuotiin esille tällaisena sopimuksena, aluksi vaikutti aika hankalalta asialta, koska vaikeahan sopimuksia on ruveta neuvottelemaan tästä salista liikkeelle lähtien. Sen sijaan Männistön näkemys tästä tai Männistön ehdotus asian uudelleen käsittelemiseksi on vastaus tähän prosessiin siten, että sitä voidaan todella aidosti keskustella eikä olla sen tilanteen edessä, että ota tai jätä. Pakko vähän lievenee ja pystymme vaikuttamaan lopputulokseen.

Toinen asia, joka on tullut tässä selville, on se, että nämä kuvat ja illustraatiot, joita tästä uudesta rakennuksesta on esitetty, ovat yksiä versioita eli paljon tulee toteutusvaiheessa muuttumaan. Tämä on toinen asia, josta vähän puhuisin. Olin tuskin 6:tta vuotta vanha, kun kävin äidin kanssa Kauppatorilla ja kysyin äidiltä, että mikä tuo musta talo on tuossa Uspenskin katedraalin edessä. Siinä oli synkkä tiilinen asuinrakennus, joka näytti kuin kummituslinnalta. Pari vuotta sen jälkeen kävin uudestaan tuossa, ja sinne oli rakennettu Enson uusi valkoinen marmorilla katettu toimitalo, joka loi valoa tuohon kauniiseen sataman pohjukkaan. Nyt meille on tulossa Guggenheimin museo tai tarjolla museo, joka muistuttaa kalevalaista Pohjan akan kotakylää ja synkkyydessään tietyllä tapaa sopii ympäristöön mutta poistaa kokonaan Eteläsataman hienopiirteisen vaaleiden vanhojen rakennusten rivistön valoisuuden. Tästä valoisasta ilmeestä, positiivisesta hengestä, joka satamaltaa on, en mielelläni luopuisi.

30.11.2016

Guggenheimiin on monessa suhteessa hyvin perusteltu hanke, mutta kyllähän sitä vielä voidaan kerran katsoa uudelleen, jotta nähdään, mitä selvityksiä ja mitä selvyyttä saadaan näihin täällä esitettyihin toiveisiin ja siltä pohjalta päätöstä harkitaan. Minusta Guggenheim-museo paikka on kovin hallitseva. Se on iso taloryhmä ja vie hohdon meidän hienopiirteisestä empirerakennusrivistöstä. Oikeampi paikka olisi jossain muualla arvopaikalla, vaikka nyt Kansalaistorin tai Töölönlahden rannalla.

Näillä perusteilla ja monella muulla, joita nyt en viitsi toistaa, kun näitä on niin moneen kertaan toistettu jo tähänkin mennessä, minä vastustan Guggenheim-museohanketta nykyisessä muodossa.

Kiitos.

Valtuutettu Kivekäs

Kiitos, puheenjohtaja.

Kuten tähän mennessä keskustelusta varmaan on jo käynyt ilmi, vihreillä ei ole yhteistä ryhmäkantaa Guggenheim-museoon. Sanon sen kuitenkin selvyiden vuoksi vielä ääneen. Olemme keskustelleet ryhmässä useaan kertaan Guggenheimista ja todenneet, että siihen on erilaisia näkökulmia ja kukin valtuutettu ratkaisee asian omasta puolestaan. Myöskään emme ole tehneet kenenkään kanssa mitään sopimusta asiasta mihinkään suuntaan. Vihreillä oli...

Välihuuto!

Selvyiden vuoksi, kun tällaisesta on joskus kuullut. Sanoin sen nyt myös valtuutettu Honkasalon tietoon.

Vuonna 2014, kun Guggenheimin tontin varauksesta keskusteltiin, vihreä ryhmä julkaisi joukon kriteerejä, minkälaisin ehdoin me näkisimme museon mahdolliseksi tai jopa kannatettavaksi. Nyt olemme tietenkin käyneet näitä ehtoja huolella läpi, tehneet niistä analyysiä ja keskustelleet niistä ryhmässä. On kuitenkin niin että melko moni niistä ehdoista on melko tulkinnanvarainen. Muutama ehto selvästi täytyy niin että siinä ei ole mitään kiistan varaa. Monet jossain määrin täyttyvät. Jotkin ehkä jossain määrin eivät täyty, mutta siihen jää monen ehdon kohdalla tulkinnanvaraa. Siksi kukin valtuutettu tulkitsee myös omasta puolestaan, miten näitä ehtoja näkee ja näkeekö niiden täyttyvän.

30.11.2016

Nyt omasta puolestani ja omana kantanani hankkeen taloudellisesta puolesta en rupea toistamaan jo sanottua. Viittaa siihen, mitä etenkin valtuutettu Tuomas Rantanen on täällä tästäkin pöytäkirjasta nyt sanonut. Yhden uuden näkökulman ehkä kuitenkin tähän voisin tuoda. Seuraa sitaatti tuoreesta Finlandia-voittajasta Akvarelleja Engelin kaupungista. Näin kirjan mukaan pohtii Engel: "Haluaisin rakentaa Helsinkiin jotain ennennäkemätöntä, joka olisi heti kaikkien omaa." Tämä voisi olla onnistuneen julkisen rakennuksen öinen määritelmä. Tänä yönä Guggenheim-hanke ei ole Engelin tarkoittama onnistunut. Se ei selvästikään ole heti kaikkien oma. Ei jokaisen rakennuksen tarvitsekaan tietenkään olla. Täällä on viety eteenpäin monia sellaisia hankkeita, joista moni ei pidä. Jotkut pitävät, toiset eivät. Sellaista se on. Mutta tämän hankkeen kohdalla isompi kysymys on siinä, että Guggenheimin museosta ollaan kuitenkin tekemässä Helsingin brändäyksen yhtä ydinkulmakiveä. Ol-lakseen mielekäs museon on tarkoitus olla osa sitä, mitä on Helsinki, miten Helsinki näyttäytyy. Silloin kysymys siitä, että sillä on laaja vastustus, onkin ongelmallisempaa. Guggenheim ei täysin vastaa sitä, miten minä näen Helsingin, ja selvästikään se ei vastaa sitä, miten suuri osa helsinkiläisistä haluaa kotikaupunkinsa kokea. Jos ajatellaan ihan brändäyksenä, kyllähän tämä on jossain määrin ongelmallista brändäystä.

Se hankkeesta. Vielä muutama sana täällä tänään tehdystä vastaehdotuksesta, jossa lähdettiin muuttamaan ehtoja ja sopimusluonnosta. En pidä sitä hyvänä menettelynä. En pidä hyvänä, että valtuuston kokouksessa yhtäkkiä lähdetään muuttamaan ehtoja ja luomaan uutta. Tulee tällainen, että mitähän nyt taas. Yhtäkkiä tehdään päätös jotenkin eri tavalla ja eri asiasta kuin mitä oltiin päättämässä. Siksi en myöskään kannata tätä vastaehdotusta, koska jos joka asiassa toimisimme näin, kohta täällä ei voisi päättää mistään. Ratikkahankinnassa yhtäkkiä tehtiisiin vastaehdotus, että ei kun hankitaan 5 miljoonaa halvemmalla. Sitten sen jälkeen äänestetään ja kysytään, miksi kannatat kalliimpia ratikoita, kun voisit kannattaa myös halvempia ratikoita. On vakiintunut käytäntöä ja on päätöksenteon kannalta järkevää, että jos päätös ei niillä ehdoilla, jotka ovat käsillä, miellytä vaan halutaan muuttaa ehdot ja ulkopuolisten kanssa tehtäviä sopimuksia, asia palautetaan virkamiehille, jotka pyrkivät valtuuston tahdon mukaisen sopimuksen tekemään siinä ehkä onnistuen, ehkä ei.

Näin minä näkisin, että asiat kuuluisi tehdä. En kannata siksi tätä vastaehdotusta.

30.11.2016

Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Kivekkäälle toteaisin, että ei täällä kyllä nyt ole tällaista päätetty, että Helsingin Guggenheimista tehtäisiin mitenkään meidän brändiämme. Kyllähän Helsingillä on ihan omat perinteiset vakiintuneet tapansa tuoda kaupunkiamme esille. Senaatintorin ympäristöhän ja merellinen ympäristö saaristoineen päivineen on se, joka on ihan olennaisesti Helsingin vetovoimaa. Mutta museon ja kulttuurin kannalta totta kai se on siinä ympäristössä ehdottomasti varmaan yksi vetovoimatekijä myös.

Valtuutettu Rauhamäki (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja Kivekäs tuossa totesi, että ei ole hyvän käytännön tapaista, että valtuustossa tuodaan vastaehdotuksia. Muistaakseni olemme – enpä muista mutta saamme varmaan pikujouluissa tilaston, kuinka monta kertaa olemme vastaehdotuksista tässä valtuustossa äänestäneet. Sen verran sanon siinä, että kun vastaehdotuksen sisältö on se, että siinä asetetaan uudenlaiset raamit, joilla vastaehdotuksen kannattajat ovat valmiita hyväksymään hankkeen, kyllä minusta tällaisia ehtoja juuri valtuusto voi esittää. Sen jälkeen virkamiehet alkavat neuvottelemaan. Olisi tietysti yksi vaihtoehto, että meillä olisi vain... Meillä ei olisi mitään sopimusluonnosta ollut täällä, vaan olisimme lähtökohtaisesti keskustelleet, millä raameilla kaupunginvaltuusto ylimpänä päättävänä elimenä on valmis hyväksymään tällaisen mahdollisen hankkeen, joka tänne olisi tulossa. Mutta tässä tilanteessa emme ole, ja sen takia tämän vastaehdotuksen kannattajat asettavat tässä ne raamit, joilla ovat valmiit hyväksymään tämän ehdotuksen.

Valtuutettu Modig (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Anttilalle haluan todeta, että tässä nimenomaan rakennetaan tästä Helsingin brändiä. Helsingin paraatipaikalle museo, joka täällä käytettyjen puheenvuorojen mukaan on ainoa keino saada turis-

30.11.2016

teja Helsinkiin. Tästä nimenomaan ollaan tekemässä brändimme lippulaivaa, ja se on kyllä aivan olennainen kysymys tässä.

Valtuutettu Rauhamäelle haluan todeta, että kyllä me tästä niin monta viikkoa kaupunginhallitusvaiheessakin keskustelimme, että on ihmeellistä, ettei tätä teidän vastaesitystänne silloin tuotu käsittelyyn. Se että se tuodaan tällä tavalla yhtäkkiä kesken kokouksen ja vielä tavalla, josta saa sellaisen kuvan, että tästä on kyllä keskusteltu apulaiskaupunginjohtajan kanssa ja aivan varmasti itse asiassa Guggenheimsäätiönkin kanssa, tämä ei kyllä edusta hyviä tapoja. Totta kai näin voi toimia. Aivan varmasti voi, mutta se ei tarkoita, että se olisi hyvien poliittisten keinojen valikoimassa.

Valtuutettu Pajamäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kaupunginhallituksen puheenjohtajalle täytyy sanoa, että toivon, että kokoomus tämän farssin jälkeen ei enää edusta sellaista hallintotapaa, että kaupunginvaltuusto yksipuolisesti hatusta vetämällä päättää muuttaa lainaehtoja ja vaatia lisää rahaa silloin kun tässä on toisena osapuolena valtionyhtiöitä, yksityisiä rahoittajia, järjestöjä, suomalaisia säätiöitä ja kansainvälinen säätiö. Tämä ikään kuin rikkoo kaiken sen sopimuslogiikan, josta juuri Helsingin kaupunki on tunnettu ja jonka takia tänne kansainvälisiä sijoituksia ja muuta saadaan, että tämän kaupungin kanssa voi toimia normaalisti. Huutokauppa ei kuulu siihen.

Valtuutettu Kivekäs (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Vähän samassa hengessä kuin varapuheenjohtaja Pajamäki sanoi, näin voi toimia. Menettely on täysin laillinen. Yleiskaavan kohdalla kävimme pitkiä keskusteluja siitä, miten voi toimia ja miten ei. On valtuuston harkinnan varassa, minkälaisia toimintatapoja se kannattaa ja minkälaisia ei. Ei tässä sen enempää, mutta itse en pidä sitä hyvänä toimintatapana.

Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

30.11.2016

Itsekin olen tehnyt tässä valtuustossa useita vastaesityksiä, ja pelkään pahoin, että joskus tulevaisuudessakin joudun jonkin tekemään. Mutta silloin kun kysymys on suurimman ryhmän puheenjohtajasta ja kaupunginhallituksen jäsenestä, herää ihmetys ja kysymys siitä, miksi tällaista esitystä ei tuoda kaupunginhallitusvaiheessa niin että sitä voisivat muut myös puntaroida.

Syykin on selvä. Tämä on viimeinen yritys hämmentää vielä tätä keskustelua. Tässä on kysymys pienestä viilauksesta sopimus pohjaan, mutta moni on sanonut, että tämä olisi sillä lailla hyvä vastaesitys, että tämä avaisi uudestaan neuvottelut. Haluan painottaa, että tämä ei avaa neuvotteluja Helsingin kaupungin osalta vaan päinvastoin tällä muutoksella, jos tämä hyväksytään, me hyväksymme sijoituspaikan ja me hyväksymme sen, että tämä rakennetaan. Jos vastapuoli hyväksyy nämä pienet viilaukset, niillä tämä koko sopimus hyväksytään. Joillain on tullut sellainen käsitys, että tämä avaisi uudestaan neuvottelut. Siitä ei ole kysymys. Paikka on lyöty lukkoon, arkkitehtuurisuunnitelma on lyöty lukkoon ja rahoitusehdot hyvin pitkälle samankaltaiset kuin tähän asti pienellä viilauksella.

Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Silloin kun täällä käsiteltiin keskustakirjastoa, mitä siitä olisi tullut, kun täällä olisi alettu ripotella jokaisen valtuutetun suusta erinäköisiä summia, mihin lähdetään ja mihin ei ja millä se voidaan toteuttaa. Tämä on täysin järjetön esitys.

Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Nyt onnistuu.

Takaan kaupunginhallituksen puheenjohtajalle ja kaikille ryhmille, että me emme kukaan tykkää siitä ajatuksesta, että me ryhdymme täällä yksityiskohtaisia sopimusrukkauksia tekemään vielä tässä vaiheessa, kun pahvit ovat valmiina. Mutta ymmärrän, että on pakko puolustaa sitä, kun tämä on valittu nyt nimenomaan taktiseksi eleeksi tässä tilanteessa. Missään tapauksessa tällaista ei kannata ryhtyä tekemään. Se on minusta ihan selvää. Itse asiassa tämä esitys on luonteeltaan juuri ihan johdonmukainen jatko siitä, millä tavalla tätä koko hanketta on pitkään matkaa tehty, eikä ole eduksi sille. Minua vähän harmittaa, että koko hanke on vääjätynyt myös nimenomaan juuri näitten menettelytapojen kautta ihan alusta saakka ongelmalliseksi. En tiedä, onko vika ollut konsulteissa vai missä.

30.11.2016

Ledamoten Wallgren (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluan puolustaa Lasse Männistön oikeutta tehdä tällaisia vastaehdotuksia ja muotoilla ne tarkasti. On tärkeää, kuten myös valtuutettu Arhinmäki on tässä tuonut esille, että valtuutetulla on oikeus poliittisen harkinnan mukaan tehdä vastaehdotuksia, ja tulee eteen varmaan minullakin vastaisuudessa tarve tehdä niitä.

Kuitenkin haluaisin vedota kokoomuksen ryhmänjohtoon, että te harkitsitte, kuinka viisasta on tehdä näin teknisesti komplikoitu vastaesitys muotoon tässä vaiheessa asian käsittelyä. Mielestäni olisi luontevaa, että tällainen esitys olisi tässä tilanteessa palautusehdotus. Palaute ?? on näillä siten, että näitä asioita selvitetään ja tuodaan sitten uudestaan tänne. Vetoan Lasse Männistöön, että hän vetäisi tämän esityksen pois ja tosissaan toisi sen uudestaan meille palautusehdotuksena.

Ledamoten Finne-Elonen

Ärade ordförande. Bästa fullmäktige ledamötter. Hyvät kanssavaltuutetut.

On hienoa, että taide ja arkkitehtuuri herättävät laajaa kiinnostusta ja tunteita. Keskustelun sävy on kuitenkin valitettavasti saanut amerikkalaisen vaalikampanjan piirteitä. Olisi toivottavaa, että voitaisiin pidättäytyä faktoissa. Eräs keskeinen epäselvä asia koskee museon toiminnallista kokonaisuutta. On hämmäntävää, että alkuvaiheessa G-museon edustajat ovat vastanneet ehdottoman kielteisesti kysymykseen, saako suomalainen taide ja design sijaa myös toisten Guggenheim-museoiden näyttelyissä. Nyt taas vannotaan sen puolesta, että joka kolmas näyttely sisältää suomalaista taidetta, designia ja arkkitehtuuria ja että näitä kierrätetään säätiön toisissa tyysijoissa.

Ehdotettu rakennus ehkä sopii hyvin suomalaiseen vaatimattomaan kansanluonteeseen, mutta jos halutaan vetonaulaa, tulisi rakennuksen todella edustaa wau-arkkitehtuuria ja sopia Eteläsataman hienoon miljööseen. Sellaisena se voisi saada massat liikkeelle, kuten Bilbaossa. Kun itse rakennus nyt ei ole mitenkään erityinen, on vaikea uskoa, että se vetäisi kaavaillut 550 000 kävijää vuodessa. Venetsian miljoonista turisteista vain 400 000 kävi viime vuonna sikäläisessä Guggenheim-museossa, ja Guggenheiminhan nimen pitäisi olla se vetonaula.

30.11.2016

Guggenheim-säätiön hankkeet eivät ole ottaneet menestyäkseen. Meksikolle tarjottiin museota, mutta saamieni tietojen mukaan hankkeen rahoitus ei mahtunut Meksikon valtion taidebudjettiin. Hankkeet on lopetettu muun muassa Las Vegasissa, kariutuneet muun muassa Salzburgissa ja Wienissä ja nyt viimeksi Vilnassa, jonka jälkeen on avautunut mahdollisuus tarjota Helsingille yhteistyötä.

Hyvät valtuutetut.

Hankkeen valmistelu on tapahtunut paljolti suljettujen ovien takana. On ehkä ajateltu, että valmista hanketta ei kehdata vastustaa. Kun aikoinaan valmisteltiin Enso-Gutzeitin pääkonttorin rakentamista ja sen paikalle sijainneen arkkitehti Höijerin piirtämän Norrménin palatsin purkamista, herätti tämä suurta kritiikkiä. Asia tuotiin jyräämällä takaoven kautta valtuustoon. Kun projekti oli pitkällä, sitä ei enää uskallettu arvioida. Tuohon projektiin kriittisesti suhtautuneet näyttävät edelleenkin, että olivat oikeassa. Guggenheim-museon kohdalla on vielä mahdollisuus miettiä ehdotetun rakennuksen sopivuutta vaaleaan satamaympäristöön, joka korostaa Helsingin imagoa Pohjolan valkeana kaupunkina. Olen varma siitä, että Guggenheim-museo sopii Helsingille hyvin johonkin toiseen paikkaan sijoitettuna, mutta silloin rakennuksen tulee tietenkin olla toisenlainen ja mielellään edustaa todellista wau-arkkitehtuuria.

Esitetyissä laskelmissa ei ole esitetty paikan perustamiskustannuksia 12 miljoonaa euroa, jotka tietenkin on siihen käytettävä, olipa tuleva rakennus mikä tahansa. Toisaalta jos paikka myydään, tuottaa se 100 miljoonaa euroa, tai jos se vuokrataan, on siitä vuosittaista tuloa. Kaiken kaikkiaan kannatan tietenkin uusien taide- ja design-museoiden tulemistä, mutta vaatimatonta ja paikkaan sopimatonta Guggenheim-museota tälle kaupunkimme paraatipaikalle en katso voivani kannattaa, varsinkaan kun sen konseptin sisältö on epäselvä ja kannattavuuslaskelmat vähintäänkin epävarmat ja ilmeisen ylioptimistiset.

Kiitos.

Valtuutettu Kaarin Taipale

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tämä hanke ei synnyttäisi niin paljon keskustelua, ellei se tiivistäisi niin monia kaupunkipolitiikan kipupisteitä. Niin sanottu kaupunkien kansainvälinen kilpailu ohjaa nykyään kaikkea päätöksentekoa. Kaupungit ha-

30.11.2016

muavat kansainvälisiä investointeja, turismia ja luovaa luokkaa. Tässä brändäys on aivan keskeinen käsite. Tässä kaupunkien kilpailuasetelmassa ajatellaan, että kaupungit ovat kuten yritykset, joilla pitää olla brändi. Oletetaan nyt, että Helsingin brändi ei riitä. Kuvitellaan, että ostettu brändi tekisi provinsiaalisesta Helsingistä salonkikelpoisen aivan kuin Louis Vuittonin laukku tekisi maalaistytöstä kosmopoliittisen daamin. Samaan aikaan Guggenheimin brändi tahriutuu Abu Dhabissa.

Entä turismi? Kun me itse matkustamme, me haluamme kokea jotakin aitoa ja alkuperäistä. Suomi onkin viime aikoina menestynyt kansainvälisissä turismivertailuissa, koska Helsingissä on viime vuosina syntynyt juuri sitä uutta kaupunkikulttuuria, joka houkuttelee. Taidehankehan tämä ei ole, vaikka suosituin pro Guggenheim -argumentti onkin, että vastustettiinhan Ateneumiakin, joka on aivan toinen tarina. Nyt esillä olevassa sopimusehdotuksessa sisältö jää Guggenheim-säätiön vastuulla, joten meillä ei ole siihen mitään sanomista. Vedotaan siihen, ettei omilla museoillamme ole kyllin tunnettua brändiä, mutta ei sitä ollut Tukholma Moderna museetillakaan silloin kun se aloitti. Jos Helsingin nykyinen näyttelytarjonta ei riitä, museot voisivat rakentaa brändiään vain murto-osalla summasta, joka nyt oltaisiin valmiit satsaamaan Guggenheimiin.

Guggenheimin brändiin kuuluu, että rakennuksen pitää poiketa mahdollisimman paljon ympäristöstään. Se ei saa sopeutua siihen. Mutta kiintoisaa on se, että kilpailujuryyn puheenjohtaja ilmoitti tuloksia julkistaessaan, että tuomaristo joutui äänestämään. Monissa kansainvälisissä juryssä mukana olleena tiedän, että tämä on täysin poikkeuksellinen tilanne. Tämä täysin epätavallinen maininta paljastaa, että ammattijäsenet olisivat valinneet toisin.

Toiseksi suosituin pro Guggenheim -argumentti on, halutaanko mieluummin, että siellä on parkkipaikka. Nähdäkseni tämä ei riitä perusteluksi. Näyttelyrakennukselle toivottu sijainti on paikka, johon ei koskaan kukaan ole ajatellut, että sinne rakennettaisiin mitään. Se on avoimen rantabulevardin paikka aivan kuten Merikatu. Rakennuksen suunnittelukilpailun ohjelmassa jo todettiin, että Guggenheimista tulisi Suomen pääkaupungin uusi symboli. Ajatellaan, että Helsingin ikoninen satama on kelpoton kaupungin symboliksi. Hanketta on edistetty prosessilla, joka ei tee kunniaa paikallisdemokratialle. Huippuna on tämän kokouksen vastaesitystemppu. Vaikuttajapolitiikkoihin – ei meihin kaikkiin vaan niihin vaikuttajiin – kohdistunut lobbaus on linereineen on särkenyt koko kaiken kaupunkipoliittisen keskustelun Helsingissä. Pääkaupungin valtalehden asianajo on jo saanut surkuhupaisia ulottuvuuksia. Sieltä vielä puuttuvat UKK ja paavi Guggenheimin ystävistä.

30.11.2016

Investorien kirjoittamassa sopimusehdotuksessa on lukuisia aukkoja, jotka täällä on jo hyvin esitelty. Sellaisia ehtoja ei ole, joilla ehdotusta voisi tukea. Erikoisin pro Guggenheim -argumentti on, että pitää olla rohkea. Nyt kannatankin rohkeasti valtuutettu Rydmanin hylkäämisestystä.

Kiitos.

Valtuutettu Relander (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Tiukoista arkkitehtikilpailuista on aiemminkin näyttöä. Esimerkiksi silloin kun rakennettiin Sydneyn oopperataloa, alkuperäinen ehdotus oli haudattu hylättyjen ehdotusten joukkoon, kunnes suomalainen tuomariin kuullut Eero Saarinen kaivoi sen sieltä ylös ja rest is history.

Toinen asia, jonka haluan tässä yhteydessä sanoa kaikille niille, jotka ovat kaivanneet Guggenheim-keskustelussa C-vaihtoehtoa eli jotain muuta. Ei ole mitään muuta. Meillä on nyt tämä ehdotus. Me emme voi tässä... Sellaista kierrosta ei tule, jossa Guggenheim rakennettaisiin jonkin muun näköisenä jonnekin muualle tai rakennettaisiin jotain muuta. Kyse on pitkästä valmistelusta, ja tässä on se takana. Nyt meillä on tämä ehdotus. Päätetään siitä, ja jos tämä ei mene läpi, odotan tietysti kaikilta niiltä, jotka ovat vastustaneet, sitä jotain muuta ehdotusta.

Valtuutettu Nieminen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos valtuutettu Kaarin Taipaleelle maisema-asioidenkin käsittelystä. Meistähän jokainen valtuutettu tietää, että Helsingin sisääntuloväylä salmista satamaan asti on Suomen kansallismaisema RKY:ssä. Tähän Suomen kansallismaisemaan aiotaan tuoda jotain täysin erinäköistä asiaa. Tämä oli hyvä puheenvuoro. Kiitos, Kaarin.

Valtuutettu Arajärvi

Arvoisa puheenjohtaja.

Itselleni tämä kysymys on ollut kohtalaisen vaikea. Olen kuitenkin päätenyt siihen, että en kannata tämänmuotoista Guggenheimin rakenta-

30.11.2016

mista. Haluan ikään kuin kirjata ne perusteet. Sinänsä Helsinki tarvitsee lisää taidetta ja Helsinki ansaitsee lisää taidetta. Helsingille on tärkeää saada lisää kulttuurielämää ja toimintaa.

Miksi koskaan ei esitetä havainnekuvaa siitä suunnasta, josta Kaarin Taipale äsken puhui? Yhdessäkään paperissa tähän mennessä ei ole ollut sellaista, jossa taustana olisi kauppatori. Kaikissa on taustana Palace tai sitten katsottu toisesta suunnasta Tähtitornille päin, kun pitäisi Tähtitorninmäeltä katsoa varmaankin keskustaan päin.

Jo arkkitehtuurikilpailussa korostettiin brändäystä, ja sellaisena minä näen paljon mieluummin jonkin kansallisen ja vielä paremmin helsinkiläisen kuin kansainvälisen taidemuseon. Sinänsä taidemuseo voi olla brändi niin kuin Sydneyn ooppera on Sydneyn kaupungille, mutta sen pitää olla omalta pohjalta. Me emme tarvitse Helsingheimia tai Guggenforsia brändiksemme.

Investointina tämä ei ole mitenkään ylivoimainen eikä mahdoton Helsingin kaupungille. Tässä on jo paljon puhuttu yksityisestä rahoituksesta, enkä siihen sen enempää puutu. Sen sijaan käyttökustannukset ovat asia erikseen. Niiden rahoitus on vähintään epäselvää. Laskelma perustuu eräissä tapauksissa tai suurimmalta osalta kohtalaisen vaikeaan vertailuun. Varmaan parempaa menetelmää ei ole, mutta se ei vakuuta tällaisena. Sillä rahalla, jota kaupunki käyttäisi vuosittain Guggenheimiin, voidaan saada paljon aikaan kansallisessa kulttuurissa. Aivan huvin vuoksi ja hauskuuden tähden voi todeta, että vaikkapa Nobel-palkinto on pienempi kuin se raha, jonka Helsinki tähän käyttäisi. Taiteen Nobelia me emme voi perustaa, kun Nobel on Ruotsin brändi, mutta me voisimme perustaa vaikka taiteen Jubelin palkinnon. Rahalle on aivan vaihtoehtoja käyttöä, jolla varmasti voidaan brändätä kaupunkia nimenomaan kulttuurin puolella. Vielä tähän liittyy piilotettuja kustannuksia. Tontinvuokraa ei peritä, vaikka on moneen kertaan todistettu, että tontin vuokra on aivan välttämätöntä tai ylipäänsä ikään kuin välilliset kustannukset. Saamatta jäänyt tulo on ihan sama kuin maksettu meno. Ei siinä mitään eroa kaupungin kannalta ole.

Guggenheim-säätiön lisenssimaksun vastikkeeksi saadaan suurin piirtein samoja palveluja, joita saadaan miljoonan euron vai dollarin vuosittaisella hallinnointimaksulla, joten sekin maksetaan kahteen kertaan. Mitään suoranaista hyötyä tässä suhteessa ei synny. Nämä ovat ne seikat, jotka saavat minut vastustamaan tätä hanketta. Viimeksi totean, että tämäntyyppinen esitys, jonka valtuutettu Männistö teki, johtaa vain siihen, että kaupunki itse asettaa itsensä sellaiseen tilanteeseen, jossa se antaa päätösvallan muille.

30.11.2016

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Ei mennyt kuin sekunnin yli.

Valtuutettu Mari Rantanen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Arvoiset valtuutetut sekä kaupunkilaiset.

Tässä on jo oikeastaan keskustelun aikana sanottu kaikki ne syyt, jotka johtavat siihen, että tätä hanketta ei voi kannattaa. Tämä keskustelu on täysin järjetön. En voi ymmärtää, miten on mahdollista, että me keskustelemme täällä valtuustossa tällaisesta hankkeesta, joka olisi pitänyt ymmärtää torpata jo aiemmissa prosessivaiheissa. Mitä tulee valtuutettu Männistön vastaesitykseen, jota voitaneen kaiketi tässä tilanteessa pitää vähän epätoivoisena, toistan edelleen valtuutettu Hyttisen kysymyksen apulaiskaupunginjohtaja Viljaselle: milloin te saitte tiedon tästä vastaesityksestä? Minusta se on aika oleellista tietää.

Täällä piti valtuutettu Pajamäki erinomaisen puheen, ja siihen ei ole kylä itse asiassa mitään lisättävää. Jos lähdetään katsomaan, ensimmäinen ja ainoa tarvittava peruste hylätä koko hanke on kävijämääräennuste. Se jo kertoo kaiken tämän hankkeen älyttömyydestä. Itse asiassa sitä voi jopa vähän pitää aliarvioivana niin kaupunkilaisten kuin valtuutettujen laskutaitoja ja älykkyyttä kohtaan. 550 000 kävijää vuodessa tarkoittaisi käytännössä 12 tunnin aukiololla joka päivä 365 auki sitä, että joka 30. sekunti tähän museoon ostettaisiin lippu. Joka 30. sekunti, myös jouluna. Ei ole kauhean uskottavaa. Ei millään pahalla, mutta mielestäni tämä sopimuspaperi olisi sovelias lähinnä vessapaperiksi ison hädän yllättäessä.

Jos ajatellaan turismia, minulla oli juuri meidän ulkomainen ystäväamme meillä viikon kylässä. Mikä häntä kiinnosti Suomessa ystäviensä lisäksi? Suomalainen kulttuuri, elämäntapa, maisemat, ystävällisyys, puhtaus, turvallisuus. Niiden vuoksi ihminen tulee Suomeen ja Helsinkiin, ei ehkä katsomaan jenkkihapatusta. Tämä kaverini oli hyvin vaikuttunut Suomenlinnasta, sen rauhasta ja hiljaisuudesta, joka on vain pienen lauttamatkan päässä Helsingin keskustasta. Tätä hanketta hän piti muuten umpihulluna.

Jos edes murto-osa tästä summasta käytettäisiin siihen, että tuettaisiin meidän suomalaisten vahvuuksia, joita äsken luettelin, me voisimme aivan saada tänne lisää turismia. En usko, että tarvitsemme siihen Guggenheimia. Mikä siinä on, että emme luota omiin kykyihimme ja vahvuksiimme, mitä tulee Suomen ja Helsingin houkuttelevuuteen?

30.11.2016

Luotetaan nyt herranen aika. Meillä pitää olla itsetuntoa ja vahvuutta olla ylpeitä suomalaisuudesta ja niistä asioista, jotka meillä on täällä hyvin. Vertailun vuoksi en malta olla huomauttamatta edelleen sitä, että kokouksen alussa me hyväksyimme budjetin, jonka mukaan omaishoidon kriteerejä on tarkistettava sen vuoksi, että uusi omaishoitolaki lisää kaupungin kustannuksia 3–4 miljoonaa euroa vuodessa.

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Tämän hankkeen pelkällä rakentamisrahalla rahoittaisimme omaishoitoa 20 vuotta. On vain yksi lompakko, josta jaetaan. Se mikä tarvitaan Guggenheimille, on jostain muusta pois. Se on täysin kiistaton tosiasia.

Valtuutettu istuu tässä salissa helsinkiläisten mandaatilla, ja on varmaa, ettei kaupunkilaisten enemmistö kannata tätä hanketta. Kuten täällä on kuultu, palautetta on tullut runsaasti, ja kyllä kai niin on, että valtuutettujen kuuluisi tuoda täällä kaupunkilaisten ääni esiin sen sijaan, että täällä edistetään amerikkalaista brändiä.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Ihan pieni hetki vielä.

Kaupunkilaisille haluan samalla sanoa, että tallettakaa tämäniltainen äänestyskartta tarkoin, sillä teillä on mahdollisuus huhtikuun 9. päivä vaihtaa täällä porukka.

Lopuksi lainaan puolueeni puheenjohtaja Timo Soinia: ”Sen voi sanoa hitaasti. Sen voi sanoa nopeasti. Guggenheimiin ei tule kaupungin rahaa. Kannatan hankkeen hylkäystä ja viimeinkin hautaamista.”

Kiitos.

Valtuutettu Rautava

Arvoisa puheenjohtaja.

Ensimmäiseksi kun täällä on vähän – eikä ihan vähänkään – arvosteltu tätä valmistelua, minä sanoisin, että tämä valmistelu, joka tässä on tehty, ja materiaali, jonka olemme saaneet käyttöömmek, on ollut aivan erinomaista. Sen ovat tehneet meidän omat virkamiehemme pääosin. Tietysti on käytetty myös muita ulkopuolisia asiantuntijoita hyväksi. Sieltä löytyy meillä aineistosta myös ne laskelmat, että tämä hanke on katsottu kokonaistaloudellisesti kannattavaksi. Ei ole myöskään syytä

30.11.2016

epäillä niitä laskelmia, etteikö näin olisi, koska museohan tuo vetovoimaa omalta osaltaan. On totta, että tämä on täysin erilainen kohde matkailukohteena kuin Suomenlinna, mutta niin sen pitää ollakin. Ei ole mitään järkeä tehdä samanlaisia kohteita. Me tarvitsemme tähän kaupunkiin erilaisia kohteita. Sen takia Guggenheim olisi todella hyvä juttu.

Jotta tulisi jotain ihan toisenlaista, minä olin tänään Slushissa ja tapasin siellä paljon tuttuja. Tapasin nuoria ja tapasin vähän vanhempia. Jokainen, jonka tapasin, toivotti Guggenheimin tervetulleeksi ja toivoo, että tänään valtuustossa syntyisi päätös, jossa Guggenheim-museo hyväksyttäisiin. Sama ilmiö on ollut myös tuolla kaduilla. On ollut kiva tavata paljon ihmisiä, ja ehkä vielä sellainen, että mitä nuorempia porukkaa on, sitä enemmän he haluavat. Mehän teemme tässä kaupungissa tulevaisuutta nuoremmille ihmisille.

Tästä, onko tämä minkälainen hanke kaiken kaikkiaan, minut kyllä muun muassa vakuutti ja oli hienoa seurata Ylen uutisista, että Helsingin taidemuseoiden johtajat tukevat Guggenheimin tuleamista Helsinkiin. Se olisi merkittävä vetonaula koko tälle kaupungille ja tukisi myös muiden museoiden toimintaa. Mielestäni on syytä uskoa heitä enemmän kuin ehkä jotain yksittäistä valtuutettua, joka arvioi tilannetta. Näillä perusteilla olen itse sitä mieltä, että Helsinki tarvitsee Guggenheimin. Suomi tarvitsee Guggenheimin ja toivotan sen mielelläni tervetulleeksi.

Ledamoten Oker-Blom

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kuka on maksaja? Tämän kysymyksen esitti tänään muun muassa Paavo Arhinmäki ja laajemminkin vasemmisto. On hyvin harvinaista, että vasemmisto kantaa tällä tavalla huolta veronmaksajien rahoista. Yleensä vasemmalta tulee isoja kustannuslisäyksiä, ja kulttuuri on aina saanut maksaa, vaan ei nyt. En tiedä, mikä tässä on taustalla. Ettei vain olisi kysymys pelkästään amerikkalaisten brändien vastustamisesta. Jännää ja epä johdonmukaista on, että juuri tätä kulttuurihanketta, joka toisin kuin lähes kaikki tänne tulevat kulttuurihankkeet, toisi myös uusia tuloja ja on kerännyt merkittävästi yksityistä rahoitusta, pitää vastustaa näin vimmatusti. Suurin este lisärahoituksille ja lahjoituksille yksityisiltä on juuri nyt kaupunki itse.

Mahdolliset epävarmat valtuutetut, kehotan vielä miettimään, kummalla puolella tässä asiassa tuntuu luonnollisemmalta olla. Mihin porukkaan haluaa kuulua, kun näitä puheenvuoroja on täällä seurannut?

30.11.2016

Kiitos.

Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Täällä on keskustelun tasoa, erityisesti kansalaiskeskustelun tasoa arvosteltu jossain määrin, mutta pidettiin hyvänä sitä, että täällä on pysytty aika asiallisella tasolla keskustelussa. Mutta on hyvä, että sentään on joitain valtuutettuja, jotka vievät vähän navan alle tämän keskustelun tason. Kuten puheenvuorossani sanoin, itse olen voimakkaasti sitä mieltä, että kulttuuria pitää tukea julkisin varoin. Kulttuuri ja taide eivät Suomessa tule pärjäämään ilman myös julkista tukea. Vasemmisto on erittäin huolestunut Suomen verotuloista ja siitä, miten me saamme kerättyä rahoja. Me olemme niitä, jotka ovat vaatineet veroparatiiseja kuriin, verokikkailua kuriin, huolehtimaan siitä, että meillä on rahoitus- ja hyvinvointivaltiolla. Tämän Jan D. Oker-Blomin puheenvuoron jälkeen, kun hän kerrankin oli huolestunut aidosti taloudesta, uskon, että aivan uudella otteella lähdetään puuttumaan verojenkiertoon, joka syö hyvinvointivaltiomme pohjaa.

Valtuutettu Bogomoloff

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvä valtuusto.

Olen itse suureen ääneen jo aikaisemmin ilmoittanut, että se esitys, joka tänne on tuotu perusesityksenä, ei minulle tahdo oikein kelvata. Nyt meillä on uusi tarkennettu, parannettu esitys, jonka valtuutettu Männistö on tehnyt täällä. Kyllä hämmästelen vähän sitä, että prosessin ympärillä käydään niin kovaa kuhinaa ja keskustelua, sillä kyllähän kaiken näköisissä asioissa tähän mennessä on täällä osattu tehdä vastaehdotuksia ja niihin perehtymiseen on ollut merkittävästi vähemmän aikaa käytettävissä kuin nyt, jolloin on ollut laskelmieni mukaan ehkä 4 tuntia aikaa tutkia ehdotusta. Näin ollen sen ei pitäisi olla kamalan vaikeaa. Mutta itse paikkaan ja itse asiaan vielä sen verran, että on verrattu Bilbaoa ja Helsinkiä, ja joku täällä aikaisemmin jo totesi, että Helsinki ei ole mikään Bilbao. Yhtyisin tähän näkemykseen, että Bilbao on pikemminkin Suomen Pori tai Raahe, vaikka siellä paljon kauniimpaa itse asiassa onkin, mutta se ei kuitenkaan merkitykseltään ole samaa luokkaa kuin pääkaupunki. Näin ollen myöskään tämän asian vertaaminen näin päin ei ole selkää. Kun on väitetty, että tämä ratkaisisi kaikki turismiin liittyvät ongelmat, siihen en usko. Mutta uskon, että sillä on vai-

30.11.2016

kutusta tähän asiaan. Yhdessä tietysti lentoyhtiö-stopover-politiikan kanssa siinä voi olla suurehkokin merkitys.

Käyttötaloutta on pohdittu täällä. Tämä on ihan väärä paikka pohtia sitä, koska se ei meille kuulu. On säätiön homma huolehtia käyttötaloudesta. Meidän asiamme, jos asia toteutuu, on nimenomaan investointi. Se on nyt tehdyn esityksen mukaan kohtuullisella tasolla mielestäni. On myös pohdittu sitä, mitähän säätiö nyt sanoo, kun ja jos täältä tulee toisenlainen esitys. Se on tietysti säätiön itse huolehdittava ja pohdittava omaa esitystään. Minusta meille on tärkeää, että meillä on esittää veronmaksajien suuntaan selkeästi parempi vaihtoehto heidän kannaltaan kuin että meillä on parempi vaihtoehto säätiön kannalta. Täytyy muistaa, kenen asialla me täällä olemme. Olemme veronmaksajien asialla nyt, viime viikolla ja taas ensi viikollakin.

Takausasiaan liittyy sellaisia kuvioita, jotka varmasti vaativat ja olisivat vaatineet muutenkin uuden läpikäynnin. Näin ollen olen sitä mieltä, että olisi ihan hyvä toimia niin kuin Männistö on tässä esittänyt. Jos Guggenheim toteutuu, silloinhan näemme, mitä sitten tapahtuu. Jos se ei toteudu, emme saa tietää, mitä olisi tapahtunut, jos se olisi toteutunut. Mutta on varmaa, että elämä jatkuu, raitat kulkevat, koulut ja sairaalat ovat auki. Ei maailma tähän kaadu. Ei tämä ole ainut...

Välihuuto!

Pelastuslaitos tulee paikalle, jos on hätä, niin kuin Hakola aivan oikein lautakunnan puheenjohtajana ja entisenä puheenjohtajana alleviivaa. Älkäämme olko murheissamme. Olkaamme iloisia siitä, että tämä käsittely ei kuitenkaan kestä tämän kauempaa kuin se nyt tulee kestämaan.

Valtuutettu Raittinen

Guggenheim-tyylinen elämyksellinen turistihoukute olisi eduksi Helsingin matkailulle ja siitä eläville yrityksille ja työpaikoille. Helsingissä on paljon mahdollisuuksia tuotteistaa elämyksellisiä palveluita ja saada niillä tuloja kaupunkiin ja kaupunkilaisille. Matkailukohteena Helsingillä on vielä paljon saavutettavaa. Turistit jättävät tänne olennaisesti vähemmän euroja kuin esimerkiksi Tukholmaan ja Kööpenhaminaan. Kiinnostavia elämyksellisiä palveluja vain ei ole riittävästi tarjolla. Matkailu on tällä hetkellä toimiala, joka kasvaa Suomessakin toistakymmentä prosenttia vuodessa. Mistä löytyy vastaavaa mahdollisuutta? Pelkästään kiinalaiset toivat viime vuonna Suomeen yli 130 miljoonaa euroa. Näistä kiinalaistenkin euroista pitäisi saada vain suurempi osa

30.11.2016

käytettäväksi Helsingissä. Kiinnostavia elämyspalveluita tarvitaan tänne lisää. Guggenheim olisi yksi oikeansuuntainen turistimagneetti.

Tänne suunnitellun Guggenheimin tiedotus on vain ollut luokattoman huonoa. Monet kaupunkilaiset ovat lukinneet suhtautumisensa säätiöön säätiön ensimmäisten esitysten perusteella, eikä kolmatta ja huomattavasti parempaa esitystä eikä myöskään sen vaikutuksia ja hyötyjä ole kyetty avaamaan ja viestimään kaupunkilaisille ajoissa. Hyödyt hotelleille, ravintoloille ja muille matkailuyrityksille asiakkaina sekä tuhansine työpaikkoineen ja työvuosineen rakennusosalalle ovat jääneet ajoissa viestimättä ja näin mielipiteissä huomiotta. Yleinen mielipide on turhanakin vahvasti Guggenheimia vastaan. Osaltaan se johtuu siitä, että niin monia hyödylliseksikin koettuja kohteita on menoerinä karsittu kaupungin rahanpuutteeseen vedoten. Olisiko Guggenheimilla heidän mukaansa muka parempi oikeutus kaupungin rahoihin? Guggenheimin jatkuvuuden idea on vaihtuvissa näyttelykokoelmissa, joihin suomalaisenkin taide pääsisi mukaan. Kun tämä puolen miljoonan euron kuluerä vuodessa otetaan huomioon, käyttötalous kääntyy pakkaselle. Millä maksetaan lisenssimaksut? Suomen Guggenheim-säätiö olisi näillä tuotoilla vaikeuksissa. Eivät yksityiset rahoittajat eikä kaupunkiakaan katselisi tilannetta pitkään. Kaupungille voisi jäädä rakennus käsiin, tosin hyvälle paikalle. Sopimusesitys pitääkin saada nykyistä varmemmalle pohjalle huomioiden talouden lisäksi myös rakennuksen lopullisen värin ja muodon päättämisen asemakaavan yhteydessä.

Kiitoksia.

Valtuutettu Karhuvaara

Ilta on pitkällä.

Hyvä puheenjohtaja.

Talous on ollut yksi kantava kriteeri illan keskusteluissa sekä hankkeen puolesta että sitä vastaan. Kansainväliset matkailutilastot kertovat kuitenkin selvästi luksusmatkojen ja erikoisuuksia etsivien matkailijoiden määrän ja käytettävissä olevan rahamäärän kasvusta. Ne ovat jotain aivan muuta kuin popup-tapahtumien ja kaupunkikarnevaalien osallistujien kaupunkiin jättämät eurot. Näyttää ihan siltä, että tässä salissa ei tätä ryhmää oikeasti oikein ymmärretä. Näille, jotka epäilevät kävijämäärää, voin sanoa, että Suomenlinnassa, joka kuitenkin sijaitsisi tämän ehdotetun museon lähietäisyydellä, käy jo nyt ilman Pokemon-keräilijöitäkin yli 950 000 turistia vuodessa.

30.11.2016

Valtuutettu Relander otti monta olennaista kriteeriä esiin täällä tänään. Guggenheim voi luoda meille mahdollisuuden yhdistää myös meidän puhtaan ilmamme luonto-, kuvataide-, musiikki-, veisto-, liikuntatuotteiksi, jotka tuottavat taiteelle ja myös taiteelle työnä aitoa kannattavuutta apurahojen sijaan – ja ihan koko pääkaupunkiseudulle. Guggenheim-brändin alla voidaan rakentaa taidelajeja saaristoomme, tuottaa nuorten arkkitehtuurityöpajoja ja niillä voidaan työllistää ja saada tänne osallistujia ympäri maailmaa. Lisäksi vain lisäarvoa aikaan saavat investoinnit kannattaa tehdä.

Rakennuksen massaa ja ulkoasua sekä rakennuksen tarkempaa paikkaa on syytäkin arvioida asemakaavavaiheessa, mikäli siihen asti pääsemme. Itse asiassa tämä olisi tarpeen ihan koko Kauppatori–Eteläsatama-alueella. Onko nykyinen sekalainen, keskeneräisen oloinen kaupunginosa valkean pääkaupunkimme satama, paraatipaikka, käyntikortti vai parkkipaikka? Siksi olenkin tehnyt järjestelmään ponnin, joka kuuluu seuraavasti:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että tarkennettaessa Guggenheim-museon rakentamiseksi asemakaavassa tutkitaan mahdollisuus kytkeä rakennus osaksi koko Eteläsataman ja Kauppatorin kokonaisuudesta.

Kiitos.

Valtuutettu Abdulla

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Itse en tullut tänne vastustamaan kulttuuria. Kyllä minä rakastan kulttuuria ja kaikkea, mikä on erikoista ja eksoottista. Minusta se on kiva. Itse kävin Kilpisjärvellä asti tutustumassa aikoinaan nuorena tyttönä suomalaisten kulttuurisuuden saamelaisien kulttuuriin. Kaikki kulttuurit ovat minulle tervetulleita. Vain tässä esityksessä oleva hanke on askarruttanut minua paljon ja aiheuttanut minulle paljon suuria kysymyksiä. Itse olen huolissani, miten kaupungin kassa tai raha kestää, kun meillä on paljon samaan aikaan investointeja. Äskettäin olemme hyväksyneet keskuskirjaston. Kynsin tai hampain kiristäen kyllä olen hyväksynyt, koska minulla oli pelko, että keskuskirjasto uhkaa lähikirjastoja. Silloin vakuutettiin, että ainakaan ei uhkaa, ja toivon, että ei edelleen uhakaan. Sitten meillä oli Kruunuvuoren siltajutut, Pasilan rakennuslaajennusjutut, länsimetrojutut. Niin paljon kuitenkin kaupunkiin investointeja, jotka ovat koko ajan käynnissä. On suuri huoli totta kai, kun me olemme kaupunkilaisten mandaatilla täällä, että miten meidän rahamme

30.11.2016

käytämme viisaasti. Yksi vakituinen äänestäjäni soitti kerran ja sanoi, kun yritin kyllä vähän mainostaa, että tämä edistää kulttuuria ja saadaan tulojakin sitä kautta. Hän yksinkertaisesti asetti minulle vaikean kysymyksen eteen. Hän sanoi: "Jos vajaa 500 miljoonaa laitettaisiin vaikka homekoulujen korjaamiseen, eivätköhän rakennuttajat kiittäisi ja saisi palkkaa?" Todella se oli viisas kysymys. Minun oli pakko kyllä selvittää. Kyllä Helsingin kaupungissa 70-luvulla rakennetut koulut, lasten päiväkodit, kaikkia näitä rakennuksia, myös ihmisten asuntoja on homeessa ja ne ovat terveystorjuntaa. En kerta kaikkiaan voi kaikkea vain hyväksyä täällä, kun ollaan kriittisistä ???. Me tiedämme, että joko me lisäämme lainavelan ottoa tai jostain otetaan pois. Se on todella vaikeaa ja sääli sen takia. Minä äänestän, tätä ainakin vastustan. Tai en äänestä.

Valtuutettu Oskala (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Muistuttaisin valtuutettu Abdullaa siitä, kun hän pitää tätä investointia Helsingille mahdollisena kestää, että hänen oma puolueensa kannattaa vahvasti investointikaton lopettamista, jotta kaupunki voisi investoida enemmän.

Kiitos.

Valtuutettu Ilkka Taipale

Arvoisa puheenjohtaja.

Vaimoni on antanut minulle arvonimen kotona Pienten asioiden Tona-va. Toisaalta täällä kaupungissa olen suurten asioiden kannalla. Asunnottomuus pois. Pitkäaikaisasunnottomuus on jo saatukin. Massiivinen vuokra-asuntotuotanto erityisesti pienasuntojen kohdalla. Rengasmetro tai pisararata. Tunneli Tallinnaan. Helsinki, Vantaa, Espoo yhteen heti. Upeita museoita. Myös Tanssin talo, design-arkkitehtuurimuseo ja valtakunnallinen lääketieteellinen museo, joka tuodaan tänne aikanaan. Tuon myös jokaista suurta urheiluhanketta, aikanaan myös Harkimohallia ehdolle, että jokaista hallia kohti tulee yksi komea ja tärkeä kulttuurirakennus. Tähän mennessä se on onnistunut urheiluväen tuella. Heillä on ahneus omiin halleihinsa.

Olin ensimmäisiä keskustakirjaston ehdottajia Claes Andersonin ohella, kun silloinen ylipormestari ei sitä halunnut, kun kerran on sähkökirjajär-

30.11.2016

jestelmä. Vastaavasti stereolaitteet kodeissa olisivat korvanneet musiikkitalon, jota vastusti osittain sama porukka, joka nyt on vastustamassa Guggenheimia. Kapakoiden suuret screenit korvaisivat jäähallit, vai mitä, valtuuston varapuheenjohtaja?

On kuitenkin 4 suurta asia, joista meidän pitää pitää huolta, jotta kansa pärjää. Ne ovat tiede, taide ja köyhä kansa ja lisäksi hyvät suhteet naapurimaihin ja muihin maihin. Guggenheim on yksi näistä suurista ja komeista hankkeista. Sen ja Amos Andersonin museon kanssa Helsinki nousee todelliseksi taiteen keskuksiksi. Projekti tuo 400 uutta työpaikkaa. Siihen tuleva 66 miljoonan yksityinen raha ei ole käytettävissä noin vain vanhuksille tai edes muihin taiteen tarkoituksiin mutta luo panoksellaan uusia spinoff-vaikutuksia, jotka hyödyttävät kaikkea taidetta. Guggenheimin hinta kaupungissa on sama kuin 80:n vähän vanhemman porvarisperheen tai punaporvarisperheen omaisuus, joka yleensä on miljoonan luokkaa. Guggenheimiin sijoitettu raha ei ole pois asunnottomilta, vanhuksilta, lapsiperheiltä tai työttömiltä. Heidän asemansa on Guggenheimista täysin riippumaton. Toimin edelleen asunnottomien, mielensairaiden, pitkäaikaistyöttömien ja yksinasuvien puolesta samalla, kun tuen Guggenheimia. Katsotaan, jos se tulee Tallinnaan, kuinka paljon sinne on suomalaisia menossa.

Ikävä kyllä joudun häpeämään puolueemme joitakin johtavia tovereita. On kiusallista, että ainakin 2 merkittävää valtuutettua on ilmoittanut olevansa jäävejä päättämään asiasta, vaikka he eivät kaupungin lakimiesten, lain ja säädösten mukaan ole. Näin ei rohkea poliitikko saati valtiomies voi toimia. Olemalla pois tästä kokouksesta ja uskaltamatta ottaa asiasta vastuuta heidän sijaansa tulee paikalle kaksi varavaltuutettua, joiden mielipide on vastakkainen kuin poissaolijoilla. Toinen varaedustajista on jopa toisesta eri puolueesta. Näin poissa olevat asiallisesti äänestävät hanketta vastaan.

Valtuutettu Bogomoloff (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun kunnioitettu valtuutettu Ilkka Taipale lähestulkoon mainitsi ainakin nimeni tässä, haluan todeta, että urheilu on mielissään siitä, että on public-private partnership -projekteja. Tämäkin olisi ollut tai on sellainen. Näillä Taipaleenkin esittämällä perusteilla minä toivon, että valtuusto etenee sekä veronmaksajia että itse hanketta edistävällä Männistön linjalla.

30.11.2016

Valtuutettu Mäkimattila

Puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tämä itsepintainen hanke on saanut suhteettomat mittasuhteet. Suuren julkisuuden kautta on syntynyt kuvitelma, että museo on suurempi ja tärkeämpi hanke kaupungillemme kuin se tosiasiallisesti onkaan. Tästä on tullut viihdettä, joka vääristää kuvaa pääkaupungin poliittisesta päätöksenteosta. Museo ei tulisi olemassaolollaan tai pois jäämisellään ratkaisemaan mitään olennaista kaupungin elinkeinoelämän suhteen. Taide on hyväksi kaikille, ja se on otettava vakavasti. Kuten tiedettä, taidetta on hyvä tukea julkisin verovaroin. Mutta meillä ei ole suoranaisesti huutavaa puutetta taiteen tarjonnasta.

Olemme päättämässä kaupunkilaisten edustajina paraatipaikalla olevasta Eteläsataman tontista. Soisin sen vuokrattavaksi ilmaiseksi taholle, joka rakentaisi toimivia, kauniita, taidepitoisia koteja nimby-kaupunkilaisille: vammaisille, pitkäaikaissairaille, päihde- ja mielenterveyskuntoutujille, omaishoidettavien intervallihoitopaikoiksi. Sellaisista rakennuksista on pula. Se olisi rohkea kulttuuriteko, oikeudenmukainen ja tarpeellinen investointi kotikaupunkimme tulevaisuuteen, jota kelpaisi tulla ulkomailta asti ihastelemaan.

Kannatan Rydmanin raikkaan selkeää hylkäysehdotusta.

Valtuutettu Pakarinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan aluksi valtuutettu Karhuvaaran pontta.

Jos pitää äänestää kyllä tai ei, on aina helpointa vastata ei eli vanhan säilyttämisen puolesta. Ein äänestäminen on päättäjälle helpointa, koska siitä tuskin koskaan joutuu vastuuseen. Emme nimittäin tiedä, mitä uusia mahdollisuuksia jää saamatta, jos hanke jää toteuttamatta. Joskus pitäisi kuitenkin osoittaa myös yrittäjähenkeä. Toivon, että mahdollisimman moni uskaltaa tänään tarttua tähän mahdollisuuteen ja äänestää kyllä.

Siteeraan lopuksi erään hanketta puoltavan kansalaisen viestiä, jonka moni meistä varmaan on saanut: "Museo on alusta, ja me voimme tehdä siitä juuri niin vahvan, omaleimaisen ja ajankohtaisen kuin yhdessä kansainvälisen huippuosajaan kanssa osaamme. Se mitä Helsinki tuo Guggenheimiin, ratkaisee, ei se, mitä Guggenheim tuo Helsinkiin."

30.11.2016

Kiitos.

Valtuutettu Kolbe

“Dear members of city council.

The museum should be established, the conditions of fruitful narratives. The Guggenheim Helsinki celebrates openness, encourages public engagement and social activities. Highly sustainable, made of wood, it stands a positive and optimistic message to humanity, showing that Finnish people continue to be at the front edge of innovation.”

Näin kirjoittavat meille tänä iltana tämän hankkeen arkkitehdit Moreau ja Kusunoki. Lämmin kiitos tästä tervehdyksestä.

Samoin lämmin kiitos apulaiskaupunginjohtaja Ritva Viljaselle ja hänen joukoilleen valmistelutyöstä, jota on tehty poikkeuksellisella panostuksella, innostuksella ja energisyydellä. Haluan todella kiittää Ritva Viljasta, että hän on säteilyt hyvää henkeä ja jaksamista tässä hankkeessa, jonka kaikki kohdat eivät kestä päivänvaloa. Tämä keskustelukin on ollut paikoin harmittavaa.

Jos aloitetaan Engelistä, todettakoon nyt, että jos silloisilta helsinkiläisiltä olisi kysytty, koko Engeliä täällä ei olisi nähty eikä hänen venäläinen arkkitehtuurinsa olisi takuuvarmasti synnyttänyt minkäänlaista innostusta Helsingin tuon aikaisten porvarien keskuudessa. On ikuisuuskysymys, miten me arvotamme arkkitehtuuria. Liian vähän on pohdittu nyt kaupunkisuunnittelun ja rantarakentamisen suhdetta, teema, joka on iso asia maailman useimmissa kaupungeissa. Satamat ovat tärkeitä symboleja, mutta satamatoiminnot ovat muuttuneet ja muuttavat luonnettaan. Globaalistikin nähdään aivan merkittäviä rantarakentamisen hankkeita, jotka tuovat uutta sävyä koko kaupunkiin. Vain aika ja käyttö näyttävät, tuleeko näistä rantarakentamisen rakennuksista kaupungin symboleja. Nyt on kysymys ei vain museosta vaan kaupunkikulttuurisesta hankkeesta, johon liittyy merkittäviä, aikaan sitoutuneita murroksia. Museo ei ole enää paikka, jossa roikkuu esineitä ja valaistusta säädellään, vaan museo on paikka, jossa kaupunkikulttuurinen yhdessäolo saa uudenlaisen areenan.

On vaikea pohtia, kuka meitä äänestää. Itse lähdän siitä, että meidän kaikkien äänestäjien joukossa on nykyään henkilöitä, jotka tienaaavat elinkeinonsa palvelun parissa. Palvelu on Helsingin kasvava sektori, ja juuri palvelu- ja matkailutaho on asettunut näyttävästi tämän hankkeen

30.11.2016

taakse. On vaikea nähdä, että meillä olisi varaa jättää hyödyntämättä tämän ryhmä ja sen asiantuntemus. Näen itse, että Helsinki on alusta. Se on 200-vuotisen pääkaupunkihistoriansa aikana ollut alusta, joka on kulloinkin mahdollistanut erilaisille intressiryhmille toiminnan ja vaikuttamisen. Se että tähän hankkeeseen on ollut valtava määrä ihmisiä sitoutuneita, on mahdollisuus rakentaa uudenlaista julkisen ja yksityisen rahoituksen järjestelmää, joka on takuuvarmasti meidän keinomme selviytyä tulevaisuudessa julkishallinnon taloudenpidosta, juuri siitä veronmaksajien rahan järkevästä käyttämisestä. Onko meillä varaa vetää matto alta pois niiltä ihmisiltä, jotka ovat energisesti panostaneet tähän? Tämä on investointihanke. Minkälaisen signaalin annamme muille mahdollisille investoijille, jotka tällä hetkellä pohdiskelevat saapumista Suomeen ja investointia? Jos sanomme ei, viesti on selkeä. Se on ei myös monelle muulle asialle. Siksi kansallinen ja kansainvälinen kieltoutuvat Helsingin historiassa tavalla, joka on ainutlaatuista, ja tämä hanke mahdollistaisi sen tulevaisuudessakin.

Kiitos.

Ledamoten Månsson

Ordförande. Puheenjohtaja.

Jag är en stor konstvän. Om ordförande tillåter en liten bekännelse, så var det så att när jag var på min första interrailresa som 17-åring, jag gjorde 11 länder på 11 dagar, så hade jag bestämt mig för att se Europas största konstverk. Taisin olla jonkinlainen Matti Pikkuvanhanen silloin.

Så jag tog mig till Rijksmuseum i Amsterdam, till Kölnerdomen, till Louvren för att se både Mona Lisa och Venus av Milo och lite annat. The National Gallery i London. Till Uffizigalleriet i Florens. Till både Peterskyrkan och Sixtinska kapellet i Rom och till klosterkyrkan Santa Maria delle Grazie i Milano där jag, jag tror att ni vet vad som finns där. Problemet var att jag släpade med mej min 14-åriga lillebror. Han var inte lika entusiastisk. Jag har efteråt funderat på att det kan vara orsaken till att han i sitt advokatvärv har specialiserat sig på mänskliga rättigheter.

Aikuisiän suosikkitaiteilijani Vincent van Gogh on vienyt minut ympäri Eurooppaa ja vähän Yhdysvalloissakin näyttelyihin, museoihin bongaamaan hänen teoksiaan. Harrastuksen pimeänä puolena on se, että meillä on kotona nyt huoneet täynnä, 2 000 van Goghin teosta, ja silloin en puhu valitettavasti taideteoksista vaan kirjoista. Lienee suurin yksi-

30.11.2016

tyinen kokoelma van Gogh -kirjoja. New Yorkin Guggenheimissa olen käynyt 2 kertaa, Bilbaossa vain rakennusvaiheessa kypärä päässä pääsimme katsomaan tulevaa. Venetsian Peggy Guggenheimia olen nähnyt vain ulkopuolelta, koska siellä olleet näyttelyt eivät ole kiinnostaneet. En ehtinyt Berliiniin enkä Las Vegasin Guggenheimeihin ennen kuin ne suljettiin.

Kaikki argumentit on taidettu jo käydä läpi. Lisään vain yhden, jonka kuulin eräältä hankkeen kannattajalta. Hänen mielestään on turvallisuuspoliittisesti tärkeää, että Suomi pitää yllä hyvät suhteet Yhdysvaltain kulttuuri- ja pääomapiireihin. Itse en usko tähän argumenttiin. Minä sanon ei tälle hankkeelle, Guggenheimille näillä ehdoilla ja tällä paikalla.

Lasse Männistön viimeiseksi oljenkorreksi tarkoitettuun esitykseen emme tartu.

Kiitoksia.

Valtuutettu Alanko-Kahiluoto

Puheenjohtaja ja valtuutetut.

Aion äänestää Guggenheim-hanketta vastaan, sillä en pidä hankkeen ehtoja Männistönkään vastaesityksellä korjattuna riittävän hyvinä. Olen samaa mieltä Tuomas Rantasen kanssa siitä, ettei Männistön vastaesitys korjaa esityksen suurimpia puutteita.

En myöskään pidä erityisen fiksuna sitä, että juuri Guggenheim, jota koskevaan vääntöön kaupunkilaiset ovat totisesti kyllästyneet, yritetään saada uudelle kierrokselle vasta valtuustossa tehdyllä vastaesityksellä. Äänestän hylkäysesityksen puolesta, sillä en pidä Guggenheim-säätiön kanssa neuvoteltua sopimusta edelleenkaan veronmaksajan kannalta riittävän hyvänä. Ensinnäkin Guggenheim tarkoittaisi Helsingille merkittäviä taloudellisia riskejä. Sen kävijäennusteet ovat ylioptimistisia, kuten moneen kertaan on todettu.

Moni täällä on vedonnut Guggenheim-konseptin kansainvälisyyteen. On kuitenkin todettava, että Guggenheim-museoketjun brändi on väljähtynyt ja sen maine kärsinyt matkan varrella kolhuja. Moni ketjun museoista on jouduttu kannattamattomana sulkemaan. Helsinki sen sijaan loistaa erilaisissa viihtyvyystutkimuksissa ja kaupunkikilpailuissa jatkuvasti kärkisijoilla. Helsinki on luontoystävällinen, kulttuuriltaan rikas kaupunki, joka muuttuu jatkuvasti parempaan suuntaan. Helsinki ei

30.11.2016

Guggenheim-brändäystä tarvitse. Otso Kivekäs sanoi sen puheenvuorossaan hyvin.

Guggenheimia on markkinoitu erityisesti matkailu- ja elinkeinohankkeena. Siksi pidän hyvin erikoisena sitä, että hanke pitäisi edes osittain rahoittaa valtion kulttuuribudjetista. Minusta kulttuuriministeri Grahn-Laasonen teki virheen luvatessaan Guggenheimille ennakollisesti museoiden valtionosuusrahoituksen. Jos Guggenheim saisi valtionosuusrahoituksen, se kiilaisi epäreilusti monien sellaisten vailla valtionosuusrahoitusta olevien museoiden edelle, jotka jo pitkään ovat täyttäneet laissa valtionosuusrahoitukselle määrätyt kriteerit. Valtionosuus Guggenheimille veisi myös määrärahoja muilta museoilta, mitä en pysty näkemään perusteltuna enkä oikeudenmukaisena. Museoliiton puheenjohtajana vastustan tätä myös ihan periaatteellisista syistä.

Ministeri Grahn-Laasosen lupaukseen sisältyy myös riski, sillä hän ei edes voi luvata valtionosuuksia Guggenheimille tulevien hallitusten puolesta. Mitään absoluuttista varmuutta ei ole myöskään siitä, että Guggenheim edes täyttäisi Suomen laissa määrätyt valtionosuuden saamisen kriteerit. Kysymys kuuluu myös: jos Helsinki on Guggenheim-säätiölle houkutteleva rakennuskohde, miksei se rahoita hanketta itse? Miksi museon ei tarvitse maksaa edes tontin vuokraa, kun sitä vaaditaan kouluilta ja terveysasemilta? En myöskään pysty hyväksymään Guggenheim-museon erilaista verokohtelua. Sen ansaitsisi amerikkalaisista museoketjua paremmin moni muu hanke ja toimija.

Kannatan lämpimästi panostuksia kulttuuriin, mutta matkailuhankkeena markkinoitu Helsinki Guggenheim ei ole hanke, jota Helsingin kannattaa veronmaksajien rahoilla ja riskillä toteuttaa. Mielestäni meidän pitäisi tukea paljon nykyistä enemmän taidekenttää ja erityisesti taiteen tekemisen ja siitä nauttimisen edellytyksiä. Taiteen ja kulttuuripalvelujen pitää olla kaikkien saatavilla. Lisäksi tarvitsemme panostuksia lähikirjastoihin, asukastaloihin ja ihmisten hyvinvointiin. Siksi ei Guggenheimille.

Valtuutettu Stranius

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kuinka moni esimerkiksi siellä Slushissa tietää Guggenheimissa tai syttyy siitä nyt liekkiin? Täällä sitä on arvuuteltu. Jos tietäisi, ehkä siellä olisi kerätty jo se yksityinen raha tälle hankkeelle. Väittäisin, että Guggenheim on vähän sellainen keski-ikäisten pankkiirifossiilien haave, joka ei kovin paljon tämän päivän nuoria aikuisia kiinnosta tai heitä yli-

30.11.2016

päätään liikkeelle laita. Guggenheim Helsinki olisi ollut ihan kiinnostava juttu 1990-luvulla. Meillä on onneksi muita vaihtoehtoja. Vaikka tässä ei niistä tietenkään päätetä, mieluummin näkisin kuitenkin, että kaupunki panostaisi enemmän lähiluontoon ja metsiin, hiljaisuuteen, puhtaaseen veteen, saaristoluontoon sekä ylipäättään luonnonläheisyyteen. 80 miljoonan euron panostus kaupunkimetsien ja lähiluonnon suojeluun tekisi tälle kaupungille kummia. Uskon, että turistejakin Suomessa ja Helsingissä kiinnostaisivat lopulta enemmän omaleimaisemmat jutut, joita esimerkiksi Suomenlinna tai Seurasaaari jo nyt tarjoaa. Puhdas luonto ja elävä kaupunkikulttuuri ovat tulevaisuutta.

Olemme tilanteessa, jossa ilmastopäästöt tulisi saada globaalisti nol- laan vuoteen 2050 mennessä. Suomen kaltaisessa maassa ne tulee saattaa alas vieläkin nopeammin. Tämän tiedon sisäistäminen ei toki vielä sanele sitä, mitä seuraavaksi tulisi tehdä, mutta pitäisi olla päi- vänselvää, että museohanketta tai turismia tulisi tarkastella myös tästä näkökulmasta.

Valtuutettu Ville Rydman viittasi aiemmin siihen, että Guggenheimin pi- täisi kävijätavoitteiden täyttymiseksi tuoda 270 lentomatkustajaa vuo- den jokaisena päivänä. Käytännössä noin 100 000 lentomatkustajaa vuosittain. Jos ajatellaan, että puolet näistä lentomatkustajista tulisi kaukaa ja toinen puoli läheltä, voidaan arvioida, että nämä lentomat- kustajat aiheuttavat noin 300 000 tonnin hiilidioksidipäästöt. Kun Hel- singin kokonaispäästöt ovat alle 3 miljoonaa tonnia, olisi Guggenheimin osuus jo tässä aika merkittävä vastaten noin 10 prosenttia koko kau- pungin päästöistä. Totta kai vaikka Guggenheim ei uutta ja lisää lento- matkailua toisikaan, kun tavoitteena on tietenkin saada ne olemassa olevat laiva- ja lentoturistit pysähtymään Helsingissä ja museossa, pe- rustuu tämä hanke silti fossiilitalouden jäänteille. Näin mielestäni siitä- kin huolimatta, että itse rakennuksessa ihan ansiosta on monia ympä- ristönäkökohtia tosi hyvin huomioitu.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Guggenheimin kohdallahan on puhuttu myös kohtuuttomasta lobbauk- sesta. Itse toivoisin, että jokainen valtuutettu voisi avoimuuden henges- sä kertoa konkreettisesti, mitä tällä tarkoittaa. Voisi listata ja julkistaa kaikki tapaamiset ja yhteydenotot, joita on aiheeseen liittyen saanut, ai- van kuten itse olen tässä tehnyt. Itse en ole tosiaan kohtuutonta lob- bausta tämän kohdalla kokenut, kuten kerroin. Vaihtoehtoisesti jos ei- vät valtuutetut julkaise, tietysti Guggenheim-säätiö tai vaikka Milton voisi myös kertoa julkisesti, ketä on tavattu, milloin ja missä. Tämä olisi mielestäni tämän ajan avointa vaikuttajaviestintää parhaimmillaan.

30.11.2016

Välihuuto!

Kyllä ovat.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tavallaan on hassua, että Guggenheimin esitys on kaupungin kannalta parantunut jokaisella kerralla. Tästä näkökulmasta käsin voisi ajatella, että sanotaan hankkeelle nyt ehdottomasti ei. Kyllä sieltä taas uusi ja hiukan parempi esitys tulee. Vähän niin kuin Tornihotelli aikanaan. Siitä huolimatta, että valtuusto ei hyväksynyt kaavaan poikkeusta, siellä se hotelli nyt seisoo kaavan mukaisissa korkeuksissa.

Toivotetaan museo tervetulleeksi yksityisellä rahalla mutta ei laiteta kaupungin rahaa siihen.

Kiitos.

Valtuutettu Rydman (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Straniuksen puheenvuoro oli monella tapaa hyvä. Kuitenkin ettei pääse muodostumaan vääriä käsityksiä, korjaan tai täsmennän tulkintoja omasta puheenvuorostani. Apulaiskaupunginjohtaja Ritva Viljanen esitti, että Guggenheim toisi kaupunkiin 100 000 uutta turistia vuositasolla. Demonstroin tätä toteamalla, että se tarkoittaisi noin 270 Guggenheimin tuomaa turistia päivittäin, mikä merkitsisi käytännössä kahta lentokoneellista. En väittänyt, että nämä turistit todella tulisivat lentokoneella. He voivat tulla myös monia muita reittejä. Tämä oli lähinnä mittasuhteiden hahmottamista, mutta ei toisaalta välttämättä Leo Stranius tätä näin ymmärtänytkään. Vain täsmennyksen vuoksi.

Ledamoten Rantala

Arvoisat valtuutetut.

Valtuutettu Rissasen puhe noin 4 tuntia sitten oli niin erinomainen, ja se innosti minua myös sanomaan jotain tärkeää tänä iltana. Olemme kuulleet niin esittäjältä kuin toisiltamme moneen kertaan luvuista ja laskelmista koskien Guggenheimia. Niitä on tarkasteltu suuntaan ja toiseen. Hyvä niin. Demokratiaan kuuluu avoin ja kriittinen keskustelu vaihtoehtoista ja päätösten taustoista. On tärkeää, että niihin voidaan luottaa ja

30.11.2016

tehdä niiden varassa perusteltuja päätöksiä. Tulevaisuuden ennustaminen on vaikeaa, ja siksi ennusteet ja laskelmat vaikkapa kävijämääristä ja tuloista ovat aina parhaimmillaankin vain arveluja. Emme tiedä ostovoiman kehitystä lähialueillamme, emme viihteen tai kulttuurin tuottamisen tai käyttämisen tapoja 30 vuoden kuluttua. Jotain voimme kuitenkin ehkä tietää tai vähintään perustellusti arvailla. Se on se, että vetovoimaiset, avoimet ja kansainväliset kaupungit menestyvät. Ne menestyvät niin taloudellisesti kuin sosiaalisesti ja tulevaisuudessa myös ekologisesti. Ne kaupungit, jotka vetävät luokseen kulttuuria, luovuutta ja innovaatioita, ovat mitä todennäköisemmin tulevaisuuden voittajia. Yleinen toimeliaisuus tuo uusia ihmisiä, uusia vaikutteita, uusia ideoita ja mahdollisuuksia jokaiselle.

Suomi täyttää kohta 100 vuotta. Kun katsomme taaksepäin, näemme, että kulttuuri oli Suomen kannalta ensiarvoisen tärkeä identiteetin rakentamisen tapa. Taide ja kulttuuri loivat Suomea ja suomalaisuutta. Taloudellinen tilanne oli myös tuolloin vaikea. Silti kulttuuriin panostettiin, koska nähtiin sen tuottavan sellaisia yleisiä aineettomia arvoja, joiden varassa nuori kansakunta muuttuu, kehittyy ja jalostuu. Eikä tuota työtä tehty silloinkaan vain suomalaiskansallisesta vinkkelistä. Päinvastoin kulttuurin kautta tuotiin maahan kansainvälisiä vaikutteita jalostamaan omalla tavallaan syntyvää ja nousevaa Suomea. Ei tuontitavaraksi vaan rikasteeksi, käymisaineeksi, jonka varassa omaleimainen kulttuuri kasvaa ja kehittyy.

Näen monia yhtymäkohtia tähän päivään. Nyt olemme 100-vuotias kansakunta. Olemme jälleen tilanteessa, jossa meidän pitää muuttua ja kehittyä, luoda uutta vanhan rinnalle ja tilalle, emmekä me voi tehdä sitä vain yksin. Tästä syystä pidän hyvänä, että Helsinkiin tulisi uusi taidemuseo. Emme rehellisesti tiedä, tulevatko kaikki matkailun kehittämiseen povatut tulot ja mahdollisuudet toteutumaan, mutta meidän tulisi kysyä sen sijaan, onko meillä varaa olla luottamatta ja uskomatta tulevaisuuteen ja kulttuurin mahdollisuuksiin Helsingin ja koko Suomen kehittämisessä. Minusta ei ole. Toivon, että Helsinki tarttuu mahdollisuuteen tuoda kaupunkiin uudenlainen vetovoimainen kulttuuri- ja taidekeskus riskinkin uhalla.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Minkä vuoksi tämä Guggenheim-hanke on herättänyt niin valtavan suuria tunteita? Ehkä edellisen kerran on ollut näin suuria tunteita herättänyt asia valtuustossa vuonna 2001, kun Töölönlahden kaavasta ja ma-

30.11.2016

kasiineista keskusteltiin. Mistä tämä johtuu? Arvioni liittyy siihen, että jos ajatellaan yleismaailmallisesti, yleiseurooppalaisesti, kriittisyys poliittista päätöksentekoa, joka koetaan, että se tehdään suljettujen ovien takana piilossa julkisuudelta, ihmisten ääni ei kuulu, se herättää vasta-reaktioita. Jos ajatellaan tätä hanketta, kyllä tätä leimaa epärehellisyys ja salailu. Avoimen ja rehellisen päätöksenteon puolustaminen olisi jo peruste olla kriittinen.

Tavallaan valtuutettu Männistön esitys nimenomaan tätä kulttuuria edustaa. Tuodaan kesken kokouksen uusi esitys, joka antaa ymmärtää, että nyt tehdään jotain aivan uutta, vaikka se konseptin osalta on vain pientä viilausta. Se ei avaa uudestaan neuvotteluja Helsingin ja Guggenheimin välillä. Se itse asiassa tarkoittaa, että lyödään lukkoon arkkitehtuurisuunnitelmassa hyväksytty rakennus, paikka ja pitkälti se, mikä on sopimuksen pohja. Siihen tehdään vain pieniä viilauksia. Meillä ei ole enää sen jälkeen sananvaltaa. Me olemme sen hyväksyneet. Sananvalta on ainoastaan toisella osapuolella.

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Olen itse suuri kuvataiteen ystävä. Valitsen kohteet, joihin matkustan, kahdella kriteerillä: niissä pitää olla a) hyviä jalkapallo-otteluita ja b) hyviä nykytaiteen museoita. Käyn käytännössä viikoittain taidemuseoissa ja taidegallerioissa. Olen taidekeräilijä myös ainakin siinä mielessä, jos se, että taidetta on enemmän kuin seinille mahtuu, on taidekeräilijän kriteeri. Olen totta kai vieraillut New Yorkissa Guggenheimissa monia kertoja, Bilbaon Guggenheimissa, myös Venetsian Guggenheim-museossa, jota ei voi minusta verrata Bilbaoon, ei New Yorkiin eikä myöskään tähän suunniteltuun museoon. Se on aivan toisentyppinen museo. Mutta se mikä minua mietityttää, on että kun valitaan paikka, johon matkustetaan, halutaan kokea jotain autenttista, uutta ja mielenkiintoista silloin kun tätä perustellaan turismi- ja elinkeinonäkökulmalla, tarjoaako ketjumuseon 3. tai 4. sivutoimipiste jotain sellaista uutta, minä takia lähteä. Uskallan hivenen epäillä.

Minusta mielenkiintoista on se, että tässä on tuotu se, että tässä olisi oma painotus design ja arkkitehtuuri. Ne ovat ne asiat, joista Suomi myös tunnetaan. Kun miettii, mikä Helsingissä tällä hetkellä on tilanne. Meillä on arkkitehtuurimuseo, meillä on designmuseo täysin epäsopivissa tiloissa. Miksi, jos me johonkin panostaisimme, siihen, että nämä kansalliset arkkitehtuuri- ja designmuseot saisivat hyvät, nykyisestä aivan toisenlaiset tilat ja niitä lähdetäisiin nostattamaan. Samaan aikaan kun tässä on puhuttu siitä, että vaihtoehto on joko parkkipaikka tai museo, mietityttää, mihin unohtui se, että me olimme World Design Capital 2012. Silloin tehtiin kilpailu, jossa tehtiin suunnitelma juuri tälle alueelle,

30.11.2016

Kirjava satama. Yritin etsiä sitä netistä, mutta nettisivut olivat jostain syystä sieltä poistuneet. Ei tämä ole päätepiste tämän alueen kehittämiseksi niin kuin sanotaan, vaan meillä on ollut valmiina suunnitelmat, jotka on hylätty tämän tultua esille. Tämä on minusta oleellista, että emme ole missään vaiheessa juurikaan keskusteltu tämän museon taidesisällöstä, näyttelysisällöstä eikä meillä ole siihen merkittävästi vaikutusmahdollisuuksiakaan. Itse asiassa säätiöllä on tämän sopimuksen mukaan oikeus valita museorakennukseen muun muassa kaikki muut toimijat. Meidän omaan rakennukseemme kaikki muut toimijat. Nämä ovat niitä asioita, joita meidän mielestäni olisi pitänyt – itse taiteen suurena ystävänä paljon kiertävänä ihmisenä – käydä läpi tässä prosessissa. Nyt meille annetaan paketti, joko otetaan tai hylätään. Minun esitykseni on se, että tämä paketti tässä muodossa, tämä Guggenheim-diili hylätään.

Valtuutettu Valokainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Ihan lyhyesti. Markus Rantala sanoi että voimme tehdä mitään yksin. Aivan oikein. Siksi pitää olla kaikkien kansalaisten mukana tekemässä oma brändi Helsinkiin. Kysyn vain vielä kerran, vaikka tässä ovat jo aika monet kysyneet, miten vanha Guggenheim voisi muuttaa mitään. Kannattaa luottaa omaan osaamiseen, ei pelkästään apinoida vanhaa ja valmista.

Kiitos paljon.

Valtuutettu Kantola

Kiitos.

On ollut pitkä keskustelu, mutta olen mielenkiinnolla kyllä seurannut ja kuunnellut koko ajan näitä puheenvuoroja puolesta ja vastaan. Tietyllä tapaa tässäkin keskustelussa on mustavalkoinen sävy ollut koko ajan mukana. Sen takia vielä mietin tätä Guggenheimia. Siinähan on nyt vastaesitys tehty sillä tavoin, että tässä on tämä kaupungin rahoitusosuus laskenut 54 %:sta 49:ään. Onko se riittävä? Toisaalta tässä mitä mietin aikaisemmin, oli tämä toiminta-aikainen kustannusten jako, joka näyttäisi vastaavan sitä, mitä on noudatettu kustannusten jaon osalta muidenkin museoiden kohdalla. Tämä vastaisi ihan samanlaista sopimusrakennetta, jota on aikaisemminkin noudatettu.

30.11.2016

Meillähän on erilaisia museoita jo tällä hetkellä, mutta onko näistä nyt yksikään sellainen, joka meidät nostaa kansainvälisille areenoille niin että Helsinki-tunnettavuus kasvaisi? Niin ei nähtävästi tällä hetkellä ole. Guggenheim on sinänsä siinä suhteessa hyvä brändi ja vientikanava suomalaiselle ja pohjoismaiselle taiteelle. Nyt en sano tässä puolesta enkä vastaan, kumpaan päädyn, mutta haluan tuoda esille pointteja, joita tässä keskustelussa ei ole tuotu. Yksi asia on se, että meillähän on Eteläsatamassa Tallinnan meriliikenneyhteys. Siellä kulkee vuosittain yli 300 000 matkustajaa. Kun siihen suhteuttaa tätä Guggenheimin kävijämäärää, se pikkuisen asettuu eri raameihin. Vaikka kaikki matkustajat eivät tietenkään Tallinnan satamasta menisi Guggenheimiin, mutta haluan vain sitä suhteuttaa ja kertoa, että nyt ei ole ehkä ihan epärealistisin tavoite se 500 000:kaan.

Valtuutettu Villo

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Minulla on mieleen jäänyt sellainen sana, jota tässä aika moni on käyttänyt. Mistä johtuu kriittinen keskustelu tänä päivänä Guggenheimista? Tässä salissa on moni ihmetellyt sitä, että onhan investointeja tehty ennenkin ja nyt ollaan taas tekemässä. Mikä tämä juttu on? Aivan selvästi minun mielestäni tässä paistaa nyt sellainen asia läpi, että oikeasti tässä salissa ei hirveän monella tunnu olevan tietoa tästä ajasta, jossa nyt eletään. Jos muistan, ettei tästä kauaa ole 17.10. kun oli asunottomien yö. Siellä käydään joka vuosi vakuuttelemassa, että kyllä nämä asiat hoidetaan kuntoon. Ihan oikeasti jos tässäkin salissa käyteään Guggenheimista näin monta tuntia, ja kun tiedetään ihmisten häädystä ja leipäjonoista ja kaikesta, minä en ainakaan voi täältä mennä selkä suorana sanomaan, että kyllä meillä Guggenheimiin on varaa mutta ei ole varaa hoitaa heikommassa asemassa olevia. Minä en missään nimessä voi tätä kannattaa.

Kiitos.

Valtuutettu Hursti

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Valtuutettu Karhuvaara sanoi, että tänään on juteltu paljon taloudesta. Niin on, ja viime kokouksessa myös kun budjettia käsiteltiin. Sehän on tehtävämme. Olemme kaupungin rahakirstun vartijoita.

30.11.2016

Valtuutettu, valtuuston varapuheenjohtaja Bogo sanoi, että meidän kannattaa muistaa, miksi olemme täällä. Meidät on äänestetty. Näin se on. Minunkin kannattaa muistaa, miksi olen täällä. Ihmettelen myös sitä, että nyt ollaan valmiina tuuppaamaan fyrkkaa Guggenheimin suuntaan ihan hyvällä omallatunnolla, mutta kuitenkin viime kokouksessa kun käsiteltiin budjettia, ehdotin sinne vastaehdotuksena kohtaan 310 sosiaali- ja terveysvirastolle lisää rahaa 21 miljoonaa. Siinä olisi ollut muun muassa kohteena harkinnanvaraisen toimeentulon lisääminen ylivelkaantuneille, alueellisen sosiaalityön ennalta ehkäisevään toimintaan, lapsiperheiden kotipalveluun, varhaiseen tukeen, lastensuojeluun, sosiaalityöhön, päihde- ja mielenterveyskuntoutujien sekä laitoksista vapautuneiden ja pitkäaikaistyöttömien harkinnanvaraiseen tukeen sekä myös lähipalveluperiaatteen toteutumiseksi kaupungin omana toimintana perusterveydenhuollossa eriarvoistumisen ehkäisemiseksi. Järjestötukiavustuksiin, lastensuojeluun, seniori-, päihde-, mielenterveys-, vammais- sekä ruokajako- ja asukastalotoimintaan. Hätämaojituksen määrärahan lisäämiseen. Tämä oli vastaehdotukseni. Sitä ei edes kukaan äänestänyt. Ei äänestänyt kukaan. Vastaehdotus ei mennyt edes käsittelyyn.

Nyt ollaan tuuppaamassa Guggenheimiin tällaisia hillomääriä. En voi mitään muuta kuin yhtyä valtuutettu Rydmanin ja monen muunkin hyviin puheenvuoroihin hylkäyksen puolesta tämän asian suhteen. Ei näillä ehdoilla. Niin kuin aikaisemminkin on täällä tuotu esille ja valtuutettu Taipalekin toi hyvin asioita esille, eiväthän näitä fyrkkoja, jotka Guggenheimille menevät, kuitenkaan käytettäisi vähäosaisten ja köyhien ja asunnottomien ja muiden vähän huonosti toimeen tulevien ylivelkautuvien eteen. Jostainhan se kuitenkin on pois, jos rahaa jonnekin heitetään. Ei varmaan olisi kuitenkaan tullut näihin kohteisiin, koska ei ole tullut aikaisemminkaan.

Männistön vastaesitystä en kannata. Sekin, millä valtuutettu Rautava puolusti ja vähän kehui tätä Männistön vastaehdotusta, minä myös tapasin tänään kymmeniä ihmisiä, jotka sanoivat, että René, tänään on valtuuston kokous ja siellä on Guggenheim. Ethän äänestä sen puolesta? Sanon en.

Valtuutettu Lehtipuu (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvä valtuusto.

Kohta äänestetään ilmeisesti, mutta haluan korjata yhden väärinkäsityksen, joka tässä esiintyi parissa viimeisessä puheenvuorossa sekä valtuutetuilla Villo että Hursti. On väärin asettaa vastakkain investointi

30.11.2016

työhön, matkailuun ja kulttuuriin ja toisaalta vähävaraisista huolehtiminen. Ne ovat itse asiassa samaa asiaa. Jos me emme investoi siihen, että Helsingissä on toimeliaisuutta ja työtä, emme pysty pitämään huolta vähävaraisista. Emme pysty kantamaan niitä vastuita, joita kaupungilla pitää olla asukkaistaan. Ei talous ole nollasummapeliä vaan tälläkin hankkeella on tarkoitus kasvattaa yhteistä kakkua, jotta se riittää mahdollisimman monille.

Valtuutettu Hursti (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Lehtipuulle sanoisin, että en asettanut vastakkain näitä asioita. En sanonut, että Guggenheim tai köyhät ja vähäosaiset, vaan sanoin, että ihmettelen sitä, että nyt ollaan tuuppaamassa fyrkkaa Guggenheimille, mutta vastaehdotus, jolla minä esitin rahoja, siihen ei tullut kukaan edes taakse, että se olisi käsitelty. En asettanut niitä vastakkain.

Valtuutettu Villo (vastauspuheenvuoro)

Sen verran haluan minäkin tähän vain sanoa, että toin sen asian esille, mitä minun äänestäjäni ovat minulle sanoneet. Jos he ovat väärässä, pyydä heiltä sitten, älä minulta anteeksi.

Valtuutettu Ilkka Taipale

Arvoisa puheenjohtaja.

Tuon esiin suhteellisen pienen rahamäärän, joka on 80 miljoonaa toisen asian yhteydessä, josta piti tänään keskustella eli näistä aloitteista, jotka siirrettiin tammikuun 14. päivään. Silloin minulla on 50 vuotta lääkäriksi tulosta kurssikokous enkä luultavasti ole täällä. Mutta me makamme valtiolle sakkomaksuja vuosittain 60 miljoonaa euroa pitkäaikaistyöttömistä, joita emme ole kyenneet työllistämään rahoilla. Sanon vielä sen, että 5 vuodessa se on 300 miljoonaa. Rahaa on kyllä. Se on pikkuraha tämä 80. Porvarirahat ovat siinä, ja porvareita ja punaporvareita meillä on riittävästi maksamaan myös veroja.

30.11.2016

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Mari Puoskari
puheenjohtaja
ordförande

Tiina Teppo
johtava asiantuntija
ledande sakkunnig

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Jape Lovén
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot

Sari Mäkimattila
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot